

RAPPORT OG PLANER

2011-2012

28.02.12

RAPPORT OG PLANER (2011 – 2012)

HØGSKOLEN I ÅLESUND

Innhold

1	INNLEDNING	3
1.1	Resultatutvikling og nåsituasjon	3
1.2	Styrets strategiske vurderinger for perioden	4
1.3	Styrets vurdering av eget arbeid	4
2	RESULTATRAPPORTERING FOR 2011	6
2.1	Utdanning	6
2.1.1	Måloppnåelse	6
2.1.2	Risikovurdering sektormål 1 – rapportering av tiltak for 2011	13
2.2	Forskning og utvikling	18
2.2.1	Måloppnåelse	18
2.2.2	Risikovurdering sektormål 2 – rapportering av tiltak for 2011	22
2.3	Formidling, innovasjon og verdiskaping	25
2.3.1	Måloppnåelse	25
2.3.2	Risikovurdering sektormål 3 – rapportering av tiltak for 2011	29
2.4	Organisasjon og ressurser	31
2.4.1	Måloppnåelse	31
2.4.2	Risikovurdering sektormål 4 – rapportering av tiltak for 2011	35
2.5	Annen rapportering	39
2.5.1	Strategi for samarbeid med næringslivet	39
2.5.2	Midler tildelt over kap 281	39
2.5.3	SAK (Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon)	39
2.5.4	Saker fra Sivilombudsmann og Riksrevisjon	43
2.5.5	Større investeringsprosjekter	43
2.5.6	Reduksjon av midlertidig tilsetting	44
2.5.7	Etiske retningslinjer	44
2.5.8	Forvaltning av fullmakter	45
2.5.9	Sikkerhet og beredskap	45
2.6	Felles føringer for alle statlige virksomheter	46
2.6.1	Inkluderende arbeidsliv	46
2.6.2	Brukerundersøkelser	46
2.6.3	Lærlinger i staten	47
2.6.4	Statistikk for antall arbeidsplasser	47
2.6.5	Tilgjengeliggjøring av offentlige data	47

3	PLANER FOR 2012	48
3.1	Plan for virksomheten 2012	48
3.1.1	Utdanning	48
3.1.2	Forskning og utvikling	55
3.1.3	Samfunnets behov	58
3.1.4	Organisasjon og ressurser.....	64
3.1.5	Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK).....	68
4	PLAN FOR TILDELT BEVILGNING FOR 2012	70
5	VEDLEGG	74

1 INNLEDNING

1.1 RESULTATUTVIKLING OG NÅSITUASJON

Høgskolen i Ålesund (HiÅ) har de siste årene hatt en positiv utvikling både faglig og økonomisk, og blitt en sentral kompetanseleverandør i regionen. En vekstperiode skaper samtidig ulike faglige og forvaltningsmessige utfordringer. For tiden er det særlig fokus på områder som rekruttering av personale, arealbehov og campusutvikling.

I 2011 ble det foretatt noen justeringer av faglig/administrativ organisering, bl.a. for å styrke faglig ledelse og forskning. Den administrative forvaltningen er styrket de siste par årene: Personal- og økonomiseksjonen ble delt i to, og egen økonomisjef ble ansatt. Studieadministrasjonen er styrket. Likeså har høgskolestyret i budsjettet for 2012 vedtatt styrking på lønns- og økonomiområdet samt biblioteket.

Høgskolen ligger fortsatt noe høyt på andel midlertidig ansatte. Noe av årsaken er at vi har tilsatt flere stipendiater, og at vi har opprettet flere lederstillinger på åremål. Det arbeides med å få på plass gode retningslinjer for likestilling. Handlingsplan for likestilling er under utarbeidelse og vil bli styrebehandlet i april 2012.

Høgskolen har økt andelen faglig ansatte med førstekompetanse, men forskjellene er fremdeles store mellom fagområdene. Det er lagt inn store ressurser på kompetanseheving internt, noe som har resultert i økt antall publikasjoner, og som i 2012 vil bli synliggjort gjennom fem planlagte disputaser blant Høgskolens ansatte. Med ansettelser i gaveprofessorat, og tre personlige opprykk i løpet av 2011, har vi også fått en økning i antall professorer. Trenden er positiv, og vi har fortsatt fokus på å utvikle robuste fagmiljøer.

Det maritime miljøet har en spesielt stor vekst i forhold til kursvirksomhet og forskning. Som et resultat av den økte kursvirksomheten har styret i 2011 vedtatt opprettelsen av et aksjeselskap som skal håndtere den maritime kursporteføljen fra 2012 og på den måten sikre den faglige utviklingen. Avdeling for maritim teknologi og operasjoner har i dag to engelskspråklige masterutdanninger innen "Produkt og systemdesign" og "Skipsdesign", og planlegger en tredje.

Aktiviteten og kompetansehevingen er også stor på andre fagområder. I 2011 ble mastergrad i Internasjonal Business og Markedsføring akkreditert av NOKUT, og oppstart er satt til høst 2012. I tillegg er to nye mastergrader søkt akkreditert hos NOKUT, en innen helsefag; "Avansert klinisk sykepleie – den kritisk syke" og en master i ingeniørfag; "Simulering og visualisering". Førstnevnte ble akkreditert av NOKUT i februar 2012, sistnevnte må revideres noe før eventuell godkjenning.

HiÅ utfyller godt de to andre høgskolene i fylket når det gjelder å forsyne regionen med viktig kompetanse. Et samarbeid gjennom Mørealliansen med de to andre høgskolene i fylket tar utgangspunkt i styrken ved disse ulikhetene, og det arbeides for at vi sammen kan utføre samfunnsoppdraget på en enda bedre måte. Møreforsking AS er også inkludert i dette samarbeidet, og HiÅ legger til rette for et enda tettere samarbeid med Møreforsking Marin når de flytter inn på campus i mai 2012. Dette samarbeidet vil kunne legge til rette for en større satsing på det marine området i samarbeid med den marine næringsklynga. SINTEF Fiskeri og Havbruk har også etablert en filial på campus, og dette vil ytterligere styrke den samlede kompetansen innenfor det marine fagområdet rundt Høgskolen.

1.2 STYRETS STRATEGISKE VURDERINGER FOR PERIODEN

Høsten 2011 har det vært gjennomført en bred og inkluderende strategiprosess, og Strategiplan for 2012-2015 ble vedtatt av styret i desember 2011.

Høgskolen i Ålesund har en sterk profil og egenart som avspeiler et nært samarbeid med arbeids- og næringsliv i regionen. Den tette koblingen til lokalt næringsliv gjør Høgskolen unik i nasjonal sammenheng.

Faglige fokus for Høgskolen i Ålesund skal i perioden være:

- o Maritim teknologi og operasjoner
- o Ingeniørutdanning
- o Bioingeniør- og sykepleierutdanning
- o Internasjonal business og markedsføring
- o Entreprenørskap
- o Marin innovasjon

Høgskolen i Ålesund skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskaping. Høgskolen skal ha fokus på innovasjon i samspill med arbeids- og næringsliv. Innovasjon skal være en integrert del av høgskolens virksomhet, og en felles studiemodul for innovasjon som skal integreres i alle bachelorgradsstudiene vil bli utviklet i perioden. Konseptet studentbedrift vil bli utviklet til å omfatte flere utdanninger og inkludere flere eksterne samarbeidsparter. Praksisnærhet og innovasjon skal være en felles plattform, og gi retning for utvikling av både studieprogram og forskning. Høgskolen i Ålesund har som mål å være ledende innen profesjonsrettet forskning og utvikling.

Høgskolen har i dag en bred kompetanse innenfor simulering og visualisering, og dette skal være et tverrfaglig satsingsområde i perioden.

Høgskolens verdier skal være som følger:

Endringsorientert og innovativ: Høgskolen i Ålesund skal være kjennetegnet som en smidig, endringsorientert kunnskapsbedrift forankret i regionens innovative og internasjonale arbeidsliv.

Kvalitet gjennom kompetanseutvikling og samarbeid: Gjennom egen kompetanseutvikling og samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner, arbeids- og næringsliv skal Høgskolen tilby relevante utdanningsprogram og utføre forskning av høy kvalitet.

Respekt og åpenhet: Høgskolen skal ha et inkluderende arbeids- og læringsmiljø kjennetegnet av respekt og åpenhet. Dette skal bidra til trygghet og engasjement hos studenter og ansatte.

1.3 STYRETS VURDERING AV EGET ARBEID

Styret har til sammen elleve medlemmer: fire eksterne, to studenter, tre fra faglig personale, en fra administrativt/teknisk personale og valgt rektor som styreleder. Siden prorektor ikke er styremedlem, er en av de faglig valgte representantene utpekt av styret selv til å være rektors stedfortreder i styremøter.

En egevaluering av styrets arbeid ble sist gjennomført høsten 2010. Fra høsten 2011 ble det konstituert et nytt styre. Det ble derfor ikke gjennomført en styreevaluering høsten 2011, men egevaluering av styrets arbeid er lagt inn som del av det årlige styreseminaret, og vil bli gjennomført høsten 2012. Etter styreleders vurdering, er styrets kompetanse god slik styret er sammensatt med medlemmer fra eksterne, ansatte og studenter. Det gir komplementær kunnskap som er nyttig i styret.

Styremøtene vi har hatt hittil har fungert bra, og det er åpne og gode diskusjoner i styret. Styret som kollegium fungerer godt.

Strategiplan for 2012-2015 skal gi den strategiske retningen for Høgskolen i perioden, men handlingsplanene som skal følge opp strategiplanen blir like viktige for styrets arbeid. Det skal videre lages en restanseliste som viser hvordan styresakene følges opp, og det er laget en styreversjon av høgskolens årshjul.

I mål og resultatstyring av aktiviteten er budsjettet et sentralt styringsverktøy. Den årlige kvalitetsrapporten gir styret informasjon for oppfølging av mål og resultatstyring, og Høgskolens egendefinerte virksomhetsmål blir viktige for å kunne måle HiÅ sine egne strategiske mål.

2 RESULTATRAPPORTERING FOR 2011UTDANNING

SEKTORMÅL 1: UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL TILBY UTDANNING AV HØY INTERNASJONAL KVALITET SOM ER BASERT PÅ DET FREMSTE INNENFOR FORSKNING, FAGLIG OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID OG ERFARINGSKUNNSKAP

2.1.1 Måloppnåelse

Hovedtrekk resultater utdanning 2011

Datatype	2011	Endring fra 2010
60-studiepoengs-ekvivalenter	1442	+ 4
Kandidattall	359	+ 70
Søkertall	6255	+ 760
Opptakstall	893	- 119
Registrerte studenter	1901	- 29

Høgskolen i Ålesund har hatt en gledelig utvikling over tid når det gjelder studiepoengproduksjon og søkertall. Det er spesielt innen maritime, teknologiske og økonomisk administrative fagområder det har vært størst økning. Fra 2010 til 2011 gikk imidlertid opptakstall og antall registrerte studenter ned. Dette er knyttet til at det ikke var opptak på og ikke studenter på enkelte videreutdanninger i 2011.

Virksomhetsmål 1.1 (KD): Høgskolen i Ålesund skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
KD	Antall kvalifiserte primærsøkere per studieplass (jf også virksomhetsmål 4.1)	1,18	1,17	1,19	1,41	1,20
HiÅ	Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	281	266	284	359	310
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (BFV)	604	521	634	613	600
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (EFV)	300	178	83	136	160

Det har vært en stor økning i antall ferdige kandidater fra 2010 til 2011. Det er enkelte utdanninger som står for økningen. Bioingeniørstudiet hadde i 2008 en økning i opptatte studenter, noe som nå gjenspeiler seg i antall uteksaminerte kandidater. Det samme gjelder bachelor i Nautikk.

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon hadde og en økning i uteksaminerte kandidater. Det er tredje året det uteksamineres kandidater på Økonomi og administrasjon og tallene kan tyde på at mange studenter bruker mer enn normert tid på å fullføre studiene. Bachelor i ingeniørfag Produkt og systemdesign har også en økning i kandidatproduksjonen. Dette kan ikke forklares i økning i studenttallene, men skyldes at en større andel studenter gjennomfører studiet. I tillegg er det en økning i antall uteksaminerte Mastergradsstudenter. Dette skyldes at det er andre gang det uteksamineres studenter og at det her er studenter som har lagt opp til et lengre studieløp enn normert tid og som nå er ferdige.

Virksomhetsmål 1.2 (KD): Høgskolen i Ålesund skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
KD	Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	43,6	41,7	48,1	48,6	46,0
KD	Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 1.4)	16,2	18,5	19,3	19,6	18,5
KD	Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner i %	83,2	82,5	82,1	88,6	86
HiÅ	%-andel kandidater uteksaminert på normert tid	52	53	48	45	58
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (BFV)	65	56	61	55	72
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (EFV)	90	91	93	88	90
HiÅ	%-andel hovedprosjekt/ bachelorgradsoppgaver i samarbeid med næringslivet i regionen	94				
	- Ingeniør		82,5	95	95	90
	- Nautikk		60	95	80	85
	- Marin bio og foredl.		100	100	100	75
	- Bioingeniør		100	100	100	75

*Ingeniør- og maritim utdanning

Nedgangen i %-andel kandidater uteksaminert på normert tid og %-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (BFV) skyldes blant annet svakere tall på både ingeniørutdanningene og sykepleie sammenlignet med foregående år. Selv om det er en nedgang i studenter som gjennomfører på normert tid uteksamineres det flere kandidater i år. Det er også flere studenter som følger avtalt

utdanningsplan. Dette kan tyde på at en del studenter planlegger å bruke mer enn normert tid på studiene sine.

Virksomhetsmål 1.3 (KD): Høgskolen i Ålesund skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
KD	Antall utvekslingsstudenter (ut/ innreisende)	66	29	61	57	65
KD	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud*	0	1	2	2	3
KD	Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader)	0	0	0	0	0
HiÅ	Antall studenter (utenom utveksling) rekruttert fra andre land	62	90	80	108	120

*Mastergrader som tilbys som både erfaringsbaserte og disiplinbaserte telles som én mastergrad

Virksomhetsmål 1.4 (HiÅ): HiÅ skal være ledende maritim utdanningsinstitusjon i Norge

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
HiÅ	Antall kandidater på maritim utdanning	42*	15	18	35	25
HiÅ	Antall kursstudenter maritime kurs	776	737	1003	874	950
HiÅ	Antall spesialtilbud i simulator i ordinære maritime studieprogram	4	5	5	5	5

*Inkluderte to studieprogram i Tanzania, NORAD-finansiering

Antall uteksaminerte kandidater på maritim utdanning har nesten doblet seg fra 2010 til 2011. Dette skyldes stor økning i opptatte studenter fra 2007 til 2008.

Rapportering på aktivitetskrav

Utdanning	Aktivitetskrav	Produerte 60-studiepoengsenheter	Avvik
Sykepleierutdanning	130	120,4	-9,6
Bioingeniørutdanning	30	10,2	-19,8
ABIOK	39	45,8	6,8

Avviket på sykepleierutdanningen skyldes at det var høy strykprosent i ett av emnene for studentene i første studieår høsten 2011. Avviket på bioingeniørutdanningen skyldes en kombinasjon av at det ble tatt opp hhv. 20 og 21 studenter i 2010 og 2011, samt at det var 20-50 % stryk i enkelte fag i første studieår. Avviket på ABIOK skyldes oppbyggingen av studieplanen, som resulterer i at 15 studiepoeng på første semester ikke utløses før eksamen i andre semester. For inneværende kull på ABIOK utgjør dette rundt sju produserte 60-studiepoengsenheter.

Høgskolen har utlyst tildelte studieplasser på bioingeniør og har lagt ned en spesiell innsats på rekruttering til de biologiske fagene. Opptaksnivået på bioingeniør er fortsatt en utfordring, og er på tilsvarende nivå som de siste fem årene. Opptaksnivået for sykepleierutdanningen i 2011 var i tråd med tildelte studieplasser, og inntakskvaliteten var høyere enn ved de siste par års opptak. ABIOK

hadde ingen opptak i 2011, det neste opptaket er vårsemesteret 2012 og Høgskolen anser ikke at det vil være utfordringer med å fylle de tildelte studieplassene innenfor ABIOK.

Institusjonens oppfølging av tildelte studieplasser

I statsbudsjettet for 2011 fikk Høgskolen tildelt 15 nye studieplasser. De nye studieplassene ble allokert til Høgskolens to mastergradsstudier i hhv a) Produkt- og systemdesign og b) Skipsdesign. Disse to mastergradsstudiene hadde god søking i 2011, og studieplassene ble fylt.

Høgskolen har hatt utfordringer knyttet til opprettelsen av de nye studieplassene i 2011 i forhold til infrastruktur for de teknologiske utdanningene. Det er behov for en omfattende oppgradering av inventar og utstyr i tilknytning til den pågående rehabiliteringen av Høgskolens laboratoriebygg. Det er i detalj redegjort for dette i Høgskolens budsjettforslag for 2013, og samlet har dette en kostnadsramme på nærmere 22,5 mill kroner.

Det har vært utfordrende å fremskaffe et tilstrekkelig antall praksisplasser tilknyttet sykepleierutdanningen, en situasjon som ser ut til å bli utfordrende også fremover. Som et resultat av samhandlingsreformen vil helseforetaket gjøre endringer i retning av færre sengeposter og flere polikliniske konsultasjoner, noe som direkte påvirker tilbudet av praksisplasser. Vi har dialog med helseforetaket for å møte denne utfordringen.

Høgskolen gjør oppmerksom på at det generelt sett er svært stor mangel på undervisningsarealer grunnet Høgskolens vekst de siste ti årene. Fra Høgskolens side har det vært meget viktig å videreføre Campus prosjektet, som tydelig kartla disse utfordringene.

Institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil

Høgskolen i Ålesunds strategiplan 2010-2011 varslet en strategisk gjennomgang av hele studieporteføljen innen utgangen av 2011. Gjennomgangen har vært relevant i arbeidet med Høgskolens nye strategiplan for årene 2012-2015.

Gjennomgangen resulterte i endring av Høgskolens studieportefølje innenfor marine og biologiske fag. Videre ble det i 2011 lagt et grunnlag for arbeidet med å revidere studieplanene for flere av de øvrige studiene, blant annet innenfor ingeniøruddanningene, de maritime utdanningene og de økonomisk-administrative utdanningene.

Det ble i 2011 dannet et fagråd for sykepleierutdanningen, bestående av representanter fra Høgskolen og praksisfeltet, med intensjon om å sikre utdanningens kvalitet og relevans. Avdeling for helsefag er kjent for sin praksisnære profil, og denne profilen er søkt videreutviklet i de ulike fagråd som er etablert i tilknytning til de videreutdanninger der praksis inngår i utdanningen. Avdeling for ingeniør- og realfag har etablert et fagråd innenfor bygg, vei og infrastruktur, som inkluderer representanter fra arbeidslivet.

Høgskolen har, i likhet med flere andre institusjoner i Norge, fortsatt en rekrutteringsutfordring til marine og biologiske fag. Som en respons blir det etablert et bachelorgradsstudium i Biomarin innovasjon, med generell studiekompetanse som opptakskrav, og det er forhåpninger om at dette vil øke søkningen til disse studiene fra 2012.

Høgskolen i Ålesund fikk i 2011 akkreditering fra NOKUT av mastergradsstudiet i International Business and Marketing. I tillegg ble det i 2011 søkt om akkreditering av både mastergradsstudiet i Ingeniørfag – Simulering og visualisering og mastergradsstudiet i Avansert klinisk sykepleie – Den kritisk syke. Den helsefaglige mastergraden ble akkreditert av NOKUT i februar 2012, mens den foreløpige tilbakemeldingen fra NOKUT på mastergraden i simulering og visualisering er at studieplanen må justeres.

Internt system for kvalitetssikring og hvordan dette blir brukt strategisk og videreutviklet

Kvalitetsrapporten 2010 ble behandlet i Høgskolestyret i juni 2011. I den forbindelse ba Høgskolestyret avdelingene om å utarbeide handlingsplaner innenfor følgende fire hovedområder:

a) Utdanning, b) Forsknings- og utviklingsarbeid, c) Formidling og nyskaping, og d) Organisasjon og ledelse.

Avdelingene har arbeidet med disse handlingsplanene i 2011, der man innenfor utdanningsområdet blant annet har bedt avdelingene om å redegjøre for tiltak for å bedre gjennomstrømming og å etablere bedre rutiner for evalueringer av fag/studier slik at evalueringene bedre kan følges over tid.

Kvalitetsutviklingssystemets del om forskning og formidling har fått langt mer substans ved at en rekke prosedyrer og rutiner har blitt etablert. Høgskolen har i 2011 gjort en vurdering av funksjonaliteten på våre hjemmesider der studenter og ansatte kan gi tilbakemelding om hva som er bra eller hva som bør endres, uønskede hendelser, brudd på prosedyrer og rutiner m.v. Dette har fungert etter intensjonen, og konklusjonen er at systemet videreføres.

Høgskolen i Ålesund implementerte læringsutbytte i alle studieplaner/fagplaner og fagbeskrivelser allerede fra og med kull 2009. Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket har i 2011 stått sentralt ved revideringen av nye studieplaner, eksempelvis arbeidet med implementeringen av ny rammeplan for ingeniørutdanning, og i utviklingen av nye studieplaner.

NOKUT gjennomførte i 2011 en evaluering av Høgskolens kvalitetsutviklingssystem. Tilsynsrapporten fra september 2011 konkluderte med at Høgskolens system for kvalitetssikring av utdanningen ble godkjent. Høgskolen i Ålesund opplevde NOKUTs evaluering som både profesjonell og nyttig for egen kvalitetsutvikling. Høgskolen ble i rapporten blant annet anbefalt å jobbe videre med å gjennomgå totaliteten av dagens evalueringsstruktur i forhold til både ressursinnsats og å redusere frafall, samt å tydeliggjøre Høgskolens forhold til samfunnet i kvalitetsutviklingssystemet. NOKUTs anbefalinger følges opp, og det vil i plandelen bli beskrevet hvordan Høgskolen arbeider med dette i 2012 og videre.

Oppfølging av NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer

Høgskolen i Ålesunds sykepleierutdanning har vært gjenstand for en revidering av akkreditering, og resultatene fra denne revideringen blir fortsatt tillagt vekt ved studiets kvalitetsutvikling. Et helt utvekslingssemester for innreisende utvekslingsstudenter (30 sp), er på plass i tråd med NOKUTs anbefalinger

Ingeniørutdanningene, som har vært gjenstand for en evaluering fra NOKUT, har opplevd det eksterne fokuset som positivt. Det har blitt arbeidet videre med anbefalingene i evalueringen. Dette har gitt et viktig grunnlag i forbindelse med både implementeringen av ny rammeplan, samt den omfattende rehabiliteringen av Høgskolens laboratoriebygg. I arbeidet med implementeringen av ny rammeplan er det vektlagt å etablere en forskningsbasert, praksisnær og integrert ingeniørutdanning med utgangspunkt i Høgskolens egenart. Høgskolen har vurdert løsninger på hvordan man i forhold til spesialiseringsretninger kan etablere samarbeid med andre institusjoner for å oppnå arbeidsdeling, mobilitet og en robust og profilert studieportefølje innenfor ingeniørutdanningene.

I forbindelse med akkrediteringen av mastergradsstudium International Business and Marketing fikk Høgskolen konstruktive tilbakemeldinger fra NOKUT. Høgskolen har tatt komiteens rapport til etterretning og tar de sakkyndiges merknader og anbefalinger med i det videre arbeidet med utviklingen av studiet. Blant annet arbeides det med å få på plass flere samarbeidsavtaler med internasjonale universiteter.

Erfaringer med å øke kunnskapsgrunnet om kvalitet i utdanningen gjennom ulike undersøkelser

Høgskolen har i 2011 arbeidet aktivt med rapportene fra kandidatundersøkelsen og studenttilfredshetsundersøkelsen. Begge rapportene fra 2010 frembrakte verdifull informasjon om læringsutbytte og relevans. Sammen med tidligere års gjennomstrømmingsundersøkelse og frafallsundersøkelse har Høgskolen fått langt mer informasjon om hva som kan bedre studiekvaliteten og bidra til å øke antall studiepoeng pr heltidsekvivalent. Avdelingene har i løpet av året utarbeidet rapporter og handlingsplaner, slik at studietilbudene i større grad kan tilfredsstille både samfunnets og studentenes behov.

Gjennomstrømming har vært et sentralt tema ved Høgskolen de siste par år. Alle avdelingene har iverksatt tiltak for å redusere frafall og strykprosent i gradsstudiene første studieår. Behovet for tett kontakt mellom studenter og studenttillitsvalgte på den ene siden og faglige tilsatte på den andre siden er helt sentralt for tydelig å kommunisere Høgskolens forventninger og krav til studenten tidlig i studiet. Individuelle samtaler har i den forbindelse vært viktige. Flere fagmiljø har justert fagsammensetningen for bedre å vise studentene sammenhengen mellom de ulike fagene i studiet og hvordan dette skal gi dem den nødvendige bakgrunnen for en fremtidig yrkeskarriere. Andre fagmiljø har økt graden av bedriftsbesøk tidlig i studiet nettopp for å vise studiets relevans til studenter i første studieår. Høgskolens sterke understreking av at mange av bachelorgradsoppgavene og alle mastergradsoppgavene skal direkte knyttes til en bedrift eller et forskningsprosjekt, er et annet tiltak som kan sikre studiets relevans. I 2011 har Høgskolen hatt flere prosjekter med bruk av e-læring og multimediale læringsformer for også på den måten å søke å påvirke gjennomstrømmingen.

Selve studentmottaket har blitt gjennomgått for å sikre at dette oppleves som inkluderende for alle større grupper av studenter. Det er viktig at oppstartaktivitetene de første par ukene også tydelig vektlegger de faglige aspektene ved studiene.

Høgskolen ser samtidig behovet for å gjennomgå de ulike studentevalueringene og hvilke forventede resultater/rapporter disse evalueringene frembringer. Høgskolen har derfor satt ned en arbeidsgruppe for å se på hvordan evalueringene kan frembringe mer relevante data knyttet opp mot læringsutbytte og relevans, for således positivt å kunne påvirke studenttilfredsheten og gjennomstrømmingen.

Studentrekruttering har blitt gitt spesiell fokus for å heve inntakskvaliteten. Høgskolens undersøkelser viser tydelig at inntakskvaliteten er svært avgjørende for gjennomstrømming på bachelorgradsstudiene. For å kunne bedre studiekvaliteten og bidra til å øke antall studiepoeng pr heltidsekvivalent, er det viktig at Høgskolen også rekrutterer godt utenfor egen region. Høgskolen opplever konkurransesituasjonen om studentene som stadig mer krevende. Studentvelferd legges til grunn ved studievalg, og Høgskolen er tilfreds med at det blir etablert studenthus i Ålesund.

Internasjonalisering og hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten og kvalitet i utdanningen

Høgskolen satte i begynnelsen av 2011 ned et tverrfaglig internasjonaliseringsutvalg som hadde som mandat å komme med innspill til Høgskolens strategi for internasjonalisering. Rapporten ble sendt på høring i oktober 2011. Arbeidet med oppfølging av arbeidsgruppas anbefalinger, samt avklaring og prioriteringer av tiltak, videreføres med styrevedtak i februar 2012.

Internasjonal aktivitet, både blant studenter og ansatte, har stor verdi. Deltakelse fra utenlandske studenter i undervisningen beriker miljøet og bidrar til økt kulturell forståelse. Utenlandske studenter på campus gir studenter som ikke reiser ut, mulighet for å få innsyn i andre kulturer og synspunkter

(Internationalisation at Home). Tilsvarende ser vi at studenter som har gjennomført utvekslingsopphold i utlandet kommer tilbake med en utvidet personlig og faglig ballast. Disse studentene øker motivasjonen og interessen fra andre studenter for å gjennomføre utvekslingsopphold i utlandet.

Samskipnadens begrensede kapasitet på studentboliger er fortsatt en praktisk hindring for en større økning i antallet utenlandske utvekslingsstudenter. Dette må sees i sammenheng med en økning i utenlandske studenter i engelskspråklige studieprogram, et økende antall norske studenter og et stort press på det private utleiemarkedet i Ålesund.

Når det gjelder utveksling av faglig og administrativt ansatte, ser vi stor nytte i at våre ansatte får treffe kollegaer fra andre institusjoner og dermed økt utveksling av fagkunnskap. Dette kan gi grunnlag for et godt fungerende samarbeid med resultat i bedre faglig kvalitet ved utveksling av studenter. God og gjensidig kunnskap om våre partnerinstitusjoners faglige styrker muliggjør utvikling av fellesprosjekter. Det kan i sin tur føre til heving av egen institusjons fagnivå, og bidra til felles formidling. Høgskolen opplever en økende interesse blant tilsatte for å gjennomføre utveksling, men har i 2011 ikke sett at dette har medført større endringer i antallet tilsatte som faktisk gjennomfører slik utveksling. Høgskolen arbeider med å finne løsninger på denne utfordringen.

Universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne

En større revidering av handlingsplanen for studenter med nedsatt funksjonsevne har blitt påbegynt og vil bli slutført i første halvdel av 2012. I forbindelse med den pågående rehabiliteringen av laboratoriebygg står universell utforming sentralt.

Arbeidet med å identifisere fysiske hindringer for studenter med funksjonshemming har fortsatt. Utbedringer, blant annet på toalettene, har skjedd i samarbeid med Statsbygg som huseier. Høgskolen vektlegger tidlig å komme i kontakt med nye søkere som har behov for spesiell tilrettelegging, slik at Høgskolen på en optimal måte kan legge til rette for disse studentene før semesterstart.

Arbeidet med læringsmiljø, herunder samarbeidet med læringsmiljøutvalget og styret, og hvordan dette bygger opp under sektormålet

Læringsmiljøutvalget (LMU) har vært ledet av studentrepresentant gjennom hele 2011. Studentenes involvering i utvalget er et suksesskriterium, og dette har i 2011 blitt opplevd som noe bedre enn i de siste par forutgående år. Studentrepresentantene ytret ved utgangen av 2011 ønske om å øke møtefrekvensen i LMU, og dette vil Høgskolen vurdere.

Flere sentrale saker fra studentene har de siste par årene blitt reist, og disse sakene har det aktivt blitt jobbet videre med i 2011. Spesielt høy prioritet i 2011 var kvaliteten ved erstatningslokalet til laboratoriebygget, som mange studenter opplevde som problematisk fra et læringsmiljøperspektiv. Det ble gjennomført ulike former for tilpasninger som forbedret læringsmiljøet i erstatningslokalet, selv om Høgskolen fortsatt har en vei å gå for å kunne betegne kvaliteten på lokalet som optimal.

I tillegg til LMU har samarbeidsforumet mellom studentorganisasjonene, samskipnaden og Høgskolen, som går under navnet "Samarbeidsmøtet", vært et sentralt møtepunkt som har bidratt positivt til å ivareta og sikre læringsmiljøet. Dette organet gir Høgskolens ledelse verdifull informasjon om studentenes oppfatninger om læringsmiljøet.

Den årlige rapporten fra LMU legges ved den årlige kvalitetsrapporten når den behandles i studieutvalget og i Høgskolestyret. Rapporten er også sentral i ledelsens årlige gjennomgang av kvalitetsutviklingssystemet.

Erfaringer med styrking av faglig ledelse

Fra august 2011 av gikk Høgskolen over fra å være organisert i fire institutter til å bli organisert i fem avdelinger. Høgskolens største institutt, Institutt for teknologiske og nautiske fag, ble delt i følgende to avdelinger: a) Avdeling for ingeniør og realfag, og b) Avdeling for maritim teknologi og operasjoner. Delingen av instituttet ble vedtatt som en midlertidig ordning, og organisering av dette tidligere instituttet skal opp til ny behandling i Høgskolestyret i løpet av 2012.

Dekaner ble, som instituttlederne tidligere, ansatt på åremål. Det ble innført fagseksjoner ved flere av avdelingene, ledet av tilsatt fagseksjonsleder på åremål. Målet med organisasjonsendringene var å styrke faglig ledelse i og med at ressursene til dette nå har blitt styrket på alle avdelinger.

Høgskolen har kartlagt avdelingenes foreløpige erfaringer med ny organisasjonsstruktur. Dette viser at avdelingene i noen grad fremstår som mer robuste og har større kapasitet til endrings- og utviklingsarbeid. Flere fagmiljø uttrykker at ledelsesformen har medført større grad av forutsigbarhet og mulighet for planlegging, mens andre fagmiljø i mindre grad har fått ut effekter av omorganiseringen. Høgskolen gjør samtidig oppmerksom på at det er bare gått noen måneder siden organisasjonsendringen trådte i kraft. Det er viktig for Høgskolen å følge dette tett opp i året som kommer for å se om intensjon med organisasjonsendringen blir nådd.

2.1.2 Risikovurdering sektormål 1 – rapportering av tiltak for 2011

Med utgangspunkt i risikovurdering i plan for 2011 blir endring i risiko vurdert med basis i tiltak som er utført i 2011.

Følgende kritiske suksessfaktorer (KSF) var identifisert:

KSF 1: Studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet

Høgskolens studenters oppfatning av høgskolens kvalitet er en kritisk suksessfaktor som direkte påvirker høgskolens omdømme. Dersom studentene har en negativ oppfatning av høgskolens kvalitet, kan dette gi økt frafall og høyere gjennomstrømming. Dette kan også få negative konsekvenser for fremtidige søknads- og opptakstall og påvirke høgskolens økonomi.

KSF 2: Tilstrekkelig faglig oppfølging av studentene

Det er helt sentralt at studentene får god faglig oppfølging av sine faglærere. Det er viktig at veiledningssamtalene blir utnyttet på en god måte. En svekket faglig oppfølging av studentene kan medføre lavere gjennomstrømming og et svekket omdømme.

KSF 3: Høye søkertall og opptakstall

Gode søkertall og opptakstall er viktig, både for å fylle opp de studieplasser som høgskolen har utlyst og for å ha best mulig inntakskvalitet til de enkelte studier. Høyere inntakskvalitet kan føre til bedre gjennomstrømming, samtidig som det er positivt for omdømmet.

KSF 3.1: Tilstrekkelige søkertall og opptakstall til studietilbud ved Avdeling for biologiske fag (ABF)

Måltallene om antall søkere til studietilbudene ved ABF er de siste årene ikke nådd. For høgskolens økonomi og for opprettholdelsen av dette fagmiljøet er det helt sentralt at søkertallene og opptakstallene stiger.

KSF 4: Høy gjennomstrømming

God gjennomstrømming er helt sentralt for høgskolens økonomi. Det er en kritisk suksessfaktor å finne svar på hva svak gjennomstrømming og frafall skyldes. Når årsakene er kartlagt, kan tiltak iverksettes.

- KSF 5: Godt omdømme regionalt og nasjonalt**
Høgskolens omdømme er viktig for å fremstå som et attraktivt studiested. Vårt regionale omdømme er viktig, men det er også en sentral kritisk suksessfaktor å være attraktiv nasjonalt sett. Omdømme er nært knyttet til studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet. Det kan også være knyttet til høgskolen håndtering av kriser.
- KSF 6: Studentmiljø med mange og inkluderende studentaktiviteter**
Et godt studentmiljø er en kritisk suksessfaktor for studentenes trivsel ved høgskolen. Et godt studentmiljø kan begrense frafall og forbedre gjennomstrømming, samtidig som det kan være omdømmebyggende og øke attraktiviteten blant søkerne.
- KSF 7: Velfungerende studieadministrative tjenester**
De studieadministrative tjenestene må være effektive, rasjonelle og tilgjengelige. Dette er en suksessfaktor i forhold til studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet og høgskolens omdømme.
- KSF 8: Tilstrekkelige samskipnadstjenester for studentene (eksempelvis bolig og barnehage)**
Blant potensielle søkere, ikke minst søkere utenfor egen region, er det en kritisk suksessfaktor at det er god tilgang på studentboliger. En tilsvarende suksessfaktor er tilgangen til barnehageplasser for søkere med barn. Samskipnaden er sentral i forhold til begge aspekter.
- KSF 9: Internasjonal rekruttering til engelskspråklige studietilbud**
Høgskolen tilbyr mastergradstilbud på engelsk og har planer om å etablere flere studietilbud på engelsk. Målgruppen for disse inkluderer internasjonale studenter, og derfor er det sentralt at rekrutteringsarbeidet lykkes. For å begrense sårbarhet er det viktig å ha innpass på flere rekrutteringsarenaer.
- KSF 10: Attraktive utvekslingstilbud**
Det skal være mulig å gjennomføre utveksling ved alle gradsstudier ved Høgskolen i Ålesund. For enkelte søkere er det en kritisk suksessfaktor at høgskolen har attraktive avtaler med utenlandske universiteter og at alle bachelorgradsstudiene innbyr til å kunne motta internasjonale studenter.
- KSF 11 Et tilstrekkelig antall praksisplasser på sykepleie**
En sentral forutsetning for å ta opp et forventet høyt antall sykepleierstudenter (pt har høgskolen et måltall på 148 opptatte studenter) er at det finnes et tilstrekkelig antall praksisplasser. Antallet må ta høyde for årlige svingninger som skyldes permisjoner.
- KSF 12 (ny) Tilstrekkelig tilgang til undervisningsareal for studentene**
Høgskolen i Ålesund har svært begrenset infrastruktur på campus, og med det antallet studenter som høgskolen nå har er tilgang på undervisningsareal for studentene blitt en kritisk faktor. Det er nå mangel på både større auditorier, mindre klasserom og grupperom, og dette resulterer i at timeplanene ikke blir så optimale for studentene som ønskelig.

Identifisering av risiki

Basert på enhetens kritiske suksessfaktorer er følgende risiki identifisert:

R 1 Gjennomstrømming av studenter

En stor risiko ved Høgskolen i Ålesund er lav gjennomstrømming av studenter. Gjennomstrømming har direkte påvirkning på høgskolens økonomi og betydning for høgskolens og studietilbudenes omdømme.

R 2 Svekket faglig oppfølging av studentene

Studentene må få god faglig oppfølging i løpet av sin studietid ved høgskolen. Mulige konsekvenser ved omprioritering av faglige ressurser fra undervisning til forskning må overvåkes for å avdekke i hvilken retning dette peker og forhindre negative utslag.

R 3 Svekket attraktivitet blant søkerne

Høgskolen må opprettholde og gjerne styrke sin synlighet og attraktivitet i søkermassen. Svekket dette, kan det føre til at studieplasser på flere studietilbud ikke blir fylt. Dette er en reell problemstilling for studietilbudene ved Avdeling for biologiske fag og trenden har vært nedadgående i forhold til sykepleierutdanningen. Lavere attraktivitet kan medføre at inntakskvaliteten, som er en kritisk faktor for gjennomstrømmingen, svekkes.

R 4 Svekket omdømme

Et svekket omdømme kan gi lavere attraktivitet blant søkerne, samtidig som det kan påvirke eksisterende studenters oppfatning av høgskolens kvalitet. Høgskolen må kontinuerlig ha fokus på dette, både i forhold til faglig og administrativt arbeid med studiekvaliteten og i forhold til eventuelle beredskapssituasjoner og kriser.

R 5 Svekkede administrative tjenester til studentene

Studentene må få god administrativ oppfølging i løpet av sin studietid ved høgskolen. En svekkelse av disse tjenestene kan negativt påvirke studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet og skade høgskolens omdømme. Videre må høgskolen kunne tilby et tilstrekkelig tilbud av multimediale tjenester som minst er på linje med sammenlignbare institusjoner.

R 6 Redusert antall praksisplasser sykepleie

Færre praksisplasser, primært tilknyttet helseforetaket, kan føre til at høgskolen ikke kan ta opp det antall studenter som er satt som mål fra Kunnskapsdepartementets side. Det vil skape utfordringer for høgskolen i å nå måltallet for kandidater som er satt. Høgskolen må ha et tilstrekkelig antall praksisplasser utover selve måltallet, for å kunne håndtere årlige svingninger som følge av permisjoner.

R 7 (ny) Mangel på undervisningsareal til studentene

Høgskolen i Ålesund har i dag en mangel på større auditorier, mindre klasserom og grupperom. Selv med klarere retningslinjer for rom- og timeplanene og fokus på effektiv utnyttelse av undervisningsrom, ser vi at dette kan svekke studentenes læringsmiljø. Resultatet vil også påvirke negativt på høgskolens omdømme blant studenter, kandidater og søkere.

Risiko nr	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Gjennomstrømming av studenter	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging på frafall og gjennomstrømming • Spesielt rettede tiltak hvor utfordringer er størst • Veiledningssamtaler med studentene
R 2	Svekket faglig oppfølging av studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Overvåking av konsekvenser ved omprioritering av faglige ressurser fra undervisning til forskning • Evaluering av tiltak for å forbedre gjennomstrømming
R 3	Svekket attraktivitet blant søkerne	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Målrettede hjemmesider • Målrettet rekruttering, ikke minst fra egen region
R 4	Svekket omdømme	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Målrettede hjemmesider • Målrettet rekruttering • Kommunisering av kvalitetssystemet • Arrangementer ved høghskolen
R 5	Svekkede administrative tjenester til studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Fastsette alle rutiner tilknyttet nytt studieadministrativt system • Tilstrekkelige bemanningsmessige ressurser • God back up funksjonalitet • Flere multimediale pedagogiske løsninger
R6	Redusert antall praksisplasser sykepleie	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog med helseforetaket • Dialog med departementene • Dialog med kommunene
R7 (ny)	Mangel på undervisningsareal til studentene	4	4	16	<ul style="list-style-type: none"> • Campus-prosjektet med Statsbygg • Pedagogiske timeplaner • Effektiv romutnyttelse

Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

Gjennomførte tiltak 2011 – og vurdering av konsekvens

R1 Gjennomstrømming av studenter

Høgskolen i Ålesund gjennomførte i 2009 en undersøkelse av frafall og en undersøkelse av gjennomstrømming, og Høgskolestyret vedtok i 2010 tiltak for å følge opp første års studenter med særlig henblikk på faglig progresjon og arbeidsinnsats. En rekke tiltak for fag med spesielle utfordringer i forhold til gjennomstrømming er blitt implementert og evaluert i 2011, og det er også blitt allokert ressurser til dette. Gjennomstrømming ved Høgskolen har forbedret seg de siste par årene, men det vurderes like fullt å være like høy risiko tilknyttet dette punktet ved utgangen av 2011.

R2 Svekket faglig oppfølging av studentene

Høgskolen har hatt fokus på bruk av faglige ressurser og muligheter for omprioritering av ressurser fra undervisning til forskning. Dette har berørt faglige aktiviteter tilknyttet undervisning i 2011, og vil kunne innebære en risiko på sikt. Veiledningssamtaler er gjennomført i samsvar med planene. Oppfølgingen av tiltak tilknyttet frafalls- og gjennomstrømningsproblematikk hatt økt fokus og medført en rekke tiltak i 2011. Til tross for dette vurderes risikoen som ved inngangen til 2010.

R3 Svekket attraktivitet blant søkere

Høgskolen i Ålesund hadde i 2011 en økning på 10 % i antall førsteprioritetssøkere gjennom SO. Høgskolen har drevet målrettet rekruttering i regionen og nasjonalt. Høgskolen har også hatt søkere som hovedmålgruppe på hjemmesiden. Selv om Høgskolen nå har søkertall tilbake på toppnivået i 2009 er dette fortsatt en kritisk faktor som må holdes under spesiell observasjon.

R4 Svekket omdømme

Høgskolen i Ålesund har lagt ned ressurser i å revidere sitt system for kvalitetsutvikling, som er ett sentralt moment i forhold til å sikre eget omdømme. To interne undersøkelser, studenttilfredshetsundersøkelse og kandidatundersøkelse, har blitt fulgt opp, og dette gir bedre datagrunnlag i vurderingen av Høgskolens omdømme. Risikoen i forhold til omdømme vurderes å være til stede også ved utgangen av 2011.

R5 Svekkede administrative tjenester til studentene

Høgskolen i Ålesund innførte FS som studieadministrativt system i løpet av 2010 og har kontinuerlig jobbet med å forbedre sine rutiner i 2011. Noe av dette arbeidet vil fortsette i 2012. Bemanningen er fortsatt ikke større enn at sykemeldinger skaper utfordringer som svekker de administrative tjenestene til studentene. Risikoen vurderes å være til stede også ved utgangen av 2011.

R 6 Redusert antall praksisplasser sykepleie

Færre praksisplasser, primært tilknyttet helseforetaket, kan føre til at Høgskolen ikke kan ta opp det antall studenter som Kunnskapsdepartementet har satt som mål. Høgskolen har hatt dialog med både helseforetaket og overliggende myndigheter. Etter Høgskolens vurderinger er det fortsatt utfordringer knyttet til å holde et tilstrekkelig antall praksisplasser utover selve måltallet, for å kunne håndtere årlige svingninger som følge av permisjoner. Risikoen vurderes å være til stede også ved utgangen av 2011.

R 7 (ny i 2011) Mangel på undervisningsareal til studentene

Høgskolen i Ålesund har mangel på større auditorier, mindre klasserom og grupperom. Selv med klarere retningslinjer for rom- og timeplanene og fokus på effektiv utnyttelse av undervisningsrom, er dette fortsatt et område som kan svekke studentenes læringsmiljø. Dette vil kunne påvirke negativt Høgskolens omdømme blant studenter, kandidater og søkere. Campusprosjektet, i samarbeid med Statsbygg, har hatt som mål å beskrive utfordringer og muligheter i forhold til dette, både på kort og lengre sikt. Risikoen vurderes å være minst på samme høye nivå ved utgangen av 2011.

2.2 FORSKNING OG UTVIKLING

SEKTORMÅL 2: UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL OPPNÅ RESULTAT AV HØY INTERNASJONAL KVALITET I FORSKNING, FAGLIG OG KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID.

2.2.1 Måloppnåelse

Virksomhetsmål 2.1 (KD): Høgskolen i Ålesund skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig*

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
HiÅ	Gjennomsnittlig brutto/netto årsverk for stipendiater og ansatte som tar dr grad	Ingen disputas i 2008	Ingen disputas i 2009	4,92/2,90	5,5/3,35	5,00/3,00

* HiÅ har ikke forskerutdanning, jfr. første ledd i virksomhetsmålet

En ansatt har disputert i 2011. Det er brukt noe mer nettotid enn normen, noe som har sammenheng med at vedkommende byttet arbeidssted til HiÅ under doktorgradsløpet.

Tiltak for å øke gjennomstrømmingen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder

Med styrkingen av forskningsorganisering ved HiÅ er det også satt fokus på en tettere oppfølging av våre stipendiater. Ny prosedyre for tildeling av stipendiatstillinger til avdelingene er innført. Formålet er å forankre fordeling av stipendiatstillinger i Høgskolens strategi, både for FoU og for forskningsbasert undervisning. Videre er formålet å sikre stipendiatene en effektiv og målrettet forskerutdanning ved bedre tilrettelegging før oppstart, og derved også øke gjennomstrømmingen. Det er tilrettelagt for møtearenaer og felles kurs for stipendiatene.

Høgskolen har rekrutteringsutfordringer av både stipendiater og ansatte innenfor enkelte fagområder, spesielt innenfor teknologi, og HiÅ har derfor annonsert i internasjonale kanaler, og også rekruttert ansatte fra utlandet.

Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2011

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett	
	totalt	Kvinner
Helsefag	6	5
Bioingeniør	2	2
Samfunnsvitenskap	1	0
Maritim utdanning	1	0
Teknologi	4	1
Industridesign	1	1
Fiskerifag	1	1
Ingeniørutdanning	1	0
Økonomisk-administrativ utdanning		
Totalt	17	10

Høgskolen er tildelt ti stipendiatstillinger over grunnbevilgningen fra Kunnskapsdepartementet, og per 1.10.2011 var det elleve ansatte i stipendiatstillinger. Totalt er 17 personer i doktorgradsløp. Høgskolen har flere personer ansatt i stipendiatstillinger enn tildelte stillinger. Dette innebærer at tidligere avsatte midler, grunnet rekrutteringsvansker, er disponert som forutsatt til nye stipendiatstillinger. Det henvises også til planer for 2012.

Nyrekruttering med førstekompetanse har skjedd i fire stillinger innen maritim teknologi, marinbiologi og IKT. To av disse er II-er stillinger finansiert ved hjelp av VRI-midler. Fire av fem gaveprofessorat er besatt, og det arbeides aktivt med å besette også det siste innen skipsdesign. Et av disse professoratene er innen næringsøkonomi og markedsanalyse, og vil inngå i den nye masteren på International Business and Marketing. Høgskolen har fortsatt økning i antall ansatte med førstekompetanse, noe som bidrar til å styrke forskning og publisering.

Utvikling og konsentrering av FoU-innsatsen og utvikling av gode fagmiljøer

Organisering av forskningen ved Høgskolen er betydelig styrket og forbedret ved at det er ansatt forskningssjef i stabsfunksjon, og ved at det er utnevnt forskningskoordinatorer ved alle avdelinger. Videre er Forskningsstrategisk råd (FSR) oppnevnt, med forskningskoordinatorer og studentrepresentant som medlemmer, under ledelse av rektor. Dette rådet erstatter det tidligere FoU-utvalget.

Forskningsstrategisk råd skal være høringsinstans for retningslinjer og rutiner som angår forskningen ved høgskolen, og være rådgivende i forskningsetiske spørsmål. I samråd med avdelingene, skal FSR gi innspill til høgskolestyret vedrørende høgskolen sin forskningsstrategi, innspill til sentralt FoU-budsjett, og være et rådgivende organ for rektor i utforming av prosedyrer og retningslinjer for tildeling av forskningsmidler internt. FSR har delegert myndighet til å fordele interne forskningsmidler etter søknad, og prioritere forskningssøknader fra Høgskolen til Strategiske høgskoleprosjekter (SHP) eller tilsvarende strategiske forskningsprogrammer.

FSR har også delegert myndighet til å fordele nye stipendiatstillinger tildelt over statsbudsjettet, etter søknad fra avdelingene ved Høgskolen. Prosedyren for tildeling krever en forbedret tilrettelegging for den enkelte stipendiat før utlysning og tilsetting kan finne sted. Dette tiltaket vil innebære en strategisk og målrettet oppbygging av kompetanse.

Den nye organiseringen har til hensikt å sikre at faglige og strategiske vurderinger ligger til grunn ved prioriteringer av forskningsrelaterte søknader, og videre sikre en bred forankring ved Høgskolen.

Høgskolen skal prioritere de forskningsområder som er tett koblet til kjernen i de enkelte studiene og til behov i arbeids- og næringslivet, og vil i løpet av våren 2012 utvikle en samlet plan med tydelig faglig prioritering av områder for forskning og utvikling. Sammen med et sterkt fokus på rekruttering av fagpersonell, skal dette hjelpe oss til å bygge mer robuste forskningsmiljøer innenfor våre kjerneområder.

Generelt har Høgskolen fokus på FoU som både er utgangspunkt for, og underbygger mastergradsstudiene. Videre skal simulering og visualisering samt innovasjon være tverrfaglig satsingsområder.

Forskningen innenfor økonomifagene er konsentrert om næringsanalyse, verdikjede, kundeverdi samt innovasjon. Ledelsesområdet er rettet inn mot behov i maritim klynge, og fokuset er rettet på sikkerhetsledelse og ledelse av kritiske operasjoner. Innovasjon er satsingsområde for FoU på alle avdelinger, og skaper tverrfaglige prosjekter. Som eksempel kan vises at fagområdet er knyttet til biologiske fag gjennom det nye studietilbudet Biomarin innovasjon.

Aktiviteten inn mot maritim klynge er flerfaglig, og forskning og utvikling er faglig koordinert gjennom en faggruppe for Maritime Operation in Virtual Environment (MOVE). Omlag 20 fagpersoner fra maritime fag, ingeniør- og økonomi- og ledelsesfag deltar. Human factor har fått plass

i maritime operasjoner, og et eget laboratorium er etablert. FoU på dette området er igangsatt og vil ha stort fokus framover. Simulering og visualisering er generisk og tverrfaglig, men hører organisatorisk til denne gruppen.

Ved helsefag har man hatt – og har - en målrettet oppbygging av forskningskapasitet ved at ansatte tar doktorgradsutdanning. Det har ikke vært noen disputaser i inneværende år, men flere forventes å disputere i 2012. Forskningen er organisert i tematiske grupper som de fleste faglige ansatte tar del i. Hver gruppe har definert forskningstema og har laget program for forskningen. Forskningen vil ha et generelt fokus som bygger opp under den godkjente mastergraden i avansert klinisk sjukepleie – den kritisk syke. Avdelingen har hatt en betydelig økning av publisering i 2011, med flere artikler på nivå 2.

Avdeling for biologiske fag har et godt nettverk inn mot regionale bedrifter og offentlige myndigheter. De fleste ansatte ved avdelingen deltar i FoU-aktiviteter. Mange prosjekter kommer fra bedrifter knyttet til marin sektor. I tillegg oppnås finansiering fra forskjellige kilder Helse-Midt Norge, Helse-Vest, Regionalt Forskningsfond Midt-Norge, VRI, NFR, Fylkesmann, Fylkeskommune, Innovasjon Norge, NITO og NU. Samarbeidet med Møreforskning marin har blitt styrket gjennom samarbeidsavtaler og blir ytterligere styrket ved samlokalisering på campus og ved bruk av felles laboratorier.

Fagmiljøet på ABF arbeider for å fremme god forskning innen laboratoriemedisin og marine fagområder, hvor bioteknologi er et skjæringspunkt for begge grupper.

Forskningen ved Høgskolen skjer i stor grad i samarbeid med eksterne partnere og/eller med ekstern finansiering fortrinnsvis fra lokalt næringsliv og banker, samt med kommuner og sykehus. Fagmiljøet har hatt en liten økning i andel førstekompetanse, og har hatt en betydelig økning i publisering.

Virksomhetsmål 2.4 (KD): Høgskolen i Ålesund har et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. Samtidig skal de statlige høgskolene innrette sin forskningsinnsats slik at de oppnår resultater av høy internasjonal kvalitet innen fagområder de tildeler doktorgrader, og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
KD	Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	0,13	0,17	0,15	0,22*	0,22
KD	NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (i 1000 kr)	22,2	17,6	21,4	51,0	25
KD	EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	640	4.318	3.459	0**	5.000

*Foreløpige tall. Endelige tall vil foreligge i Cristin, system for forskningsdokumentasjon, 30.03.2012.

**Det er for 2011 ikke vært tildelinger fra EUs 7. rammeprogram. Rapporteringen tidligere år har inkludert også andre EU-midler.

Publisering av forskningsresultater har en positiv trend, og er omtalt under sektormål 3 – formidling. Som det fremgår av tabellen over, har Høgskolen hatt god uttelling på søknader til Norges Forskningsråd, men disse er i all hovedsak innenfor det maritime området. En stor del av disse prosjektene er i samarbeid med næringslivet. Det er fremdeles liten deltakelse i EU-prosjekter, men med økende forskningsaktivitet ser vi at også søkning til EU-prosjekter tar seg opp.

Tildeling av forskningsmidler til Høgskolen

Opprettelsen av regionale forskningsfond er et positivt tiltak, og det er god dialog mellom bevilgende myndighet og søkere, med god informasjon fra førstnevnte. Fra HiÅ har det vært bred deltagelse på to informasjonsmøter om regionale forskningsfond og høstens utlysning, hvorav det ene møtet ble arrangert ved Høgskolen. Seks søknader om kvalifiseringsstøtte ble innsendt, hvorav fem har fått tilsagn om støtte. Høgskolen har i tillegg vært partner i søknader innsendt fra andre institusjoner, hvorav et kvalifiseringsprosjekt er innvilget.

Virksomhetsmål 2.5 (HiÅ): Høgskolen i Ålesund ønsker en stor del av prosjektinntekter fra næringslivet

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
HiÅ	Prosjektinntekter fra privat næringsliv (i 1000 kr)	5.512	2.161	8.998	7.226	8.000

Høgskolen har fortsatt det gode samarbeidet med næringslivet, og prosjektinntektene for 2011 er gode selv om de er noe lavere enn målsettingen.

Strategi for internasjonalisering i forskning og utviklingsarbeid

Høgskolen skal samarbeide regionalt, nasjonalt og internasjonalt om forskning og utvikling. Fokus for Høgskolen er profesjonsrettet forskning i nært samarbeid med arbeids- og næringslivet. Forskningen ved HiÅ har derfor tradisjonelt hatt et regionalt og nasjonalt fokus.

Et internasjonaliseringsutvalg ble nedsatt sommeren 2011, og fikk i oppdrag å foreslå strategi for internasjonaliseringen ved Høgskolen med bakgrunn i dagens situasjon og muligheter framover, med forankring i strategien for undervisning, forskning og formidling. Utvalget har bidratt til å sette fokus på internasjonalisering, samtidig som det har påpekt forbedringspotensial både når det gjelder mobilitet blant studenter og ansatte, og deltakelse i internasjonale forskningsprosjekter. Grad av internasjonalisering i forskning og utviklingsarbeid varierer mellom avdelingene.

Doktorgradsstipendiater ved Høgskolen i Ålesund er tatt opp på program ved andre (norske eller utenlandske) gradsgivende universitet eller høyskoler, men har sitt daglige virke ved HiÅ. Mange av stipendiatene er mobile, og har kortere eller lengre utenlandsopphold i løpet av sin stipendiatperiode. Deres utenlandsopphold er av stor verdi for eget faglig arbeid, men også for faglig utvikling i HiÅs ulike fagmiljø, og for framtidig relasjonsbygging til utenlandske institusjoner.

Utviklingen av internasjonale mastertilbud og økende rekruttering av både studenter og ansatte med utenlandsk opprinnelse, gjør også at aktivitetene blir mer internasjonalt rettet. Innenfor de to internasjonale maritime masterprogrammene er det studenter fra flere land, som tar sin mastergrad enten i tilknytning til eksisterende forskningsprosjekt, eller i samarbeid med det maritime næringslivet.

Det jobbes aktivt med å rekruttere internasjonale studenter og ansatte. Høgskolen i Ålesund har i flere år hatt et nært samarbeid med en samarbeidspartner i Kina og en samarbeidspartner i India. I tillegg pågår det samarbeid med høyere utdanningsinstitusjoner på faglig plan, noe som også bidrar til rekruttering av internasjonale studenter. Internasjonale studenter og ansatte påvirker internasjonaliseringsarbeidet positivt, og ansatte i forskerstillinger fremmer internasjonalt forskningssamarbeid gjennom sine nettverk, noe som har ført til bedre forutsetninger for å delta i internasjonale søknader (EU) om forskningsmidler.

Internasjonale stipendiater og ansatte er positive tilskudd til vår høgskole, men det byr på enkelte utfordringer. Tilsettingsprosessen av disse er langt mer arbeidskrevende enn ved tilsetting av norske arbeidstakere. Blant annet må all informasjon om administrative rutiner ved HiÅ også foreligge på engelsk, og mottak av internasjonale medarbeidere har gitt utfordringer på områder som språk, kulturforskjeller, bolig m.m. I den forbindelse har høgskolen ved enkelte tilsetninger benyttet seg av Internasjonalt kontor ved Ålesund handelskammer til mottak og integrering.

Vi har ennå en vei å gå i forhold til en enda bedre integrering av våre internasjonale studenter og ansatte, men det er stort fokus på dette. Arbeidet med ”Handlingsplan for internasjonalisering” ble startet i 2011. Internasjonale masterstudenter fikk tilbud om å delta på norskkurs slik at de er noe bedre skikket til å komme inn på jobbmarkedet i Norge etter endt utdanning. Dette tiltaket har vært svært positivt mottatt. Det forventes at bedre norskkunnskaper bidrar til bedre sosialisering og integrering av denne gruppen. Internasjonale ansatte får også tilbud om å delta på dette kurset.

2.2.2 Risikovurdering sektormål 2 – rapportering av tiltak for 2011

Med utgangspunkt i risikovurdering i plan for 2011 blir endring i risiko vurdert med basis i tiltak som er utført i 2011.

Følgende 6 kritiske suksessfaktorer (KSF) var identifisert:

KSF 1: Tilstrekkelig andel tilsette engasjert i forskning (førstekompetanse)

KSF 2: Tilstrekkelig interne ressurser til forskning

KSF 3: Organisere forskningsgrupper med ”kritisk masse”

KSF 4: Etablere en god organisering av forskningen med tydelig forskningsledelse og gode interne service- og støttesystem

KSF 5: Å få inn eksterne midler til forskning

KSF 6: Økt kontakt og samarbeid med nasjonale og internasjonale fagmiljø

Basert på kritiske suksessfaktorer ble følgende risikoer identifisert:

R 1 For få med førstekompetanse

R 2 For lite intern tid til forskning

R 3 Stor spredning på forskningsfelt internt

R 4 Mangelfull intern organisering av FoU

R 5 Manglende satsingsmidler for prosjektinitiering

R 6 Svakt utviklet nasjonale og internasjonale nettverk

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuell undernummerering av risiko knyttet til en KSF.

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	<ul style="list-style-type: none"> Manglende FoU-kapasitet Liten publisering Svak fagutvikling i stab 	3	3	9 ¹	<ul style="list-style-type: none"> Prioritere kompetansebygging Personal og kompetanseplan Måltrettet nyrekruttering med førstekompetanse
R 2.1	<ul style="list-style-type: none"> Lite resultat av forskningen Lite tid til prosjektinitiering 	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> Omprioritere bruk av faglig tid Søke ekstern FoU-finansiering
R 2.2	<ul style="list-style-type: none"> Begrenset evne til forstudier og satsinger 	4	2	8	<ul style="list-style-type: none"> Strategisk prioritering i disponering av intern FoU-tid.
R 3	<ul style="list-style-type: none"> Lite synlig forskningsmiljø 	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> Videreutvikle interne strategier for konsentrasjon av forskning
R 4	<ul style="list-style-type: none"> ”Tilfeldig” kontaktpunkt mot finansieringskilder Manglende forskningsledelse Mangelfullt service- og støttesystem for forskning 	4	2	8	<ul style="list-style-type: none"> Forskningsleder operativ Seksjonering av institutt Tydlig forskningsledelse på seksjons/gruppenivå
R 5	<ul style="list-style-type: none"> Er ikke premissleverandør når nye NFR-program skal utvikles Dårlig kunnskap i NFR om HiÅ 	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> Forskningsledere for hvert område Styrke kontakten til NFR og NFR sin stedlige representant.
R 6	<ul style="list-style-type: none"> Impulser utenfra blir for svake 	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> Strategi og handlingsplan for internasjonalsisering av forskning Styrke kontakten med arbeidslivet

I gjennomføring av tiltak i 2011 har høyskolen videreført det sterke fokus på å forbedre måloppnåelsen for Forsking og utvikling. Nedenfor oppsummeres strategiske beslutninger, planer og fullførte tiltak som er gjennomført for å redusere risiko i forhold til måloppnåelse. Der risikoen er vurdert å være for høy, pga konsekvensen dersom det inntreffer, og hvor sannsynligheten er høy for at det vil inntreffe, blir det satt inn tiltak også i 2012 for å minimere risikoen.

R1. For få med førstekompetanse

- Andelen førstekompetanse blant faglig tilsatte er økt til 40,1 % (38,8 % i 2010).
- Tilsetting har skjedd i ytterligere to gaveprofessorater.
- Nyrekruttering med førstekompetanse har skjedd i fire stillinger, hvorav to av de tilsatte har fått opprykk til professor i løpet av året.
- Incentivsystemet for poenggivende publikasjoner ble innført i henhold til nytt regelverk med virkning fra 1/1-2011.
- Ny ordning med ”skrivestipend” ble etablert. Stipendene ble utlyst og tildelt høsten 2011.
- Kurs i ”akademisk skriving” ble gjennomført høsten 2011.

De gjennomførte tiltak har hatt effekt. Tiltakene må imidlertid virke over tid for at sannsynligheten skal reduseres. Konsekvensen av for få med førstekompetanse vurderes å være mer alvorlig, og tiltak for å redusere denne risikoen vil videreføres i 2012.

¹ Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

R2 For lite intern tid til forskning

- Forskningsstrategisk råd er etablert med blant andre FoU-lederne som faste representanter..
- Grunnlaget med endret arbeidsplansystem for frigjøring av tid til faglig ledelse, forskning og utvikling ble fullt implementert i 2011
- Det er sendt fire søknader til NFR og seks til Regionalt forskningsfond Midt-Norge, en betydelig økning fra i fjor. To av søknadene til NFR er innvilget og fem av søknadene til Regionalt forskningsfond er innvilget. I tillegg er Høgskolen med som samarbeidspartner i flere søknader.

Totalvurderingen er at risikoen anses å være på samme nivå ved at tiltakene også her må virke over tid, og tiltak er nødvendig også i 2012. Konsekvensene R2.1 og R2.2 vurderes å kunne følges opp i planer for 2012 med samme risiko og med de samme tiltak. R2.1 og R2.2 slås derfor sammen.

R3 Stor spredning på forskningsfelt internt

- Høgskolen har lyktes med rekruttering og tilsetting av nye fagpersoner med doktorgrad inn i faste stillinger.
- Fire av fem gaveprofessorater er besatt, og disse professorene er i ferd med å bygge opp forskningsgrupper.

Tiltakene har hatt effekt, men konsekvensen av eventuelt ikke å lykkes med å bygge opp kritisk masse innen strategiske fagområder og satsinger vurderes å være større. Totalvurderingen er at risikoen er økt og at tiltak settes inn i 2012 iht. til ny plan for FoU som skal utarbeides og vedtas.

R4 Mangelfull intern organisering av FoU

- Forskningssjef er tilsatt.
- Alle avdelinger har utpekt en FoU-leder med 25 % tildelt tid for formålet.
- Regelmessig kontakt med ulike aktører innen virkemiddelapparatet er etabler

Høgskolen vurderer at sannsynligheten er betydelig redusert og at risikoen derved er så vidt liten at den ikke videreføres i 2012.

R5 Manglende satsingsmidler for prosjektinitiering

- Ny forskningsorganisering er implementert og fungerer.
- Forskningsstrategisk råd har satt av midler i form av "Strategisk pott" som er tenkt brukt til prosjektinitiering. Informasjonsmøte med og om NFR og Regionalt forskningsfond er avholdt ved Høgskolen.
- Oppdatering av web-sidene for FoU er igangsatt og skal videreføres.
- Flere avdelinger samarbeider på tvers innen prosjekter.

Sannsynligheten anses å være redusert, mens konsekvensen anses å være økt. Tiltak med bruk av strategiske midler iverksettes og risikoen opprettholdes i 2012.

R6 Svakt utviklet nasjonale og internasjonale nettverk

- Det er stort fokus på forskning og utvikling i samspill med næringsliv og praksisfelt, noe som blant annet har resultert i flere nye prosjekter.
- Samarbeidsavtaler er inngått med sentrale regionale og nasjonale partnere på strategiske forskningsområder.
- System for felles interne møtearenaer er på plass.
- Det er aktiv deltagelse i ulike nettverk innen blant annet helseforskning.
- Internasjonalt personell med professorkompetanse er tilsatt.
- En arbeidsgruppe har levert rapport om internasjonalisering som grunnlag for videre arbeid med internasjonal strategi.

Regionale og nasjonale nettverk vurderes som gode, innen flere fagområder. Det er imidlertid grunn til å videreutvikle disse, og det anses nødvendig å fokusere på økt internasjonal nettverksbygging.

Vurderingen er at risikoen er uforandret og videreføres med tiltak i 2012.

2.3 Formidling, innovasjon og verdiskaping

SEKTORMÅL 3: *UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL MEDVIRKE TIL Å SPRE OG FORMIDLE RESULTATER FRA FORSKNING OG FAGLIG OG KUNSTNERLIG UTVIKLINGSARBEID, OG MEDVIRKE TIL INNOVASJON OG VERDISKAPNING BASERT PÅ DISSE RESULTATENE. UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL OGSÅ LEGGE TIL RETTE FOR AT TILSATTE OG STUDENTER KAN DELTA I SAMFUNNSDEBATTEN*

2.3.1 Måloppnåelse

Virksomhetsmål 3.1(KD): *Høgskolen i Ålesund skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid*

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
HiÅ	Antall kronikker e.l.	5	3	7	13	8
HiÅ	Artikler/publiseringer i fagpresse	16	35	12	13	12
HiÅ	Foredrag, fagmesser og konferanser*	45	17	16	35	16

* Til og med 2008 omfatter parameteren kun foredrag

Høgskolens ansatte har vært tydelig synlig i media og ved ulike konferanser og fagmesser, slik det framgår av tabellen.

Tilrettelegging for god tilgjengelighet av forskningsresultater

Høgskolen skal legge til rette for at resultater fra forskning og faglig utviklingsarbeid blir formidlet gjennom deltakelse på vitenskapelige konferanser, ved publisering nasjonalt og internasjonalt, og gjennom deltakelse i samfunnsdebatten.

For å fremme dette, har Høgskolen støtteordninger for deltagelse på konferanser der foredrag eller poster blir presentert. Videre har høgskolen innført det nye systemet med premiering for publisering til forfatter og avdeling, med noe intern subsidiering. Ti skrivepenger er høsten 2011 tildelt enkeltforskere med samme intensjon. Insentivsystemene har til hensikt å øke publiseringen, og det er en trend i riktig retning, som rapportert under virksomhetsmål 2.4. De foreløpige tallene viser at det ble publisert 32 publikasjoner, som ga 23.7 publikasjonspoeng. Denne trenden skal videreutvikles med ytterligere fokus på forskning og publisering, siden målet er en publikasjonsproduksjon som gjennomsnittet for høgskolene. For 2011 ser vi en økt publisering innenfor helsefagene, som et resultat den innsatsen som er lagt inn mht. oppgradering til førstekompetanse blant de ansatte ved Avdeling for helsefag.

Forskningsdagen ble arrangert ved HiÅ høsten 2011. Nytt for året var å arrangere Forskningsdagen i forlengelsen av Karrieredagene. Rundt 1500 ungdommer var innom Høgskolen 27. og 28. september, og 10. klassingene på Karrieredagene fikk prøve seg på blant annet kjemiske eksperimenter, førstehjelp, styre skip og bygge molekyler, og fikk et innblikk i forskningen ved HiÅ. Elevene fra videregående som var invitert spesielt til Forskningsdagen, ble presentert for ulike forskningsprosjekter ved HiÅ, de fikk se hvordan man kan lage app'er til mobil, og servert sjokoladecake bakt med Omega-3 fettsyrer. Arrangementet var svært godt besøkt og fikk god pressedeckning. Høgskolen fikk vist frem forskningen og utdanningstilbudet på en morsom og lærerik måte, og ble også presentert i VGs bilag om Forskningsdagene. Vi opplevde i år en stor pågang av videregående elever som ønsket å delta, og vi vil jobbe for god oppslutning også kommende år, da vi ser at dette er en viktig arena for presentering av forskning til ungdom.

Web-sidene har vært brukt til presentasjon av artikler og forfatter. Dette systemet skal videreutvikles og bli enda tydeligere og bedre.

Videre ser vi at forskningsinnsatsen til våre ansatte blir lagt merke til ute. Synnøve Hofseth Almås, førsteamanuensis ved Avdeling for biologiske fag, ble høsten 2011 tildelt J. Warren Perry Distinguished Author Award. Den internasjonale prisen tildeles for den vitenskapelige artikkelen "Impact of Professional Cultures on Students' Perceptions of Interprofessionalism: Some Norwegian Experiences". Hofseth Almås har skrevet artikkelen i samarbeid med 1. amanuensis Atle Ødegård ved Høgskolen i Molde, og den ble publisert i Journal of Allied Health høsten 2010.

Marit Følsvik Svindseth, førsteamanuensis ved Avdeling for helsefag, fikk ranket sin artikkel på topp i oversikten over mest leste artikler på domenet "Who is Publishing in My Domain?" som publiserer forskningsartikler knyttet til psykiatri og narsissisme i 2011:

- Svindseth MF, Sørebo O, Nøttestad JA, Roaldset JO, Wallin J, Dahl AA: Psychometric examination and normative data for the narcissistic personality inventory 29 item version. Scand J Psychol; 2009 Apr;50(2):151-9
PMID: 18826419

Virksomhetsmål 3.2(KD): Høgskolen i Ålesund skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskapning

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
KD	Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter	0,15	0,04	0,06	0,05	0,06
KD	Mottatte forretningsidéer	6	18	24	27	24
KD	Antall nyopprettede selskap	2	1	1	1	2
HiÅ	Antall studenter deltatt i nasjonale og internasjonale nyskappingskonkurranser	18	24	50	34	50
HiÅ	Omfang av etterutdanning		7.591	7.596	12.093	9.000

Stimulering og tilrettelegging for innovasjon og entreprenørskap

Høgskolen i Ålesund (HiÅ) har de siste årene utmerket seg positivt i nasjonal og internasjonal sammenheng innen entreprenørskap og nyskaping. Det er særlig to fagmiljø ved skolen som har fått fram mange ideer, gode studentbedrifter og mye medieomtale. Dette er Produktutvikling og systemdesign (PoS) på ingeniørsiden (Avdeling for maritim teknologi og operasjoner) og Innovasjonsledelse og Entreprenørskap (IE) mellom økonomene (Avdeling for internasjonal markedsføring).

Høgskolen i Ålesund har et nært samarbeid med Ålesund kunnskapspark (ÅKP) gjennom prosjektet Ung Gründer (Innovasjon Norge), Møreforskning gjennom VRI, Ungt Entreprenørskap Møre og Romsdal gjennom arbeid med Gründerdag og Fylkesmesse for studentbedrifter. Skolen har en aktiv studentorganisasjon, START, som samarbeider med Ung Gründer og Ålesund Kunnskapspark om arrangering av Innovasjonsforum. Høgskolen har også et godt samarbeid med NTNU og de andre høyskolene i Midt-Norge gjennom Idé akselerator Midt-Norge, samt et utstrakt samarbeid med næringslivet i regionen. Høgskolen er medlem av det europeiske SPACE nettverket og er representert i SPACE sin entreprenørskaps komité.

Deltakelse i nyskapingskonkurranser:

- Venture Cup 22 studenter
 - NM for studentbedrift vår 2011 12 studenter (3 bedrifter)
 - Konkurranser for Studentbedrift (Fylkesmesse) 50 studenter
- PoS: 35 studenter, IE: 15 studenter (Ikke rapportert i tabell over)

Studentgrupper fra Høgskolen har vunnet Norgesmesterskapet for studentbedrifter de 4 siste årene. De er premiert 3 ganger i Europamesterskapet, har vunnet Venture Cup Norge (2010) og kommet til semifinalen i PolyU Global Student Challenge i Hong Kong (2011).

Totalt antall mottatte forretningsidéer i 2011 var 27, fordelt slik:

Studentbedrifter	13 studentbedrifter/nye idéer
Venture-cup	5 idéer
Produkt og systemdesign	4 idéer
Innovasjon og Entreprenørskap	5 idéer

Det nære samarbeidet med Ålesund Kunnskapspark (ÅKP) gjør at det er mulig for studenter å gå hele veien fra studie og studentbedrift til å starte egen bedrift, som inkubatorbedrift i ÅKP. Høgskolen har som mål å videreutvikle konseptet studentbedrift til å omfatte flere utdanninger og inkludere flere eksterne samarbeidsparter. Det skal legges til rette for at reelle bedrifter blir etablert som følge av erfaringene fra studentbedrift. Det er et mål at innovasjon blir en integrert del av Høgskolens virksomhet, og et virkemiddel er å utvikle en felles studiemodul for innovasjon som skal integreres i alle bachelorgradsstudiene.

I 2011 ble det opprettet 1 nytt selskap, Innomarin AS (Foretaksnr. 997 336 585), stiftet 15.08.2011, en studentbedrift som ble etablert som reell bedrift.

Arbeidet med å øke bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Høgskolen i Ålesund har som mål å være ledende innen profesjonsrettet forskning og utvikling. Tett samarbeid med arbeids- og næringsliv legger til rette for relevante studier, forskningsbasert undervisning og implementering av innovasjon. En nær kobling av utdanning og lokalt næringsliv er spesielt tydelig på det maritime fagområdet. Jevnlige bedriftsbesøk, industrielle bacheloroppgaver, felles forskningsprosjekter med næringslivet og delstillinger fra næringslivet inn i undervisningen ved HiÅ er tiltak som medvirker til samfunns- og næringsutvikling, samtidig som våre utdanninger og vår forskning blir relevante og samfunnsorienterte.

Nært samarbeid med arbeids- og næringsliv legger også til rette for økt bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet. Innenfor det maritime området er det allerede stor aktivitet. Innenfor det marine området er det en stadig økende portefølje av både bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet. Dette er et område hvor vi forventer vekst, spesielt på grunn av samlokalisering med Møreforskning Marin og etablering av SINTEF Fiskeri og Havbruk på campus. Andre fagområder viser også økt forskningsaktivitet, økningen er spesielt tydelig på Avdeling for helsefag. Avdelingen har de siste årene vært i en kompetansebyggingsfase etter NOKUTs akkreditering av sykepleierutdanningene, og resultatet ser vi nå i form av økt forsknings- og publiseringsaktivitet. Høgskolen i Ålesund er en ung organisasjon forskningsmessig, men vi ser positive trender med økende forskningsaktivitet og samarbeid med andre institusjoner og arbeids- og næringsliv.

Retningslinjer for immaterielle rettigheter og håndteringen av disse

En standardavtale om utføring av master-, bachelor- og prosjektoppgave i samarbeid med bedrift eller annen ekstern virksomhet er vedtatt. I avtalen framkommer partenes rettigheter og plikter, herunder studentenes rett til (utsatt) publisering og begrensninger ved eventuell patentering/hemmelighold.

Virksomhetsmål 3.3 (HiÅ): HiÅ skal gjøre virksomheten tilgjengelig for alle

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
HiÅ	Antall etterutdanningstilbud		14	16	21	25

Høgskolen har et økende antall kurs og etterutdanningstilbud. De maritime kursene er blitt så omfattende at det i 2011 ble opprettet et eget aksjeselskap som skal betjene disse kursene. Publisering, deltakelse i samfunnsdebatten, arrangement av Arbeidslivsdag, Karrieredager, Maritim teknisk dag, Forskningsdager, og et stort antall seminarer, er tiltak som gjør virksomheten kjent og tilgjengelig for mange.

Arrangør	Kurs og etterutdanningstilbud
PLUSS	Byggsøk
	Excel
	Fotokurs
	HSS11 Konferanse
	Adobe Indesign
	Interne Revisjoner
	PhotoShop
Avdeling for internasjonal markedsføring	Prosjektledelse
	Etablererveiledning
Avd. for maritime operasjoner og teknologi	DP Induction/Basic
	DP Advancd/Simulator
	ECDIS
	Kystnavigasjon for kadettfarledsbevis
	SCTH Safe Cargo Transport and Handling
	PSV 2
	AHO 2
	Brasiliansk språk og kultur
	Stabilitet for Offshoreskip
	Avdeling for ingeniør- og realfag (AIR)
Kurs i planlegging (2,5 stp)	
Vann & Avløp (VA 2,5 stp)	

2.3.2 Risikovurdering sektormål 3 – rapportering av tiltak for 2011

Med utgangspunkt i risikovurdering i plan for 2011 blir endring i risiko vurdert med basis i tiltak som er utført i 2011.

Følgende 4 kritiske suksessfaktorer (KSF) var identifisert:

KSF 1: God kompetanse og tilstrekkelig kapasitet i fagmiljø og administrasjon til arbeidet med innovasjon.

KSF 2: Ha gode formidlingskanaler og fokus på formidling

KSF 3: Godt renommé og tillit hos eksterne kunder

KSF 4: Tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til utredning om og oppfølging av immaterielle rettigheter.

Basert på kritiske suksessfaktorer ble følgende risikoer identifisert:

R 1.1 Innovasjon og nyskaping er nytt og ukjent område for noen fagmiljø

R 1.2 Mangelfull kompetanse og kapasitet i administrativ støtte

R 2 Formidling blir salderingspost når aktivitet planlegges

R 3.1. For få med førstekompetanse og/eller realkompetanse til å håndtere eksterne prosjekt

R 3.2 Svikt i leveranse

R 3.3 Mangelfull praktisk oppfølging av kursdeltakere

R 4 Kompetanse på immaterielle rettigheter mangler

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuell undernummerering av risiko knyttet til en KSF.

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1.1	Læringsutbytte uten inkludering av innovasjon og nyskaping	4	5	20	<ul style="list-style-type: none"> Opplæring av personell på alle utdanninger Styrking og videre utvikling av fag- og forskingskompetansen til "kjernepersonell"
R 1.2	Utilfredsstillende administrativ støtte	4	2	8	<ul style="list-style-type: none"> Kjøre ekstern tjeneste Lære opp personell Opprette stilling for støttefunksjon
R 2	Liten formidlingsaktivitet	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> Inkludere formidling i prosjekt og i arbeidsplanar
R 3.1	Reduserte inntekter Lavt renommé	4	2	8 ²	<ul style="list-style-type: none"> Prioritere midler til kompetansebygging Personal og kompetanseplan Målretta nyrekruttering med førstekompetanse
R 3.2	Tap av renommé og tillit	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> Vedlikeholde og utvikle basen av eksternt innleide kursholdere Rekruttere nye med rett realkompetanse Omprioritere bruk av faglig tid
R 3.3	Tap av renommé.	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> Ha kompetente medarbeidere i adekvat organisering for praktisk oppfølging
R 4	Ingen policy på området og ingen aktivitet	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> Kjøre ekstern tjeneste Lære opp personell Rekruttere kompetansen ved nyttilsetting

Konsekvens (maks 5) x Sannsynlighet (maks 5) = Risiko

² Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

Der risikoen er vurdert å være for høy, pga konsekvensen dersom det inntreffer, og hvor sannsynligheten er høy for at det vil inntreffe, blir det satt inn tiltak også i 2012 for å minimere risikoen.

R1.1 Innovasjon og nyskaping er nytt og ukjent område for noen fagmiljø

- Innovasjon og nyskaping er inkludert i ny strategiplan med virkning for hele Høgskolen.
- Tilsetting har skjedd i ett gaveprofessorat og ett professorstipend med tilknytning og fokus på innovasjon og nyskaping.

Risikoen er betydelig redusert ved at sannsynligheten vurderes å være redusert med to enheter. Risikoen anses likevel betydelig og tiltak videreføres i planer 2012 under R4 Innovasjon blir ikke implementert i alle fagområder.

R1.2 Mangelfull kompetanse og kapasitet i administrativ støtte

- Administrativ støttefunksjon er styrket ved tilsetting av forskningssjef.

Risikoen anses så vidt redusert at den ikke videreføres.

R2 Formidling blir salderingspost når aktivitet planlegges

- Arbeidsplansystemet er oppdatert og FoU-tid inkludert publisering er inkludert og synliggjort.
- Ny ordning med "skrivestipend" er etablert. Stipendene er utlyst og tildelt høsten 2011.
- Kurs i "akademisk skriving" ble gjennomført høsten 2011.
- Insentivsystemet for poenggivende publikasjoner ble innført i henhold til nytt regelverk med virkning fra 1/1-2011.

Risikoen vurderes å være betydelig redusert og videreføres ikke som egen risiko under sektormål 3. Risikoen er delvis inkludert under planer for sektormål 2.

R3. 1 For få med førstekompetanse og/eller realkompetanse til å håndtere eksterne prosjekt

R3.2 Svikt i leveranse

R3.3 Mangelfull praktisk oppfølging av kursdeltakere

- Høgskolen har lyktes med kompetanseoppbygging rekruttering og tilsetting av nye fagpersoner med doktorgrad inn i faste stillinger. Gaveprofessorater er besatt, og disse professorene er i ferd med å bygge opp kompetanse i forskningsgrupper.
- Maritime kurs er organisert som eget aksjeselskap.

Risikoen anses som ubetydelig forandret ved at tiltakene må virke over tid. Tiltakene videreføres i planer for 2012 under R1, R.2, R3 og R.5 med noe ulik vektning.

R4 Kompetanse på immaterielle rettigheter mangler

- Avtale mellom Høgskolen, næringsliv og studenter er implementert, blant annet for å ivareta krav til publisering i relasjon til bedriftenes mulige behov for patentbeskyttelse og IPR.
- Forskningssjef er tilsatt, og skal ha fokus på IPR.

Risikoen er noe redusert, men krever oppfølging og vil få fokus i planer 2012 under R4 Innovasjon blir ikke implementert i alle fagområder.

2.4 ORGANISASJON OG RESSURSER

SEKTORMÅL 4: UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL ORGANISERE OG DRIVE SIN VIRKSOMHET PÅ EN SLIK MÅTE AT SAMFUNNSOPPDRAGET BLIR BEST MULIG IVARETATT INNENFOR RAMMEN AV DISPONIBLE RESSURSER

2.4.1 Måloppnåelse

Høgskolens strategiske valg.

Høgskolens strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering for å underbygge faglige ambisjoner innen forskning og utdanning er gjort ved ulike tiltak:

- Høgskolens store satsing de senere år er mastergradstudiene i produkt- og systemdesign, og skipsdesign. I 2011 er dette prioritert ved å sette av nærmere 4,7 millioner kroner.
- Prioritert tiltak for å imøtekomme de utfordringene vi står overfor når det gjelder rekruttering av vitenskapelig personell, spesielt innenfor teknologiområdet. Dette er gjort ved å øke budsjettet med 0,5 millioner kroner. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal utarbeide en strategisk plan for rekruttering.
- Det er avsatt en stillingsressurs få å sette i gang et forprosjekt for å kunne benytte simulator i opplæring av helsepersonell ved høgskolen. Forprosjektet er et samarbeid med helseforetak, kommuner og private foretak.
- Incentivordning for å tilrettelegge for økt publikasjon er innført. Dette er gjort ved å tildele kroner 50.000 pr publikasjonspoeng i driftsstøtte til avdelingen. Dette er en økning på kroner 33.000.
- I de siste årene er det bygd opp en anerkjent aktivitet innen nyskaping og entreprenørskap, og har nå en nasjonalt ledende posisjon når det gjelder studentbedrifter. I 2011 er satsingen økt ytterligere med 0,3 millioner kroner.

Virksomhetsmål 4.1(KD): Høgskolen i Ålesund skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
KD	Driftsutgifter per avlagte heltidsekvivalent (60 stp-enheter) (i 1000 kr)	151	147	138	150	146
KD	Driftsutgifter per publikasjonspoeng (i 1000 kr)	13.371	10.634	12.745	9.115*	10.623
KD	Forholdet mellom antall tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger og administrative stillinger	3,02	2,78	2,58	2,21	2,50

*Tallet er foreløpig. Endelig tall vil foreligge til rapporteringsfrist.

Høgskolen har en utvikling i driftsutgiftene som ikke avviker i særlig grad i forhold til lønns- og prisvekst. I 2009 hadde høgskolen en økning i avlagte studiepoengsenheter med 143,1 og en ytterligere økning i 2010 på 128,4. Driftsutgiftene har i de to årene ikke økt tilsvarende. Det fører til en meget positiv utvikling som kommer klart frem ved at driftsutgifter per avlagte 60 studiepoengsenheter reduseres til kroner 147.000 i 2009, og en ytterligere reduksjon til kroner 138.000 i 2010. I 2011 har høgskolens avlagte studiepoengsenheter flatet ut og øker med 3 poeng noe som gir et måltall på kroner 150.000 som er marginalt høyere en resultatmålet høgskolen satte seg for 2011.

Publikasjonspoeng har økt med 7,4 poeng i 2011 forhold til 2010. Dette gir det beste resultatmålet for driftsutgifter per publikasjonspoeng i perioden 2008 til 2011 og er bedre enn resultatmålet høgskolen satte seg for 2011.

I følge Database for statistikk om høgre utdanning har de statlige høgskolene pr 1. oktober 2011 i snitt 2,03 vitenskapelige årsverk for hvert administrativt årsverk. Høgskolen i Ålesund har i mange år lagt langt under snittet for sektoren, men nærmer seg nå dette. Høgskolen har de siste årene hatt en sterk vekst, og den administrative kapasiteten har ikke vært tilstrekkelig til å understøtte den faglige virksomheten. Det er lagt opp til en gradvis styrking av administrasjonen, og i 2011 er det foretatt en styrking av administrativ kapasitet ved fagavdelingene. Dette er økt ressurs til dekaner, fagseksjonsledere og prosjektledere.

Oppfølging av internkontroll

Høgskolen har i 2011 hatt fokus på internkontroll. Vi har innarbeidet flere nye punkter for internkontroll, både i den daglige behandlingen av fakturaer og i forbindelse med periode- og tertialavslutning. Høgskolen har også utarbeidet en egen rutine for internkontroll på innkjøpsområdet. Innkjøpsleder foretar jevnlig kontroller og stikkprøver for eventuelt å avdekke anskaffelser som ikke er utført i henhold til gjeldende regelverk. I mange tilfeller finnes dokumentasjonen, men den er vanskelig å spore. Høgskolen har derfor utarbeidet en egen rutine for arkivering av innkjøpsdokumentasjon i høgskolens arkivsystem. Rutiner for rapportering og kontroll av overtid er endret, og tidsfrister for innlevering av bilag er innskjerpet.

Virksomhetsmål 4.2(KD): Høgskolen i Ålesund skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
KD*	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	0,33	0,34	0,37	0,40	0,39
KD*	Andel kvinner, totalt: Etter stillingskategori:	0,45	0,45	0,48	0,46	0,29
	- fagstillinger	0,42	0,40	0,44	0,40	
	- førstestillinger	0,25	0,21	0,27	0,25	
	- mellomledere tab. 3.3	0,43	0,38	0,44	0,50	
	- støttestillinger	0,35	0,37	0,34	0,31	
	- drift/vedlikeholdsst.	-	-	-	0,25	
	- administrative stillinger	0,68	0,64	0,65	0,65	
HiÅ*	Andel førstestillinger i fagmiljøene:					
	- Helsefag	0,21	0,19	0,24	0,25	0,27
	- Bioingeniør	0,20	0,20	0,40	0,44	0,40
	- Ingeniør	0,29	0,35	0,36	0,45	0,38
	- Maritim	0,56	0,51	0,57	0,45	0,55
	- Økonomisk/administ. utd	0,74	0,72	0,65	0,64	0,70
	- Biologiske utdanninger	0,27	0,33	0,40	0,24**	0,24**
HiÅ	Andel ansatte som opplever organisatorisk arbeidsmiljø som godt	0,81	0,76	0,76	0,79	Min.0,80
HiÅ	Andel ansatte som opplever psykososialt arbeidsmiljø som godt	0,84	0,79	0,79	0,83	Min.0,80

*Alle tall per 1.10.2011

**En ansatt med førstekompetanse er midlertidig i annen stilling i 2011 og 2012

Det fremgår av tabellen foran at høgskolen har nådd de aller fleste resultatmål knyttet til førstestillinger. Høgskolen har i flere år satset tungt for å øke andelen ansatte med førstekompetanse, og denne er per 1.10.2011 på 40 %. Andelen førstekompetanse i de forskjellige fagmiljøene er godt innenfor de krav som settes. Helsefag har fortsatt lavest andel til tross for at avdelingen de siste ti årene har gjennomført en formidabel kompetanseheving. Ved inngangen til 2012 har avdelingen seks ansatte i doktorgradsløp, noe som tilsvarer 19 % av de ansatte i undervisnings- og forskerstillinger. Høgskolen rekrutterer i større grad enn tidligere ansatte med førstekompetanse. Forventet aldersavgang i denne gruppen de nærmeste årene fordrer sterkt fokus på rekruttering.

Antall tilsatte som deltar på førstelektor- eller dr. gradsprogrammer		Antall med opprykk i undervisnings- og forskerstillinger		
Førstelektor	Dr. grad	Førstelektor	Førsteamanuensis	Professor
4	17	0	0*)	3

*) En ansatt disputerte i desember 2011

Høgskolen har fire ansatte i førstelektorløp og 17 i doktorgradsløp. Så langt som mulig er det lagt til rette for at ansatte kan kvalifisere seg til professor.

Andelen kvinner i førstestillinger har hatt en reduksjon fra 27 til 25 %. Høgskolen har som nevnt 17 ansatte i doktorgradsløp, hvorav 10 er kvinner. Med bakgrunn i dette forventer vi på sikt en bedring i balansen. Kvinneandelen blant mellomledere er nå på 50 %. Det er fortsatt store forskjeller i fordelingen mellom kvinner og menn innenfor de forskjellige fagmiljøene. Høgskolen har ikke iverksatt spesielle tiltak for å endre dette utover å anmode det underrepresenterte kjønn om å søke på ledige stillinger. Tiltak vil bli vurdert i forbindelse med det pågående arbeidet med handlingsplan for likestilling og inkludering.

I forbindelse med lokale forhandlinger er det dokumentert at gjennomsnittslønnen til kvinner generelt er lavere enn for menn. Høgskolen har hatt sterkt fokus på dette ved de lokale lønnsforhandlingene i 2010 og 2011, hvor kvinner fikk henholdsvis 58 og 61 % av rammen.

Høgskolen har i flere år hatt et tett samarbeid med bedriftshelsetjenesten om HMS-arbeidet. Høgskolen har et godt arbeidsmiljø og har snudd en nedadgående trend i tilfredsheten med det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet.

	2008	2009	2010	2011
Organisatorisk arbeidsmiljø	81 %	76 %	76 %	79 %
Psykososialt arbeidsmiljø	84 %	79 %	79 %	83 %

Tabellen viser hvor stor andel av de ansatte som mener det organisatoriske/psykososiale arbeidsmiljøet er godt. Det kan svares i kategoriene Godt, Mindre godt, Dårlig eller Ikke besvart. Høgskolen har en målsetting om minimum 80 % i kategorien Godt.

Høgskolen får mye positiv tilbakemelding fra ansatte om godt arbeidsmiljø. Det er i 2011 foretatt en styrking av fagadministrativ kapasitet, noe som på sikt vil bidra til bedre støtte og oppfølging av fagpersonellet.

Virksomhetsmål 4.3(KD): Høgskolen i Ålesund skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
KD	Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,62	2,02	2,67	2,9	2
KD	Avregninger (gjennomføringen av budsjettet i regnskapsåret)(i 1000 kr)	7.512	2.257	12.561	7.921	23
HiÅ	Resultat EFV (i 1000 kr)	3.517	0	1.352	178	500

Høgskolen har hatt en gradvis økning av likviditetsgraden fra 1,62 i 2008 til 2,9 i 2011. Høgskolen har som målsetning å ha en likviditetsgrad på omlag 2.

Økning i avregning med KD for 2011 er 7,9 millioner kroner. Dette skyldes en del ombyggingstiltak som ikke er gjennomført i 2011, lavere energiutgifter enn budsjettet, samt bevisste innsparinger for å imøtekomme investeringsbehovet i 2012 og 2013

Høgskolen har mange utfordringer i nærmeste fremtid. Både rehabilitering av Laboratoriebygget og flere master-løp under planlegging. Vi budsjetterte derfor med en økt avregning på årsbasis med ca 3 millioner kroner til disse formålene. Høgskolen har hatt stor omsetning på maritime kurs i 2011, og overskuddet her er på 1,1 millioner kroner.

Med tanke på at vi er inne i en fase med omfattende rehabilitering av Laboratoriebygget for ingeniørfagene, ser vi i fremtiden behov for å investere i nytt laboratoriestyr. Mye av laboratoriestyret som er der i dag er gammelt og utdatert. Høgskolen med inventar og kontorutstyr er også 10 år gammel, og det har begynt å bli økende behov for utskiftninger og suppleringskjøp. Høgskolen har derfor fokus på avsetninger til fremtidige investeringsbehov.

Høgskolens har i de senere år vurdert den økonomiske situasjonen som svært stram. Man antok derfor at høgskolen ble nødt til å benytte tidligere avsetninger for å ha en akseptabel drift. En av hovedgrunnene for denne vurderingen er den store økningen i aktivitet på 268 avlagte studiepoengsenheter fra 2008 til 2010. Denne økningen i resultatbasert aktivitet tilfører midler fra departementet i 2011 og 2012 og den økonomiske situasjonen har forbedret seg som følge av dette.

Resultatmål for EFV er gradvis redusert blant annet som følge av at eksternt finansiert kursvirksomhet er omklassifisert til ordinær drift.

Virksomhetsmål 4.4(KD): Høgskolen i Ålesund skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid

Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2008	2009	2010	2011	2011
KD	Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader)	1	1	1	1	1

Høgskolen har i flere år samarbeidet med Høgskolen i Molde om felles grad i bachelorgradsstudium i Internasjonal logistikk, og dette samarbeidet forventes å fortsette.

2.4.2 Risikovurdering sektormål 4 – rapportering av tiltak for 2011

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på enhetens mål er det identifisert følgende kritiske suksessfaktorer:

KSF 1: HiÅ har den nødvendige økonomiske handlefrihet til å gjennomføre tiltak for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

KSF 2: HiÅ har tilstrekkelig kompetanse til å utføre sine oppgaver på en god måte.

KSF 3: HiÅ har tilstrekkelig ressurser og kapasitet til å utføre sine oppgaver på en god måte.

KSF 4: Systemer og rutiner fungerer slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.

KSF 5: Vedtak fra HS, beslutninger fra høgskoledirektøren og anbefalinger blir klart formidlet og følges opp internt i hele organisasjonen.

Identifisering av risikoer

Basert på enhetens kritiske suksessfaktorer er følgende risikoer identifisert:

R 1.1 HiÅ har ikke nødvendig økonomisk frihet for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

R 1.2 Roller, fullmakter og ansvar internt i HiÅ er ikke klart definert.

R 2 HiÅ har ikke tilstrekkelig kompetanse.

R 3.1 HiÅ har ikke tilstrekkelig ressurser / bemanning.

R 3.2 Ny risiko identifisert: HiÅ har ikke tilstrekkelig lokaliteter til å håndtere økt studentmasse som igjen har ført til økt bemanning.

R 4 Systemer og rutiner fungerer ikke slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.

R 5 Svikt i kommunikasjon, misforståelser og manglende oppfølging av vedtak, beslutninger og anbefalinger i organisasjonen.

Vurdering og prioritering av risiko – tiltak 2011.

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuelt. undernummerering av risikoer knyttet til en KSF.

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons	Sanns	Risiko	Tiltak
R 1.1	<ul style="list-style-type: none">Manglende behovsdekning.Feil bruk av ressurser.HiÅs mulighet til måloppnåelse svekkes.	5	3	15	<ul style="list-style-type: none">Kartlegge og iverksette tiltak for å øke økonomisk handlefrihet på sikt.Øke bidrags- og oppdragsporteføljen (bidrag fullfinansiert eksternt)Identifisere kostnadsdrivere og iverksette tiltakOpparbeide midler til strategiske formål
R 1.2	<ul style="list-style-type: none">Oppgaver blir ikke gjort.Unødig ressursbruk til avklaringerMisnøye blant ansatte	3	3	9	<ul style="list-style-type: none">Klargjøre roller, fullmakter og ansvar.Forbedre arbeidsflyt.Iverksette og følge opp planlagte organisatoriske grep.

R 2	<ul style="list-style-type: none"> • Oppgaver blir ikke utført, eller blir utført med for dårlig kvalitet. • Ressursbruken unødig høy. 	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritere kompetansebygging. • Være bevisste på muligheten til å kjøpe tjenester/kompetanse ved behov. • Økt fokus på rekruttering også utenfor Norden
R 3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Får ikke utført nødvendige oppgaver. • Manglende leveranser, eller dårlig kvalitet på det som leveres. 	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> • Løpende prioritering ved behov • Øke administrativ kapasitet • Sørge for optimal dimensjonering av fagmiljøer og administrasjon. • Følge opp og effekt av revidert arbeidsplansystem.
R 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • HiÅ har ikke tilstrekkelig lokalteter til å håndtere økt studentmasse som igjen har ført til økt bemanning. 	5	4	20	<ul style="list-style-type: none"> • Campus prosjekt i nært samarbeid med det offentlige og næringslivet. • Rehabilitering av Laboratoriebygg • Omgjøring til doble kontorer. • Ombygging av lagerrom til grupperom for studenter. • Leie flere kontorer
R 4	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende eller ikke-optimale system og rutiner gir økt risiko for feil eller at oppgaver ikke utføres. • Ineffektiv ressursbruk og system benyttes ikke fullt ut. 	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> • System og rutiner skal løpende implementeres og forbedres. • Løpende fokus på å etablere og videreutvikle rutiner. • Fortsatt sterkt fokus innen BOA. • Implementering av budsjetteringsverktøy Agresso Planlegger og rapporteringsverktøy Agresso Excelerator • Bedre utnyttelsesgrad i system som er tilgjengelige.
R 5	<ul style="list-style-type: none"> • De ulike deler av organisasjonen og de ansatte kan oppleve "uforklarlige" forskjeller i hvordan saker håndteres og følges opp. • Uklare kjøreregler kan gi usikre forhold for de ansatte og bidra til misforståelser og misnøye. 	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Felles opplegg (rutiner, veiledere mv) • Forberedelse, iverksetting og oppfølging av HS-saker. • Vedtak i HS må følges opp lojalt og vi må unngå "omkamper". • Møteplasser og aktive fora er etablert, se på forbedringspotensial og økt involvering. • Implementere elektronisk personalhåndbok og synliggjøre personalpolitikken. • Sikre effekt av revidert kvalitets håndbok.

Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

Gjennomførte tiltak 2011 – og vurdering av konsekvens

R 1.1 HiÅ har ikke nødvendig økonomisk frihet for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene

Høgskolen har videreført arbeidet med å forbedre beslutningsunderlaget for de ulike organisatoriske nivå og prosjektledere. Det er utarbeidet standardiserte rapporter der budsjett og regnskap er koblet opp mot hverandre. Rapporteringsrutiner med prognoser og tilbakemeldinger fra budsjettenhetene og prosjektledere er innarbeidet med en tettere oppfølging enn tidligere.

Bidrags og oppdragsporteføljen er økt, men det kreves fortsatt en forholdsvis stor andel egenfinansiering av bidragsprosjekt som igjen fører til at midler bindes opp.

Når det gjelder analysering og identifisering av kostnadsdrivere er det fortsatt en vei å gå.

Høgskolen opparbeider seg gradvis en større strategisk handlingsfrihet. Andel strategiske midler i prosent av midler finansiert fra departementet har økt fra 1,15 % i 2009 til 1,72 % i 2010 og 2,03 i 2011.

Risikoen vurderes til fortsatt å være reell og videreføres derfor inn i plandelen for 2012. Siden konsekvensen er på 5 anses akseptabel risiko først å inntreffe ved en redusert sannsynlighet til 2.

R 1.2 Roller, fullmakter og ansvar internt i HiÅ er ikke klart definert

I 2011 er fullmaktsstrukturen samkjørt i organisasjonen. Det er fortsatt behov for å få bedre arbeidsflyt på flere områder. Det er fra 1. august gjennomført en organisasjonsendring hvor instituttene er gjort om til avdelinger. Det største instituttet, Institutt for teknologi- og nautikkfag, er fisjonert i to avdelinger. Dette har ført til at disse dekanene har fått et mindre kontrollspenn. Det er i tillegg etablert fagseksjonsledere for å avlaste dekanene ved to andre avdelinger.

Disse tiltakene vil på sikt føre til at sannsynligheten for en hendelse oppstår blir redusert. Graderingen tilsier at risikoen er akseptabel, men ut fra en totalvurdering ser vi det som så viktig å følge opp dette området at det videreføres i plandelen for 2012.

R2 HiÅ har ikke tilstrekkelig kompetanse.

Høgskolen opplever fortsatt rekrutteringssituasjonen som utfordrende. Innenfor det maritime området er noe av utfordringen løst ved rekruttering til gaveprofessorater og II-er stillinger fra næringslivet. Det er satset sterkt på rekruttering utenfor Norden, og dette har resultert i flere kandidater til stipendiatstillinger. Gradvis økning av antall ansatte med førstekompetanse har ført til redusert risiko i forhold til oppfyllelse av krav fra NOKUT.

Vi opplever en sterk økning i konkurransen om kompetent arbeidskraft fra næringslivet og fra videregående skoler. Dette gjelder spesielt teknologiområdet. Lønnsnivået i høyere utdanning oppleves som lite konkurransedyktig. Det er satt i gang et arbeid med en rekrutteringsstrategi for Høgskolen.

Høgskolens vurdering er at risikoen har økt og er så kritisk at vi mener at både konsekvensen og sannsynligheten er fire. Akseptabel risiko anses å være 3 x 3 (konsekvens/sannsynlighet).

R3.1 HiÅ har ikke tilstrekkelig ressurser / bemanning

Høgskolen er fortsatt sårbar med hensyn til sykefravær. Det er fortsatt for liten kapasitet til å fokusere på utvikling og tilrettelegging for å kunne løse oppgavene på en bedre måte. Omleggingen av arbeidsplansystemet og etablering av forskningsgrupper har bidratt til økt fokus på forskning, noe som gjenspeiles i økt publisering.

Innen de administrative funksjonene er det fokusert på risikoreducerende tiltak ved å redusere sårbarhet ved blant annet fravær i kritiske funksjoner. Dette er ressurskrevende for en mindre organisasjon. Opplevelsen er at styrkingstiltakene ikke veier opp for aktivitetsøkningen.

Fagadministrativ ledelse er styrket i 2011, jf R 1.2.

Høgskolens vurdering er at denne sannsynligheten ikke har endret seg vesentlig i 2011, men revurderer konsekvensen til å være fire. Akseptabel risiko anses å være om enten konsekvens eller sannsynlighet reduseres med en.

R3.1 HiÅ har ikke tilstrekkelig lokalteter

Campus prosjektet er gjennomført og høgskolen har opprettet en stilling for å følge opp analysen som er gjort og sikre videre fremdrift.

Rehabiliteringen av laboratoriebygget er ytterligere forsinket og nåværende fremdriftsplan fra Statsbygg tilsier at rehabiliteringen er ferdigstilt i november 2012. Høgskolen har leiekontrakt på erstatningslokalene kun ut 2012. Finansiering av nødvendig utstyr til teknologilaboratorium er heller ikke avklart. Det er knyttet stor usikkerhet til hvorvidt bygget blir klart til å ta i bruk fra vårsemesteret 2013.

Høgskolen har i 2011 ikke leid flere kontor. I mangel på kontorer har høgskolen omgjort enkeltkontorer til dobbeltkontorer. Ombygging av lagerrom til grupperom blir først gjennomført våren 2012.

Høgskolen ser dette som det største risikoområdet og oppgraderer sannsynligheten til 5. Risikoen er etter dette på 25. Akseptabel risiko vurderes til 3 x 3.

R4 Systemer og rutiner fungerer ikke slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.

Høgskolen vurderer nå rutiner og retningslinjer i forbindelse med BOA og annen eksternfinansiert virksomhet til å være på et akseptabelt nivå. Vi anser nå utfordringen som størst innenfor anskaffelsesområdet. Dette vil være et prioritert område i 2012.

Høgskolens ansatte har fortsatt en opplevelse av systemtrettthet. En av årsakene til dette er at det er innført en rekke systemer over en forholdsvis kort periode og det oppleves at kravene til rapportering stadig øker. Flere av fellessystemene i sektoren har en høy brukerterskel. I flere tilfeller ser ikke de ansatte gevinsten i å bruke systemene. Høgskolen bruker uforholdsmessig mye ressurser til brukerstøtte.

Innføring av system handler om fokus på personal, system og organisasjon. Utfordringene på personaldelen bør ikke undervurderes og i mange tilfeller er det behov for en holdningsendring, noe som kan ta flere år å innarbeide.

Høgskolen har ikke hatt kapasitet til å implementere nye budsjetteringsverktøy og rapporteringsverktøy i 2011.

Risikoen vurderes til fortsatt å være reell og videreføres derfor inn i plandelen for 2012. Siden konsekvensen er på 3 anses akseptabel risiko først å inntreffe ved en redusert sannsynlighet fra 4 til 3.

R5 Svikt i kommunikasjon, misforståelser og manglende oppfølging av vedtak, beslutninger og anbefalinger i organisasjonen.

Arbeidet med klargjøring av rutiner, arbeidsflyt og reglement er videreført i 2011. Høgskolen har innført elektronisk medarbeider- og lederhåndbok (HR-portal), noe som har ført til at regelverk og felles, interne rutiner blir bedre synliggjort enn i dag. Det gjenstår fortsatt mye arbeid før portalen er implementert fullt ut i organisasjonen. Etablering av møteplasser har også bidratt til bedret

kommunikasjon og økt løsningsorientering på tvers av organisasjonen. HiÅ sitt kvalitetssystem er revidert, og her er det lagt vekt på større klarhet når det gjelder roller, ansvar og myndighet.

Risikoen vurderes til fortsatt å være reell og videreføres derfor inn i plandelen for 2012. Siden konsekvensen er på 4 anses akseptabel risiko først å inntreffe ved en redusert konsekvens eller sannsynlighet med 1.

2.5 ANNEN RAPPORTERING

2.5.1 Strategi for samarbeid med næringslivet

Som en integrert del av arbeidet med å utvikle samfunnskontrakter har de tre høgskolene i Mørealliansen bestemt seg for å etablere et felles Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Et slikt Råd vil komme til erstatning for dagens Høgskuleforum der Møre og Romsdal fylkeskommune, NHO, Forskningsrådet, Møreforskning, Høgskulesenteret i Kristiansund og de tre høgskolene deltar. Dette vil bli utvidet med en rekke nye aktører. Styringsgruppa arbeider med å utvikle mandatet for og sammensetningen av et slikt Råd. Utvikling av en strategi for RSA er derfor under arbeid, og dessverre ikke ferdigstilt ennå.

2.5.2 Midler tildelt over kap 281

Høgskolen har ikke fått tildelt midler over kap. 0281. Imidlertid er det i brev fra KD av 05.07.2011 stilt til rådighet en million kroner over kapittel 0260 post 50. Midlene skal benyttes til å etablere en forpliktende dialog mellom Mørealliansen og viktige samarbeidsparter i regionen. Det har tatt noe tid å etablere en arbeidsform for utarbeidelsen og midlene er derfor ikke disponert i 2011. Mørealliansen har nå startet arbeidet med å utvikle en samfunnskontrakt mellom Mørealliansen og lokalt næringsliv. Det vises ellers til egen omtale i kapittel 3.1.5.

2.5.3 SAK (Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon)

Høgskolen i Ålesund er inne i flere samarbeidsrelasjoner, de viktigste er nevnt under.

Mørealliansen

Mørealliansen er opprettet som allianse mellom Høgskulen i Volda, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Ålesund og Møreforskning AS. Hovedmålet for Mørealliansen er å utvikle et formalisert, avtalefestet samarbeid om høyere utdanning og forskning i Møre og Romsdal. Møreforskning har vært en integrert del av Mørealliansen helt fra starten, og deltar både i styringsgruppe og prosjektarbeid.

Mørealliansen ble i 2010 tildelt kr. 3 mill i SAK-midler av Kunnskapsdepartementet for «å etablere et felles beslutningsgrunnlag vedrørende framtidig samarbeid mellom de tre høgskolene i M&R, samt vurdere vesentlige suksesskriterier inkludert finansierings- og rekrutteringsbehov og relasjoner til andre institusjoner, samfunn og næringsliv.» Tre delmål ble fastsatt:

1. «utrede og videreutvikle de **faglige visjonene** for et sterkere samarbeid mellom høgskolene i M&R med spesielt fokus på:
 - a. Utvikling av nye felles forsknings- og utviklingsprosjekter og undervisningssamarbeid
 - b. Fremme forslag til nye doktorgradsprogrammer

2. *å gjennomføre et felles program, Forskningsledelse Nordvest del 2 (FNV2), for vitenskaplig personell for å skape en felles faglig ledelseskultur i og mellom institusjonene og bygge nettverk mellom nøkkelpersoner.*
3. *skape regional mobilisering og finne fram til gode modeller for utvidet samarbeid med samfunn, nærings- og arbeidsliv.»*

For å realisere delmål 1 ble det i 2010 startet en egen utredning ledet av professor Arild Hervik (HiMolde), Per Ekelund (HiÅ) og Gunnar Stave (HVO/Møreforskning) med mandat å utrede alternative samarbeidsmodeller for Mørealliansen. Grappa så på tre ulike alternativ; full fusjon, avtalefestet formalisert samarbeid eller et løst «sak-til-sak» samarbeid. Grappa kom også med anbefalinger om fagområde som kan videreutvikles i samarbeid mellom institusjonene.

Rapporten fra grappa ble lagt frem i januar 2011, og Styringsgruppa sendte rapporten ut på høring i februar 2011. Rapporten ble presentert og diskutert på de ulike høgskolene og deretter behandlet i høgskolene sine styrende organer i april/mai 2011. Parallelt med dette var det valg av nye rektorer på høgskolene. Ny styringsgruppe for Mørealliansen ble konstituert i september 2011.

Styringsgruppa for Mørealliansen har bestemt at det videre samarbeidet i Mørealliansen skal skje som et formalisert, avtalefestet samarbeid.

For å skape en felles plattform for faglig ledelse og nettverk i og mellom institusjonene/nøkkelpersoner ble det i 2010 laget et eget program for forskningsledelse i regi av Mørealliansen (delmål 2). Møreforskning stod for planlegging, utvikling av faglig innhold og opplegg på vegne av deltakerne i Mørealliansen. Totalt var 87 personer fra Høgskolen og Møreforskning i Molde (32), Høgskulen og Møreforskning i Volda (24) og Høgskulen og Møreforskning i Ålesund (31) med på hele eller deler av programmet.

I forhold til delmål 3 ble Mørealliansen i 2011 tildelt kr 1 mill for å utvikle såkalte samfunnskontrakter: *”Midlene skal bidra til at Mørealliansen etablerer forpliktende dialog med viktige samarbeidspartnere i regionen. Denne dialogen skal være et utgangspunkt for økt kontaktflate mellom institusjonene og samfunnet.”*

Styringsgruppa for Mørealliansen har startet opp en prosess med mål å utvikle innholdet i slike samfunnskontrakter. Ambisjonen er at disse skal gjelde hele bredden av virksomheten til de tre høgskolene og Møreforskning, dvs. både grunnutdanning, etter- og videreutdanning, forskning, nettverks- og arenabygging og den rollen som institusjonene har som utviklingsaktører både regionalt og nasjonalt. Partene er i ferd med å utvikle et grunnlagsdokument som fastsetter prinsippene for samarbeidet og arbeidsdelingen mellom institusjonene i forhold til eksisterende og nye utdanningstilbud, samarbeid om etter- og videreutdanning, forskning mv. Det er videre definert faglige utviklingsområder, som institusjonene vil samarbeide om å utvikle. Prosessen innebærer dialog med en rekke bedrifter, organisasjoner og etater i arbeids- og næringslivet i regionen, og Styringsgruppa har startet disse prosessene.

Midt-norsk nettverk (MNN):

Midt-norsk nettverks (MNN) aktiviteter i 2011 har primært skjedd i nettverkets to faggrupper; faggruppen for lærerutdanningene (MNL) og faggruppen for helse- og sosialfagene (MNHS). De to faggruppene redegjør for sin aktivitet i 2011 nedenfor. Det er også startet opp et arbeid som vurderer mulighetene for samarbeid mellom institusjonenes bibliotek.

Med utgangspunkt i at eksisterende samarbeidsavtale for MNN er fra år 2000, fikk en arbeidsgruppe nedsatt av Midt-norsk nettverk i 2011 i oppdrag å vurdere nettverkets styringsstruktur. Utredningsarbeidet ble finansiert med SAK-midler. Arbeidsgruppen foreslo en mer forpliktende styringsstruktur og en styrking av nettverkes administrative ressurs.

Mens HiST, HiNT, DMMH og HiMolde sluttet seg til arbeidsgruppens anbefaling, gikk det fram av diskusjoner i NTNUs styre at den foreslåtte styringsstrukturen synes for ambisiøs i forhold til NTNUs målsetting for nettverket. Styret understreket samtidig at samarbeidet mellom dagens fagområder (lærerutdanningene og helse- og sosialfagene) er velutviklet og bør nedfelles i egne fagspesifikk avtaler. HiÅ støtter NTNUs målsetning om å styrke det faglige samarbeidet og ønsker å få på plass en konkret samarbeidsavtale innenfor helsefag.

HVO pekte på at de ser positivt på samarbeid, men at de har forpliktet seg i forhold til UH-nett Vest og at samarbeidet i MNN ikke kan komme i konflikt med forpliktelser overfor UH-nett Vest.

Midt-norsk nettverk for helse- og sosialfagene (MNHS)

I MNHS deltar HiST, HiNT, HiMolde, HVO, HiÅ og NTNU.

Arbeidsutvalget er sammensatt av representanter fra de ulike institusjonene, og ble i 2011 utvidet med en representant fra Avdeling for helse- og sosialfag ved HiST og en representant fra NTNU, Medisinsk fakultet. En koordinator for MNHS ble engasjert fra høsten 2011 og i ett år, finansiert av SAK-midler. Dette har medført bedre oppfølging av de saker en jobber med som er skissert nedenfor. Koordinatoren har spesielt jobbet med innholdet i en hjemmeside. SAK-midlene har også finansiert drift av det arbeid arbeidsutvalget har gjort mht. utdanning og forskning, som workshop, forskningsseminar og lederens deltakelse i ulike utviklingsprosjekt.

Utdanning

Utvalget fikk utvidet sitt mandat til også å utvikle modeller for samarbeid om utdanning.

Det er avholdt en workshop med deltakelse fra studielederne ved alle institusjonene om utfordringer knyttet til bachelorutdanningene i helse- og sosialfag.

Leder av arbeidsutvalget har deltatt

- med innlegg på to konferanser arrangert av Helse Midt-Norge med fokus på utfordringer knyttet til samhandlingsreformen og den ventede stortingsmeldingen om profesjonsutdanninger.
- i samarbeidet med NTNU om å utvikle en nasjonal forskerskole i Helse & Samfunn, rettet mot psykisk helsearbeid. 13 institusjoner i Norge har gitt skriftlig bekreftelse på forpliktende deltakelse, hvorav 5 i MNHS. Arbeidet med en søknad er kommet nokså langt i forberedelsene.
- i utvikling av SESAM, Senter for samhandlingsforskning, initiert av Trondheim Helseklynge. Senteret, som tar mål av seg å være et nasjonalt forskningssenter med fokus på samhandlingsreformen, er opprettet og leder av MNHS er nestleder i styringsgruppa.

Forskning

Det ble også i 2011 arrangert en forskningskonferanse med ca. 60 deltakere, hvor alle institusjoner var representert. Prosjektene med tildelte forprosjektmidler ble presentert. Et av prosjektene ble tildelt kvalifiseringsstøtte fra RFF.

Det ble nedsatt en arbeidsgruppe med deltakere fra alle institusjonene, med mandat å planlegge og gjennomføre forskningskonferansen 2012. Arbeidet er i rute.

MNHS har også gjort en kartlegging av alle institusjonenes forskningsprofil.

Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon innenfor maritim profesjonsutdanning - Markom2020

Som ledd i en nasjonal satsing på å heve kvaliteten i maritim profesjonsutdanning har Høgskolene i Ålesund, Haugesund, Vestfold og Universitetet i Tromsø innledet et samarbeid i prosjektet MARKOM2020. Prosjektet startet formelt i 2011 med finansiering på 13,6 mill NOK fra regjeringens Stø-Kurs satsing.

Visjon for prosjektet er at de maritime utdanningene i 2020 skal overgå næringens og myndighetenes krav til operativ kompetanse for stadig mer komplekse konstruksjoner, systemer og operasjoner i skipsfarten. Visjonen er satt ut fra det faktum at maritime næringer har stor betydning for verdiskaping og sysselsetting i Norge og at kompetanse er avgjørende for næringenes videre utvikling av konkurransekraft og evne til verdiskaping og til nyskaping. Det kreves maritim utdanning på høgt faglig nivå og et sterkt utviklingsfokus for å møte dagens og fremtidens krav i en global maritim næring der endringer skjer stadig hurtigere tempo, og den internasjonale konkurransen blir hardere.

Til grunn for prosjektet legges også ”Stø kurs – Regjeringens strategi for miljøvennlig vekst i de maritime næringer og MARUT utvalgets rapport” – ”Maritim profesjonsutdanning – forslag til ny nasjonal struktur for maritim offisersutdanning”.

Prosjektet er administrativt lagt til Høgskolen i Vestfold som har prosjektleder. For prosjektperioden 2011-2015 er det konsentrasjon om fire delprosjekter: Utdanning (HiÅ), FoU (UiT), SAK (HSH) og Rammevilkår (HiVe). Institusjonen i parentes har hver sin nasjonale delprosjektleder som sammen med prosjektleder utgjør prosjektledelsen. For hvert av de fire delprosjektene er det satt opp konkrete og etterprøvbare delmål.

Ved prosjektstart eksisterer det allerede et samarbeid mellom de 4 institusjonene og regionale maritime fagskoleutdanninger. Der det er tjenlig, er slikt samarbeid blitt knyttet inn mot MARKOM2020. Prosjektet har en styringsgruppe med deltaker fra hver av institusjonene og fra organisasjoner knyttet til maritim næring. I 2011 har det vært aktivitet på alle delområdene, og det er planlagt og bemannet opp aktiviteter som skal starte i 2012.

TeknoVest

TeknoVest ble etablert i 2004 for å synliggjøre tilbudet innen høyere teknologisk utdanning på Vestlandet og gjennom dette, rekrutteringen av gode studenter til de 7 medlemsinstitusjonene fra Stavanger til Ålesund (UiS, HSH, HiB, UiB, Sjøkrigsskolen, HiSF og HiÅ).

TeknoVest fikk i 2010 750.000 kr i SAK-midler. Midlene ble brukt til registrering av forskningskompetanse i TeknoVest, felles forskningsseminarer og til såkornsmidler. TeknoVest har nå inne en søknad om nye SAK-midler for 2012. Midlene skal gå til å forsterke samarbeidet i TeknoVest.

HiÅ, spesielt ved Avdeling for ingeniør og realfag, har i perioden samarbeidet om markedsføring av studiene, felles forskningssøknader og deltatt i felles forskermøter.

HiÅ har i 2011 søkt NOKUT om akkreditering av et mastergradsstudium i ingeniørfag, ”Simulering og visualisering”. Masterstudiet er utviklet i samarbeid med Universitetet i Bergen, et samarbeid som er opprettet gjennom deltakelse i TeknoVest.

Andre samarbeidsavtaler inngått i 2011

Det ble i juni 2011 inngått en intensjonsavtale om samarbeid mellom Høgskolen i Ålesund, NTNU, SINTEF, MARINTEK, DNV og Møreforskning.

Intensjonsavtalen ble fulgt opp med en samarbeidsavtale mellom HiÅ og NTNU angående student- og lærerutveksling innen master i Skipsdesign, og en forskningsavtale mellom HiÅ, NTNU og SINTEF på det maritime området.

HiÅ og DNV signerte i januar 2012 en samarbeidsavtale om å etablere et fagmiljø på Møre som skal være verdensledende innen risiko- og kompetansestyring av avanserte marine operasjoner og menneskelig faktor. Samarbeidsavtalen omfatter aktiviteter innen forskning og utvikling, tjenester og innovasjon, og skal i størst mulig grad utføres i tett samarbeid med den maritime industrien på Møre.

2.5.4 Saker fra Sivilombudsmann og Riksrevisjon

Høgskolen har i 2011 blitt innklaget til Sivilombudsmannen i en tilsettingssak. Saken er avsluttet fra Sivilombudsmannen etter at Høgskolen har redegjort for sitt syn i saken.

Riksrevisjonen hadde ingen vesentlige merknader til Høgskolens regnskap for 2010. Høgskolen har ingen utestående saker med Riksrevisjonen pr 31.12.2011.

2.5.5 Større investeringsprosjekter

Behov for nybygg

Studenttallet ved Høgskolen i Ålesund har økt med mer enn 50 % siden det nye høgskolebygget ble åpnet i 1999. Det er nå nødvendig med tilleggsarealer/nybygg for å imøtekomme økt studenttall og behovet for flere kontorplasser for ansatte.

I samarbeid med Statsbygg har Høgskolen gjennomført en behovs- og mulighetsanalyse for arealdisponering og nybygg. Dette var organisert som et prosjekt (Campusutvikling) i nært samarbeid med blant annet kommuner, fylkeskommune og næringsliv.

Som følge av denne analysen, ønsker høgskolen å vurdere behov for lokaliteter i tillegg til de som høgskolen disponerer i dag. Dette kan være en konkret vurdering av opsjonen til å overta bygget Ålesund Kunnskapspark, som holder til vegg i vegg med høgskolebygget eller et nybygg.

Høgskolen har iverksatt en oppfølging av prosjektet for oppfølging av analysen som er gjort og ønsker å orientere departementet om status i tilknytning til etatsstyringsmøtet.

Laboratoriebygget til ingeniørutdanningen

Rehabiliteringen av laboratoriebygget har blitt forsinket med to år. Statsbygg har nå igangsatt rehabiliteringen og i følge planene fra Statsbygg forventes det at bygget er klart til innflytting den 1.12.2012.

Romprogrammet til det nye høgskolebygget fra 1999 var opprinnelig på 9.834 kvm. Av økonomiske grunner ble rammen redusert til 7.883kvm A-areal, og med tillegg til B og C-areal kom opp i 14.188 kvm. Det var en forutsetning at eksisterende laboratoriebygg på Fogdegården skulle benyttes i fremtiden. Bygget inneholder laboratorier for ingeniørutdanningen innen Bygg, Data, Elektro og Produktutvikling og design (maskin). Det ble i brev av 20.2.1998 til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet oversendt en søknad om inventar og utstyr der også utrustning av laboratoriet på Fogdegården var med. Det ble bevilget penger til utstyr og inventar til nybygget, men ikke til eksisterende laboratoriebygg.

Det var forventning og løfter om at rehabiliteringen av laboratoriebygget skulle starte umiddelbart etter innflytting i nybygget. Rehabiliteringen har vært delvis utredet og planlagt i flere omganger, sist med Statsbygg sin bestilling av rapport fra arkitektene Slyngstad og Aamlid høsten 2004.

Husleieavtalen med Statsbygg gikk ut 31.12.2009. Vi har inngått avtale med privat huseier om å benytte midlertidige lokaler i rehabiliteringsperioden. Intensjonen med igangsatt rehabilitering av laboratoriebygget er å inngå ny leieavtale med Statsbygg. Til rehabiliteringen benyttes vedlikeholdsmidler. Tilleggsarbeider vil medføre en forhøyet leiepris som foreløpig er skissert til å øke med 1,4 millioner kroner. Utkast til endelig leieavtale er foreløpig ikke oversendt fra Statsbygg. Kostnader og søknad om husleiekompensasjon vil bli forelagt Kunnskapsdepartementet når de blir kjent. Dersom Statsbygg ikke kan tilby konkurransedyktige lokaler til riktig pris, vil Høgskolen i Ålesund vurdere andre alternativer enn å inngå ny avtale med Statsbygg.

Det vises til høgskolens brev av 30.11.2011 vedrørende ”Budsjett 2013 – Store nysatsinger utenfor rammen” samt til møte med KD den 24.11.2009, der vi orienterte både om behovet for nybygg og om rehabilitering av laboratoriebygget.

Etter rehabilitering er det et stort behov for investeringsmidler til inventar og utstyr. Det meste av inventaret er fra slutten av 1960-tallet, og mye av laboratoriestyret fra 60- og 70- tallet. Dette går frem av høgskolens innmeldte budsjettforslag for 2012, der behovet for inventar og utstyr er budsjettetert som følger (i millioner kroner):

Beskrivelse	Millioner Kroner
Bygglaboratoriet	4,5
Datalaboratoriet	3,3
Elektro	7,1
Produktutvikling og design	6,0
Datanett og infrastruktur	1,6
Sum	22,5

Hovedtyngden av behovet for utstyr vil sannsynligvis komme i 2013, men dette er avhengig av Statsbygg sin fremdrift og ferdigstillelse av rehabiliteringen.

2.5.6 Reduksjon av midlertidig tilsetting

Andel årsverk i midlertidige tilsettingsforhold er økt fra 22 til 24 % i 2011. Årsaken til dette er sterkt vekst i stipendiatstillinger, antall ansatte i deltidsstillinger fra næringslivet, etablering av flere åremålsstillinger (dekaner og fagseksjonsledere) og økning i antall årsverk knyttet til eksternt finansierte prosjekter. Høgskolen vil i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene vurdere om noen av de midlertidige tilsettingsforholdene bør gjøres om til faste.

2.5.7 Etske retningslinjer

Høgskolens generelle etiske retningslinjer ble vedtatt av høgskolens styre i møte den 25.6.2009. I tillegg er det utarbeidet ”Etske retningslinjer for undervisning og veiledning ved Høgskolen i Ålesund” og Etske retningslinjer for forskning og utvikling ved Høgskolen i Ålesund”. Disse er tilgjengelig på høgskolens hjemmeside under ”Lover, forskrifter og regler”.

I tillegg så har høgskolen utarbeidet etiske retningslinjer som er innarbeidet i ”Høgskolens innkjøpsreglement” og ”Reglement for bruk av Høgskolen i Ålesunds IT-tjenester”. Disse er å finne i høgskolens hjemmesider under henholdsvis innkjøp og IT.

De etiske retningslinjene for Høgskolen inngår som en del av arbeidsavtalen ved ansettelse.

2.5.8 Forvaltning av fullmakter

I tildelingsbrevet for 2011 gir Kunnskapsdepartementet Høgskolen i Ålesund ulike budsjettmessige og administrative fullmakter slik som vedtak om nettobudsjettering, fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper, fullmakt til å forvalte statens eierinteresser mv. Høgskolen i Ålesund har forvaltet disse fullmaktene i henhold til lover og regelverk.

Høgskolen i Ålesund har i dag eierinteresser i fem aksjeselskaper:

Møreforskning AS ble etablert i 2008. Høgskolene i Møre og Romsdal eier 18 % hver av aksjene (til sammen 54 %), Møre og Romsdal fylke eier 36 %, mens stiftelsen Møreforskning eier 10 %. Gjennom eierskapet vil høgskolen søke å utvikle tett samarbeid mellom fagmiljøene i Møreforskning og høgskolen, for å skape mer robuste miljøer og styrke forskningen på Nordvestlandet.

Offshore Simulator Centre AS ble dannet i 2004 av Høgskolen i Ålesund (25 %), MARINTEK (25 %), Rolls Royce Marine (25 %) og Farstad Shipping (25 %). Selskapet har hatt sterk aktivitetsvekst og en sunn økonomi. Selskapet er et viktig redskap for utviklingen av simulatoraktivitet knyttet til Høgskolen i Ålesund, og en viktig aktør i samspillet mellom næringslivet og høgskolen. Høgskolen har styreleder i selskapet.

I 2011 har høgskolestyret opprettet Høgskolen i Ålesund Maritime Operasjoner AS. Høgskolen eier 100% av aksjene. Selskapet har som formål å drive kursvirksomhet mot maritim næring på vegne av og i samarbeid med høgskolen. Selskapet skal bidra til å styrke og utvikle høgskolens faglige virksomhet.

I tillegg er høgskolen inne på eiersiden i MMU Internasjonalt Maritimt Utdanningsssenter AS (33,3 %) og Høgskolesenteret i Kristiansund AS (10 %).

Høgskolen forvalter tildelte fullmakter som angitt i tildelingsbrevet for 2011. Høgskolen har i 2011 utarbeidet en egen strategi for eierskap, samt retningslinjer for forvaltning av eierskap i selskaper.

2.5.9 Sikkerhet og beredskap

Målet for beredskapsplanen til Høgskolen i Ålesund er at alle tilsatte skal være mest mulig forberedt til å møte kriser blant studenter og ansatte. Planen skal sørge for best mulig oppfølging internt ved kriser/hendelser. God oppfølging i tidlig fase kan ofte forebygge at nye kriser oppstår. Alle ansatte skal være informert om planen slik at konkrete retningslinjer kan følges når en krisesituasjon oppstår. Ansatte og studenter er likestilte i planen. Beredskapsplanen viser ansvarsfordelingen for å unngå at flere personer tar ansvar for de samme oppgavene, og for å sikre at de rette personene får de rette oppgavene. De konkrete tiltak som skal settes inn, vil være situasjonsavhengige.

Beredskapsplanen har vært aktivt brukt i 2011. Beredskapsteamet har vært sammenkalt ved hendelser. Beredskapsplanen la godt grunnlag for oppfølging etter 22. juli. To av høgskolens nåværende studenter var blant de overlevende fra Utøya. To tidligere studenter var blant de drepte. Beredskapsplanen blir regelmessig vurdert ift behov for endringer, og justert som følge av dette.

2.6 FELLESE FØRINGER FOR ALLE STATLIGE VIRKSOMHETER

2.6.1 Inkluderende arbeidsliv

Høgskolen i Ålesund har i 2011 forlenget avtalen om inkluderende arbeidsliv og utarbeidet tiltak med fokus på:

- Lavt sykefravær
- Økt sysselsetting av personer med redusert funksjonsevne
- Økning av den reelle pensjonsalderen

Høgskolen i Ålesund legger vekt på mangfold på arbeidsplassen, og ved utlysning av ledige stillinger oppfordres kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av alder, kjønn, funksjonshemming eller etnisk bakgrunn. I 2011 er det ikke tilsatt søkere som har opplyst om redusert funksjonsevne.

Høgskolen i Ålesund har hatt følgende utvikling i sykefraværet de fire siste årene:

2008	2009	2010	2011
4,0 %	4,3 %	4,2 %	3,7 %

Sykefraværet for kvinner har økt fra 4,3 % i 2010 til 4,5 %. For menn er det en nedgang fra 4,2 % i 2010 til 3,1 % i 2011. Den etterfølgende tabellen viser sykefravær (egenmeldt og legemeldt) spesifisert på stillingskategori.

Stillingskategori	Sykefravær							
	Egenmeldt				Legemeldt			
	Sykefraværsdagsv.		Sykefraværpros.		Sykefraværsdagsv.		Sykefraværpros.	
	Menn	Kvinner	Menn	kvinner	Menn	Kvinner	Menn	kvinner
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	43	53	0,28	0,49	522	456	3,36	4,20
Administrativt personale	23	82	0,53	1,01	59	272	1,37	3,36
Drifts- og teknisk personale/andre tilsatte	16	28	0,42	1,45	55	33	1,46	1,71
Inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (Ja/Nei)	Ja							

Høgskolen gjennomfører flere tiltak for å forebygge sykdom. Det arbeides forebyggende på flere områder i samarbeid med bedriftshelsetjenesten og Høgskolen sin interne vernetjeneste. Økt kapasitet ved fagavdelingene gir også rom for tettere oppfølging av ansatte. Det arrangeres flere former for organisert trim og sosiale samlinger med god oppslutning fra de ansatte. Når sykdom har inntruffet, arbeides det aktivt med oppfølging og tilrettelegging.

2.6.2 Brukerundersøkelser

I tråd med Høgskolens kvalitetsutviklingssystem blir alle emner det undervises i gjenstand for studentevaluering hvert semester. Videre blir det gjennomført en evaluering av hvert avsluttende kull på gradsstudiene. Resultatene fra disse evalueringene blir i tråd med gjeldende prosedyrer brakt videre til studentene, samt rapportert til programansvarlig og dekan. Dekanenes rapporter fra disse evalueringene blir omtalt i Høgskolens årlige kvalitetsrapport.

Årlig gjennomføres det en undersøkelse ved semesterstart, som gir nyttig kunnskap om både høgskolens rekruttering og studentenes møte med Høgskolen. Resultatene fra undersøkelsen i høstsemesteret 2011 avviker ikke fra tidligere års undersøkelser. Blant annet viser undersøkelsen at

44,8 % av respondentene ble svært godt mottatt under oppstarten av studieåret, mens 42,1 % oppga å bli nokså godt tatt imot under oppstarten. Hele 80,7 % oppga at det var svært viktig at ”studiet utdanner meg til et yrke som virker spennende og utfordrende”. Den viktigste informasjonskanalen i studentrekruttering er Høgskolens webside.

Høgskolen gjennomførte i siste halvdel av 2010 en undersøkelse av studenttilfredshet og en kandidatundersøkelse. Rapporter fra disse undersøkelsene ble ferdigstilt i 2011, og oppfølgingen av disse rapportene er beskrevet under sektormål 1.

2.6.3 Lærlinger i staten

Høgskolen har for tiden kun en lærling i IKT-servicefaget. Vi har de siste årene også hatt lærling innenfor industrimekanikerfaget og i laboratoriefaget. Vi har vurdert aktuelle områder for å ta inn flere lærlinger. Dette er i laboratoriefaget, akvakulturfaget, sjømatproduksjon, industrimekanikerfaget, automatiseringsfaget, betongfaget, tømmerfaget samt i kontor- og administrasjonsfaget. Opprettelse av nye plasser for lærlinger ble ikke prioritert i budsjettbehandlingen for 2011.

2.6.4 Statistikk for antall arbeidsplasser

Alle arbeidsplasser ved Høgskolen i Ålesund er geografisk lokalisert til Campus Ålesund.

2.6.5 Tilgjengeliggjøring av offentlige data

Høgskolen i Ålesund rapporterer aktuelle data til database for statistikk for høyere utdanning.

3 PLANER FOR 2012

Dette kapittelet viser hvilke overordnede resultatmål Høgskolen i Ålesund har satt for 2012 basert på Kunnskapsdepartementet sine Styringsparametre. Høgskolen sine detaljerte planer for 2012 er nedfelt i virksomheten sine årsplaner.

3.1 PLAN FOR VIRKSOMHETEN 2012

3.1.1 Utdanning

SEKTORMÅL 1: UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL TILBY UTDANNING AV HØY INTERNASJONAL KVALITET I SAMSVAR MED SAMFUNNETS BEHOV

Virksomhetsmål 1.1: Høgskolen i Ålesund skal være en attraktiv utdanningsinstitusjon.

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2009	2010	2011	2012	2013
HiÅ	Kvalifiserte førsteprioritetssøkere per studieplass	1,17	1,19	1,41	1,45	1,50
HiÅ	Søkere på Y-vei studier per studieplass *			2,90	3,00	3,10
HiÅ	Søkere på mastergradsstudier per studieplass**	2,3	1,7	6,9	6,0	7,0

* Pga konvertering fra M-stas til FS har Høgskolen ikke tilstrekkelig godt statistisk materiale på dette for hhv 2009 og 2010.

** Inkluderer både norske og utenlandske søkere

Virksomhetsmål 1.2: Høgskolen i Ålesund skal utdanne kandidater med høy og relevant kompetanse i tråd med studienes læringsutbytte.

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2009	2010	2011	2012	2013
KD	Gjennomføring på normert tid (ny)			57,1	58,5	60,0
HiÅ	Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner i %	82,5	82,1	88,6	89,0	90,0
HiÅ	Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	266	284	359	370	375
HiÅ	Antall nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekvivalent (60-studiepoengsekvivalent) per år	41,7	48,1	48,6	48,8	49,0

HiÅ	Prosentandel hovedprosjekt/ bachelorgradsoppgaver i samarbeid med arbeids- og næringslivet					
	- Ingeniør	82,5	95	95	95	95
	- Nautikk	60	95	80	85	90
	- Marin bio & foredl	100	100	100	100	100
	- Bioingeniør	100	100	100	90	100

1 Her regnes totalt antall studieplasser som lyses ut

Kvalitativt styringsparameter (KD)

Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene.

Høgskolen i Ålesund implementerte læringsutbytte i alle studieplaner/fagplaner og fagbeskrivelser fra og med kull 2009. Høgskolen vil derfor ha uteksaminerte kandidater på bachelorgradsstudier, som har gått på studieplaner med læringsutbytte, i 2012. Læringsutbyttebeskrivelsene har blitt tilpasset Kunnskapsdepartementets endelige vedtatte kvalifikasjonsrammeverk, og innovasjon og entreprenørskap er søkt tydeliggjort i beskrivelsene.

Høgskolen arbeider kontinuerlig for å lykkes med å oppnå det læringsutbytte som er definert i studieprogrammene. Erfaringene fra implementeringen av ny rammeplan for ingeniørutdanning har i så henseende vært verdifulle. Videre søkes læringsutbytte tydeliggjort i Høgskolens forskrifter, et arbeid som blir slutført i første halvdel av 2012.

Høgskolen vil i 2012 iverksette et arbeid hvor vi ser på hva som kan være hensiktsmessige pedagogiske former for å nå ulike former for læringsutbytte. Videre er det nedsatt en arbeidsgruppe som blant annet skal gjennomgå det store mangfold som finnes av vurderingsformer, med henblikk på å få til en standardisering av disse for bedre å kunne måle oppnåelse av læringsutbytte.

Evalueringer og rapporter er sentrale i forhold til å kunne gjøre vurderinger om hvorvidt studentene lykkes med å oppnå det definerte læringsutbytte. Aktualisert av NOKUTs evaluering av Høgskolens kvalitetssystem ble det i 2011 nedsatt en arbeidsgruppe for å gjennomgå de ulike studentevalueringene og hvilke forventede resultater/rapporter disse evalueringene frembringer. Læringsutbytte settes nå i fokus for alle disse evalueringene. Arbeidet med å justere de ulike formene for studentevaluering vil være slutført i første halvdel av 2012, og det nye systemet for studentevalueringer trer i kraft fra og med høstsemesteret 2012. Med et helhetlig system for studentevalueringer, hvor læringsutbytte settes i fokus, har Høgskolen forventninger om bedre å kunne gjøre vurderinger om hvorvidt studentene når det definerte læringsutbyttet.

Virksomhetsmål 1.3: Høgskolen i Ålesund skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet som bidrar til økt utdanningskvalitet

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2009	2010	2011	2012	2013
HiÅ	Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	29	61	57	60	65
HiÅ	Igangsatte mastergradsstudier på engelsk*	2	4	4	5	8

*Mastergrader som tilbys som både erfaringsbaserte og disiplinbaserte telles som to.

Oppfølging av evalueringer og akkrediteringer

Høgskolen i Ålesund har opplevd at de siste års samhandling med NOKUT har bidratt til å videreutvikle utdanningskvaliteten ved Høgskolen.

NOKUTs rapport fra evalueringene av Høgskolen i Ålesunds system for kvalitetssikring av utdanningen i september 2011 konkluderte med at Høgskolens system var tilfredsstillende. Komiteen gav gode vurderinger og tilrådinger som Høgskolen nå følger opp. Som nevnt over har Høgskolen satt ned en arbeidsgruppe for å gjennomgå de ulike studentevalueringene og hvilke forventede resultater/rapporter disse evalueringene frembringer. I den forbindelse er rådene fra komiteen vedrørende studentevalueringer svært sentrale.

NOKUTs rapport om kvalitetssystemet gav anbefalinger i forhold til informasjonstilrettelegging til studenter og tilsatte. Det er satt ned en arbeidsgruppe for å se på forbedringspunkter på dette. Rapporten anbefalte Høgskolen på en bedre måte å skaffe seg oversikt over sine eksterne kontakter og relasjoner for å styrke arbeidet med relevans kvalitet, og Høgskolen vil i løpet av 2012 prioritere arbeidet med dette.

NOKUTs rapport fra ingeniørevalueringen har vært sentral i arbeidet med implementeringen av ny rammeplan for Høgskolens ingeniørutdanninger. I forhold til den nylig akkrediterte mastergraden i International Business and Marketing arbeides det med anbefalingene i rapporten, og ikke minst anbefalingen tilknyttet internasjonalisering er gitt høy prioritet.

Økt kapasitet i høyere utdanning

Ved utdanninger der Høgskolen i Ålesund har studieplasser hvor Kunnskapsdepartementet stiller kvantitative krav til opptak og aktivitet, er Høgskolen svært bevisste på å oppfylle disse kravene. Utfordringen både i forhold til opptak og aktivitet er størst innenfor bioingeniørutdanningen, og som foregående år prioriteres bioingeniør i rekrutteringsarbeidet.

Høgskolen arbeider videre som mål å fylle de nye studieplassene som Høgskolen de siste årene har fått tildelt for å møte regionale behov på de områder det særlig er behov for. Dette er for Høgskolens del nye studieplasser på bachelorgradsstudier og mastergradsstudier innenfor matematisk-naturvitenskapelige og teknologiske fag (MNT-fag) og bachelorgradsstudier og videreutdanninger på sykepleie. Høgskolen arbeider aktivt med å markedsføre disse studietilbudene, og det er gledelig at søkertallene de siste par årene har vist en positiv utvikling for derigjennom å bidra til god utdanningskvalitet og relevans i tilbudene.

Risikovurderinger sektormål 1

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på enhetens mål er det identifisert følgende kritiske suksessfaktorer:

KSF 1: Studentenes oppfatning av Høgskolens kvalitet

Høgskolens studenters oppfatning av Høgskolens kvalitet er en kritisk suksessfaktor som direkte påvirker Høgskolens omdømme. Dersom studentene har en negativ oppfatning av Høgskolens kvalitet, kan dette gi økt frafall og høyere gjennomstrømming. Dette kan få negative konsekvenser for fremtidige opptakstall og påvirke Høgskolens økonomi.

KSF 2: Tilstrekkelig faglig oppfølging av studentene

Det er helt sentralt at studentene får god faglig oppfølging av sine faglærere. Det er viktig at veiledningssamtalene blir utnyttet på en god måte. En svekket faglig oppfølging av studentene kan medføre lavere gjennomstrømming og et svekket omdømme.

- KSF 3: Høye søkertall og opptakstall**
Gode søkertall og opptakstall er viktig, både for å fylle opp de studieplasser som Høgskolen har utlyst og for å ha best mulig inntakskvalitet til de enkelte studier. Høyere inntakskvalitet kan føre til bedre gjennomstrømming, samtidig som det er positivt for omdømmet.
- KSF 3.1: Tilstrekkelige søkertall og opptakstall til studietilbud ved Avdeling for biologiske fag (ABF)**
Måltallene om antall søkere til studietilbudene ved ABF er de siste årene ikke nådd. For Høgskolens økonomi og for opprettholdelsen av dette fagmiljøet er det helt sentralt at søkertallene og opptakstallene stiger.
- KSF 4: Høy gjennomstrømming**
God gjennomstrømming er helt sentralt for Høgskolens økonomi. Det er en kritisk suksessfaktor å finne svar på hva svak gjennomstrømming og frafall skyldes. Når årsakene er kartlagt, kan tiltak iverksettes.
- KSF 5: Godt omdømme regionalt og nasjonalt**
Høgskolens omdømme er viktig for å fremstå som et attraktivt studiested. Vårt regionale omdømme er viktig, men det er også en sentral kritisk suksessfaktor å være attraktivt nasjonalt sett. Omdømme er nært knyttet til studentenes oppfatning av Høgskolens kvalitet. Det kan også være knyttet til Høgskolens håndtering av kriser.
- KSF 6: Studentmiljø med mange og inkluderende studentaktiviteter**
Et godt studentmiljø er en kritisk suksessfaktor for studentenes trivsel ved Høgskolen. Et godt studentmiljø kan begrense frafall og forbedre gjennomstrømming, samtidig som det kan være omdømmebyggende og øke attraktiviteten blant søkerne.
- KSF 7: Velfungerende studieadministrative tjenester**
De studieadministrative tjenestene må være effektive, rasjonelle og tilgjengelige. Dette er en suksessfaktor i forhold til studentenes oppfatning av Høgskolens kvalitet omdømme.
- KSF 8: Tilstrekkelige samskipnadstjenester for studentene (eksempelvis bolig og barnehage)**
Blant potensielle søkere, ikke minst søkere utenfor egen region, er det en kritisk suksessfaktor at det er god tilgang på studentboliger og at det finnes et studenthus. En tilsvarende suksessfaktor er tilgangen til barnehageplasser for søkere med barn. Samskipnaden er sentral i forhold til begge aspekter.
- KSF 9: Internasjonal rekruttering til engelskspråklige studietilbud**
Høgskolen tilbyr mastergradstilbud på engelsk og har planer om å etablere flere studietilbud på engelsk. Målgruppen for disse inkluderer internasjonale studenter, og derfor er det sentralt at rekrutteringsarbeidet lykkes. For å begrense sårbarhet er det viktig å ha innpass på flere rekrutteringsarenaer.
- KSF 10: Attraktive utvekslingstilbud**
Det skal være mulig å gjennomføre utveksling ved alle gradsstudier ved Høgskolen i Ålesund. For enkelte søkere er det en kritisk suksessfaktor at Høgskolen har attraktive avtaler med utenlandske universiteter og at alle bachelorgradsstudiene innbyr til å kunne motta internasjonale studenter.
- KSF 11 Et tilstrekkelig antall praksisplasser på sykepleie**
En sentral forutsetning for å ta opp et forventet høyt antall sykepleierstudenter (pt har Høgskolen et måltall på 148 opptatte studenter) er at det finnes et tilstrekkelig antall praksisplasser. Antallet må ta høyde for årlige svingninger som skyldes permisjoner.
- KSF 12 Tilstrekkelig tilgang til undervisningsareal for studentene**
Høgskolen i Ålesund utfordrer i forhold til infrastruktur på campus, og med dagens studenttall er Høgskolens tilgang på undervisningsareal for studentene en kritisk faktor. Det er mangel på både større auditorier, mindre klasserom og grupperom, og dette resulterer i at timeplanene ikke blir så optimale for studentene som ønskelig.

Identifisering av risiki

Basert på enhetens kritiske suksessfaktorer er følgende risiki identifisert:

R 1 Gjennomstrømming av studenter

En stor risiko ved Høgskolen i Ålesund er lav gjennomstrømming av studenter. Gjennomstrømming har direkte påvirkning på Høgskolens økonomi og betydning for Høgskolens og studietilbudenes omdømme.

R 2 Svekket faglig oppfølging av studentene

Studentene må få god faglig oppfølging i løpet av sin studietid ved Høgskolen. Mulige konsekvenser ved omprioritering av faglige ressurser fra undervisning til forskning må overvåkes for å avdekke i hvilken retning dette peker og forhindre negative utslag.

R 3 Svekket attraktivitet blant søkerne

Høgskolen må opprettholde og gjerne styrke sin synlighet og attraktivitet i søkermassen. Svekket dette, kan det føre til at studieplasser på flere studietilbud ikke blir fylt. Dette er en reell problemstilling for studietilbudene ved Avdeling for biologiske fag. Lavere attraktivitet kan medføre at inntakskvaliteten, som er en kritisk faktor for gjennomstrømmingen, svekkes.

R 4 Svekket omdømme

Et svekket omdømme kan gi lavere attraktivitet blant søkerne, samtidig som det kan påvirke eksisterende studenters oppfatning av Høgskolens kvalitet. Høgskolen må kontinuerlig ha fokus på dette, både i forhold til faglig og administrativt arbeid med studiekvaliteten og i forhold til eventuelle beredskapssituasjoner og kriser.

R 5 Svekkede administrative tjenester til studentene

Studentene må få god administrativ oppfølging i løpet av sin studietid ved Høgskolen. En svekkelse av disse tjenestene kan negativt påvirke studentenes oppfatning av Høgskolens kvalitet og skade Høgskolens omdømme. Videre må Høgskolen kunne tilby et tilstrekkelig tilbud av multimediale tjenester som minst er på linje med sammenlignbare institusjoner.

R 6 Redusert antall praksisplasser sykepleie

Færre praksisplasser, primært tilknyttet helseforetaket, kan føre til at Høgskolen ikke kan ta opp det antall studenter som er satt som mål fra Kunnskapsdepartementets side. Det gir utfordringer for Høgskolen i å nå måltallet for kandidater som er satt. Høgskolen må ha et tilstrekkelig antall praksisplasser utover selve måltallet, for å kunne håndtere årlige svingninger som følge av permisjoner.

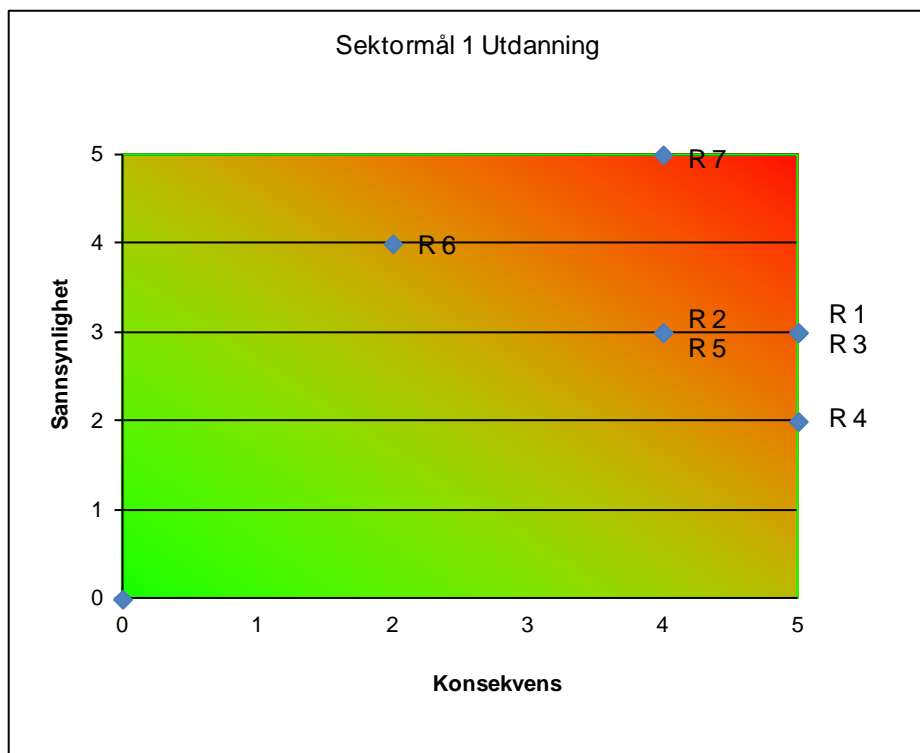
R 7 Mangel på undervisningsareal til studentene

Høgskolen i Ålesund har i dag en mangel på større auditorier, mindre klasserom og grupperom. Selv med klarere retningslinjer for rom- og timeplanene og fokus på effektiv utnyttelse av undervisningsrom, ser vi at dette kan svekke studentenes læringsmiljø. Dette kan negativt påvirke Høgskolens omdømme blant studenter, kandidater og søkere.

Vurdering og prioritering av risiki - tiltak 2012

Risiko nr	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Gjennomstrømming av studenter	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging på frafall og gjennomstrømming • Spesielt rettede tiltak hvor utfordringer er størst • Veiledningssamtaler med studentene • Velfungerende samspill mellom utdanning og FoU
R 2	Svekket faglig oppfølging av studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Overvåkning av konsekvenser organisasjonsjustering i 2011. • Evaluering av tiltak for å forbedre gjennomstrømming • Rekruttering av tilsatte • Rekruttering av studenter • Velfungerende samspill mellom utdanning og FoU
R 3	Svekket attraktivitet blant søkerne	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Kommunikasjonsplan • Målrettede hjemmesider • Målrettet rekruttering, ikke minst fra egen region
R 4	Svekket omdømme	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Informasjon til samfunnet • Aktiviteter ved Høgskolen • Utvikling av Ålesund som studentby
R 5	Svekkede administrative tjenester til studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Fastsette alle rutiner tilknyttet nytt studieadministrativt system • Tilstrekkelige bemanningsmessige ressurser • God back up funksjonalitet • Flere multimediale pedagogiske løsninger
R6	Redusert antall praksisplasser sykepleie	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog med helseforetaket • Dialog med departementene • Dialog med kommunene
R7	Mangel på undervisningsareal til studentene	4	5	20	<ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av Campus-prosjektet med ulike aktører • Pedagogiske timeplaner • Effektiv romutnyttelse

Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

3.1.2 Forskning og utvikling

SEKTORMÅL 2: **UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL I TRÅD MED SIN EGENART, UTFØRE FORSKNING, KUNSTNERISK- OG FAGLIG UTVIKLINGSARBEID AV HØY INTERNASJONAL KVALITET.**

Virksomhetsmål 2.1.: Høgskolen i Ålesund skal ha et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning og utviklingsarbeid.

- **Kvalitativ styringsparameter (KD): Resultatoppnåelse på forskning i forhold til Institusjonens egenart**

Høgskolen i Ålesund har en sterk profil og egenart som avspeiler et nært samarbeid med arbeids- og næringsliv i regionen. Den tette koblingen til lokalt næringsliv gjør Høgskolen unik i nasjonal sammenheng. Høgskolen skal være praksisnær og ha fokus på innovasjon i samspill med arbeids- og næringsliv. Dette skal være en felles plattform, og gi retning for utvikling av både studieprogram og forskning.

- Høgskolen skal i 2012 prioritere de forskningsområder som er tett koblet til kjernen i de enkelte studiene og til behov i arbeids- og næringslivet, og ha en samlet plan med tydelig faglig prioritering av områder for forskning og utvikling.
- Nye stipendiatstillinger skal prioriteres innenfor disse områdene.
- Høgskolen skal legge til rette for at kvalifiserte og motiverte medarbeidere skal få anledning til å utføre forskning på områder som er av strategisk betydning for Høgskolen.
- Arbeidet med å utvikle og konsentrere FoU-innsatsen og utvikle fagmiljøer av høy kvalitet må fortsette, heri økt fokus på rekruttering av førstekompetente. Det forventes at fem personer vil disputere i 2012, Videre forventer vi også i 2012 å benytte tidligere oppsparte midler, og derved ha betydelig flere ansatte stipendiater enn antall tildelte stillinger.
- Høgskolen skal intensivere kontakt og samarbeid med nasjonale og internasjonale fagmiljø, med det formål å øke kvaliteten i forskningen

- **Kvalitativ styringsparameter (KD): Samspill mellom forskning og utdanning**

- Studentene må i større grad få mulighet til å ta del i forskningsprosjekter, spesielt mht. bachelor- og masteroppgave.
- Førstekompetente må bruke sin forskererfaring aktivt inn i undervisning, og gjerne også på laveregradsnivå / førsteårsstudenter, med det formål å øke kvalitet og relevans i undervisningen og å gi motivasjon til studenter.

Risikovurderinger sektormål 2

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på virksomhetsmål er det identifisert fem kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er:

KSF 1: Tilstrekkelig andel ansatte engasjert i forskning (førstekompetanse)

Andel ansatte med førstekompetanse er kritisk for å oppnå måltall om publisering, utarbeide kvalitativt gode søknader til virkemiddelapparatet, og for å skape kompetanseoppbygging, styrke forskningsgruppene og rekruttere og ivareta stipendiatene.

KSF 2: Tilstrekkelig interne ressurser til forskning

Interne ressurser er kritisk for kvalitet og kvantitet i forskningen samt i forskningsbasert undervisning. Ressursene gjelder både forskningstid og økonomiske ressurser til å utføre pågående prosjekter og initiere nye, samt organiseringen av forskningstiden.

KSF 3: Organisere forskningsgrupper med ”kritisk masse”

Strategisk utvelgelse av profesjonsrettet forskningsprofil for å videreutvikle gode forskergrupper med tilstrekkelig størrelse anses som kritisk.

KSF 4: Etablere en god organisering av forskningen med tydelig forskningsledelse og gode interne service- og støttesystem.

Organisering i forskergrupper med klare mål forankret i strategien er nødvendig for å produsere forskning av høy kvalitet. Service- og støttedfunksjoner er vesentlig for at forskerne kan bruke tiden effektivt, til forskning.

KSF 5: Økt kontakt og samarbeid med nasjonale og internasjonale fagmiljø

Høgskolens egenart er preget av nært samarbeid med arbeids- og næringsliv. Dette må synliggjøres, også overfor mulige samarbeidspartnere nasjonalt og internasjonalt. For å oppnå resultater av internasjonal kvalitet må kontakter pleies og nye knyttes til så vel nasjonale som internasjonale fagmiljø.

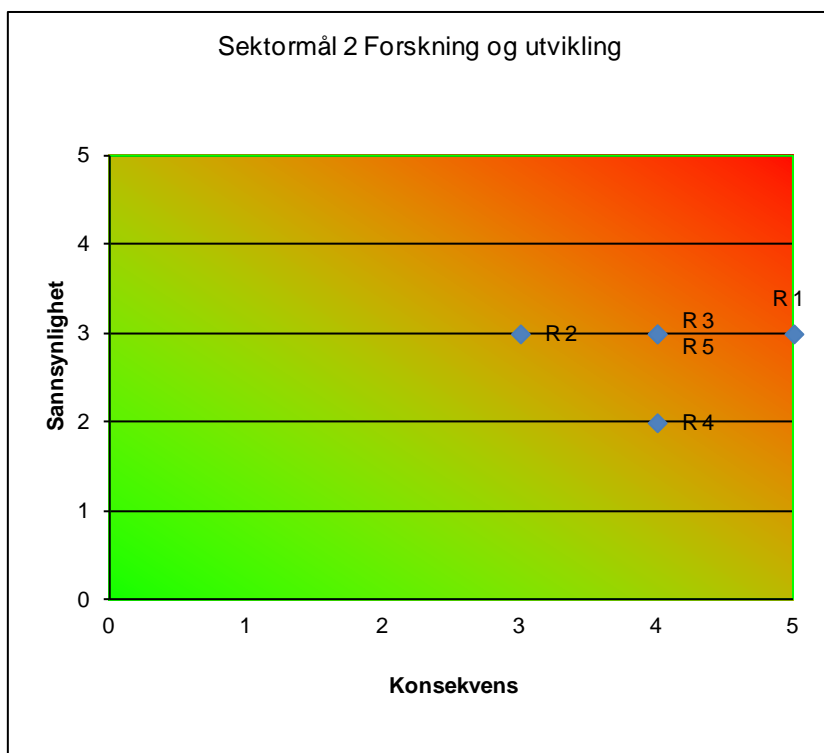
Identifisering av risiki

Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risiki identifisert:

- R 1 For få med førstekompetanse
- R 2 For lite intern tid til forskning
- R 3 Stor spredning på forskningsfelt internt
- R 4 Manglende satsingsmidler for prosjektinitiering
- R 5 Svakt utviklet internasjonale nettverk

Vurdering og prioritering av risiki – tiltak 2012

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	<ul style="list-style-type: none"> Manglende FoU-kapasitet Liten publisering Svak faglig utvikling hos ansatte Lite forskningsbasert undervisning 	5	3	15 ³	<ul style="list-style-type: none"> Måltrettet nyrekruttering med førstekompetanse Tilrettelegging for raskere gjennomføring av doktorgradsløp Kompetansetiltak for forskningsbasert undervisning Bruk av førstekompetente/ forskningserfarne i undervisning
R 2	<ul style="list-style-type: none"> Lite resultat av forskningen Lite tid til prosjektinitering Begrenset evne til forstudier og satsinger 	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> Tydelig forskningsledelse på seksjons/gruppenivå Søke ekstern FoU-finansiering
R 3	<ul style="list-style-type: none"> Mangler ”kritisk masse” 	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> Ny plan for FoU
R 4	<ul style="list-style-type: none"> Liten prosjektportefølje Mangel på langsiktighet for kompetanseoppbygging 	4	2	8	<ul style="list-style-type: none"> Strategisk bruk av midler til FoU Arbeide for større regional fokus hos virkemiddelapparatet
R 5	<ul style="list-style-type: none"> Liten internasjonal prosjektportefølje 	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> Styrke deltagelse i internasjonale nettverk Delta i internasjonale søknader

³ Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

3.1.3 Samfunnets behov

SEKTORMÅL 3: UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL VÆRE TYDELIGE SAMFUNNSAKTØRER OG BIDRA TIL FORMIDLING, INTERNASJONAL, NASJONAL OG REGIONAL UTVIKLING, INNOVASJON OG VERDISKAPING.

Virksomhetsmål 3.1: Høgskolen i Ålesund skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, formidling, innovasjon og verdiskaping.

Styringsparameter		Resultat			Resultat mål	Ambisjonsnivå
		2009	2010	2011	2012	2013
HiÅ	Totale inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA)	8.817	12.561	17.963	19.000	20.000
KD	Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA) utenom EU og NFR	3,1 %	4,5 %	5,3 %	6,0 %	7,0 %
HiÅ	Andel BOA totalt i prosent av total omsetning	4,57 %	5,91 %	8,02 %	9,67 %	>10 %
HiÅ	Høgskolen skal ha en publikasjonsproduksjon som gjennomsnittet for høyskoler					
	- Antall publikasjoner pr. år	6	23	32	38	40
	- Antall publikasjonspoeng pr. år	18,1	16,3	23,7	29	35

- Høgskolen skal legge til rette for at resultater fra forskning og faglig utviklingsarbeid blir formidlet gjennom deltakelse på vitenskapelige konferanser, ved publisering nasjonalt og internasjonalt, og gjennom deltakelse i samfunnsdebatten.
- Høgskolen skal ha en publikasjonsproduksjon som gjennomsnittet for høyskolene.
- Høgskolen skal ha et tett samarbeid med arbeids- og næringsliv som avspeiles i prosjektporteføljen, ved samarbeidsprosjekter og som prosjektinntekter.
- Høgskolen skal arbeide mot økt tildeling av forskningsmidler fra Regionalt Forskningsfond, Forskningsrådet og EU.

• **Kvalitativ styringsparameter (KD): Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv**

- Gjennom tett samarbeid med vertskommunen Ålesund, skal det arbeides for å utvikle studentbyen Ålesund i henhold til mål i Campusprosjektet.
- Samarbeidet med Helse Møre og Romsdal HF og kommunene om utdanning og forskning skal utvikles
- Videreutvikle forskningssamarbeidet med arbeids- og næringsliv.
- Høgskolen skal videreutvikle samarbeidet med Høgskolen i Molde, Høgskolen i Volda og Møreforskning gjennom Mørealliansen. Det opprettes et felles Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) for de tre høyskolene, og det skal utvikles en samfunnskontrakt.
- Høgskolen skal utvikle sitt eget faglige særpreg gjennom samarbeid med utdannings- og forskningsinstitusjoner der dette er riktig og nødvendig for å utvikle sterkere fagmiljøer og bedre utdanninger.

- **Kvalitativ styringsparameter (KD): Fleksibel utdanning**

Det skal legges til rette for fleksibel utdanning, gjennom deltidsstudier o.a. Pågående og planlagte fleksible tilbud er nevnt nedenfor:

Avdeling for maritim teknologi og operasjoner (AMO)

- Master i Produkt- og systemdesign og Skipsdesign kombinerer klassisk utdanning på full tid og videreutdanning. Kurs går på gitte ukedager slik at man kan kombinere to studiedager i uka medarbeid. Dette gir stor fleksibilitet.
- AMO har også 12 såkalte best practice moduler (a 2,5 stp) som undervises over en uke og som tilbys som frittstående etterutdanningsmoduler.
- Det planlegges et nytt masterprogram som er samlingsbasert og tilpasset de i aktiv tjeneste (MSc i Management of demanding marine operations).

Avdeling for internasjonal markedsføring (AIM)

- BA Handels- og serviceledelse, Kristiansund – deltid (totalt 4,5 år, oppstart høst 2009)
- Gateway College: Spansk og latinamerikansk kultur I og II, til sammen 60 stp
Fransk språk og kultur 30 stp
Fransk med kunsthistorie 30 stp
- Prosjektledelse – 15 stp. videreutdanning. Samlingsbasert på campus og utenfor campus
- Etablererveiledning – 7,5 stp - for Møre og Romsdal fylke etter behov. Gjennomført i 2011, mulig 2012.
- Portugisisk – 5 stp – for Farstad shipping (og evt. andre i offshorenæringen).

Avdeling for ingeniør- og realfag (AIR)

- Rehabilitering og FDV av VA-anlegg (10 stp) deltid etter/videreutdanning 2011.
- Kurs i planlegging (2,5 stp) og VA (2,5 stp) gjennomført i 2011.
- Disse kursene o.a. planlegges gjennomført også i 2012.
- Det planlegges å tilby deler av masterstudiet ”Visualisering og simulering” nettbasert når studiet blir akkreditert og oppstart er vedtatt.

Avdeling for helsefag (AHF)

- Helsesøsterutdanning 2012-2014, deltidsutdanningen over to år.
- Kreftsykepleie 2012-2014, deltidsutdanningen over to år.
- Veiledningspedagogikk I & II, hver del går over 1 år deltid, ny oppstart høst 2012.
- Rehabilitering I & II, hver del går over 1 år deltid, ny oppstart høst 2012.
- LISH, ledelse i helse- og sosialsektoren, deltid over 1 år Denne videreutdanningen går på omgang mellom campusene i Volda, Molde og Ålesund. Campus Ålesund studieåret 2012 – 2013.

Avdeling for biologiske fag:

- Marine lipider 1 & 2, bestående av fem separate, samlingsbaserte moduler. Oppstart februar 2012.

For å legge til rette for enda bedre fleksibilitet i utdanningene, skal det satses på e-læring, og utnytte IKT optimalt til bedre læringsprosesser og økt fleksibilitet i utdanningstilbudene.

- Vitenskapelig ansatte skal læres opp til å tilgjengeliggjøre sin undervisning på nett, og gjøres kjent med tekniske løsninger for alternative undervisnings- og opplæringsmetoder.
- En velutviklet e-læring skal legge til rette for arbeidsdeling og konsentrasjon i forhold til studie- og forskningssamarbeid med andre institusjoner.

- **Kvalitativ styringsparameter (HiÅ): Høgskolen i Ålesund skal satse aktivt på innovasjon i sin utdanningsvirksomhet**
 - Innovasjon skal være en integrert del av høgskolens virksomhet. Det skal utvikles en felles studiemodul for innovasjon som skal integreres i alle bachelorgradsstudiene.
 - Konseptet studentbedrift skal videreutvikles til å omfatte flere utdanninger og inkludere flere eksterne samarbeidsparter. Det skal legges til rette for at reelle bedrifter blir etablert som følge av erfaringene fra studentbedrift.
 - Det skal stimuleres til deltakelse i konkurranser om studentbedrift, inkl Gründercamp
 - Våren 2012 skal det for første gang arrangeres Gründercamp som involverer både helsefag og ingeniørstudier. Temaet for Gründercampen blir universell utforming, og involverer studenter på tvers av studier – både sykepleierstudenter og byggingeniørstudenter. Arrangementet skjer i nært samarbeid med Fylkeskommunen.

Virksomhetsmål 3.2: Høgskolen i Ålesund skal være internasjonalt ledende utdannings- og forskningsinstitusjon innenfor krevende maritime operasjoner

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2009	2010	2011	2012	2013
HiÅ	Kvalifiserte førsteprioritetssøkere pr studieplass på bachelorgradsstudiet nautikk	2,1	2,6	3,4	3,7	4,0
HiÅ	Kvalifiserte førsteprioritetssøkere pr studieplass på øvrige maritime bachelorgradsstudier *	1,5	2,2	2,1	2,4	2,7
HiÅ	Søkere pr studieplass på maritime mastergradsstudier	2,3	1,7	6,9	7,0	7,5
HiÅ	Antall kandidater på maritime bachelorgradsstudier	39	41	76	80	85
HiÅ	Antall maritime mastergrader **	2	4	4	4	5
HiÅ	Antall spesialtilbud i simulator utover krav til nautisk utdanning	5	5	5	5	5
HiÅ	Antall utstedte maritime kursbevis	737	1003	874	1250	1400
HiÅ	Ekstern finansiert forsknings- og utviklingsaktivitet innenfor maritime fag (mill kr) ***		5,9	8,6	9	10

* Inkluderer bachelorgradsstudiene Produkt og Systemdesign, Skipsdesign og Shipping og Logistikk.

** Mastergrader som tilbys som både erfaringsbaserte og disiplinbaserte telles som to.

*** Tallene for 2009 er ikke sammenlignbare, og derfor ikke tatt med i tabellen. Dette skyldes endret avregningsprinsipp

Risikovurderinger sektormål 3

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på virksomhetsmål er det identifisert kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er:

KSF 1: Å innhente eksterne midler til forskning

Det er essensielt å samarbeide med arbeids- og næringslivet på prosjektbasis. For å være attraktive må Høgskolen dokumentere og synliggjøre relevant kompetanse rettet mot samfunnsoppdraget og skape arenaer for møteplasser. Det er videre nødvendig å ha kompetanse og kapasitet til å hevde seg i konkurransen om midler fra virkemiddelapparatet, både nasjonalt og internasjonalt.

KSF 2: Godt samarbeid med aktører i arbeids- og næringsliv. Et godt samarbeid med viktige aktører i arbeids- og næringsliv som gir resultater er avgjørende for at Høgskolen skal kunne tilby relevante utdanninger og utføre relevant forskning

KSF 3: Utvikling av gode tekniske og organisatoriske løsninger er viktig for at Høgskolen skal kunne tilby fleksible utdanningstilbud.

KSF 4: Innovasjon må bli en naturlig del av undervisning og forskning.

KSF 5: Rekruttering av kompetente ansatte til undervisning og forskning. Det er utfordrende å rekruttere kompetent arbeidskraft innenfor teknologi/ realfag. Suksess innenfor utviklingen av maritimt fagområde avhenger av tilgangen på kompetent personell.

Identifisering av risiki

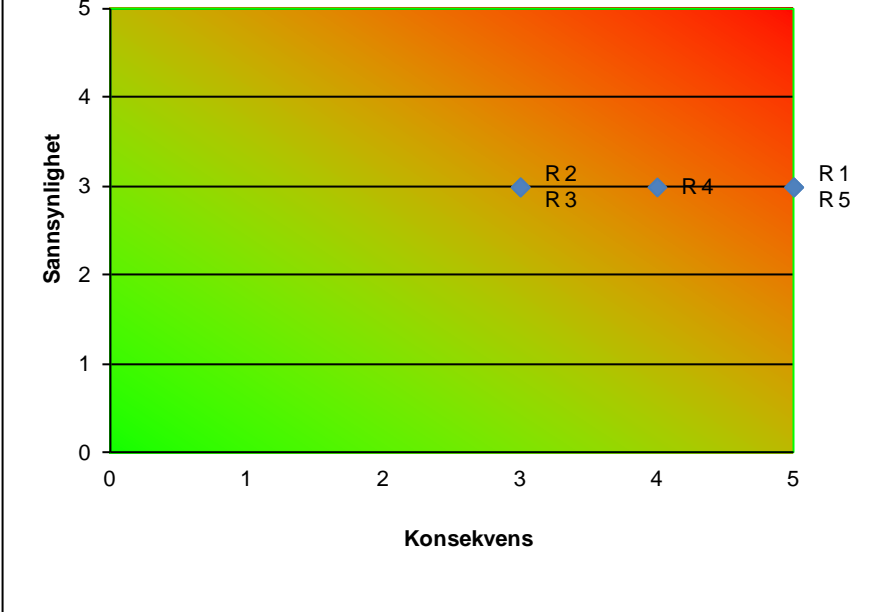
Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risiki identifisert:

- R 1 For dårlig uttelling på forskningssøknader
- R 2 Sviktende samarbeid eller manglende resultat av samarbeidet
- R 3 Manglende ressurser eller kompetanse til utvikling av nye tekniske og organisatoriske løsninger
- R 4 Innovasjon blir ikke implementert i alle fagområder.
- R 5 Sviktende rekruttering av kompetent personell innenfor realfag/teknologi

Vurdering og prioritering av risiki – tiltak 2012

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	<ul style="list-style-type: none">• Sviktende tildeling av forskningsmidler – redusert forskningsomfang	5	3	15	<ul style="list-style-type: none">• Sørge for tiltrekkelig tid til publisering og søknadsskriving.• Rekruttere kompetente forskere
R 2	<ul style="list-style-type: none">• Redusert relevans i utdanning og forskning• Lite robuste fagmiljø• Reduserte inntekter	3	3	9	<ul style="list-style-type: none">• Initiere gode samarbeidsrelasjoner og følge disse opp.• Være aktive mot arbeids- og næringsliv
R 3	<ul style="list-style-type: none">• Lite fleksible utdanninger• Redusert mulighet til samarbeid om studier• Dårlig rekruttering	3	3	9	<ul style="list-style-type: none">• Ta i bruk nye e-læringsverktøy til undervisning og nettbaserte løsninger for fleksible studier• Lære opp ansatte til å bruke IKT-baserte verktøy i undervisningen
R 4	<ul style="list-style-type: none">• Lite innovasjon og utvikling	4	3	12	<ul style="list-style-type: none">• Utvikle felles innovasjonsmodul• Arrangere Gründercamp for flere fagområder• Videreutvikle de initiativene som allerede eksisterer innenfor innovasjon• Videreføre fokus på immaterielle rettigheter
R 5	<ul style="list-style-type: none">• Redusert kvalitet i utdanning og forskning	5	3	15	<ul style="list-style-type: none">• Initiere gode rekrutteringstiltak som er identifisert av rekrutteringsutvalget

Sektormål 3 Samfunnets behov

3.1.4 Organisasjon og ressurser

SEKTORMÅL 4: **UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL HA EFFEKTIV FORVALTNING AV VIRKSOMHETEN, KOMPETANSEN OG RESSURSENE I SAMSVAR MED SIN SAMFUNNSROLLE.**

Virksomhetsmål 4.1 Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen, slik at det gis åpning for strategiske tiltak for å utvikle høgskolen som utdannings- og forskningsinstitusjon. Effektiv ressursforvaltning skal underbygge Høgskolens strategiske prioriteringer.

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2009	2010	2011	2012	2013
HIÅ	Planlagt / disponert til strategiske satsingstiltak i prosent av total finansiering fra departement	1,15 %	1,72 %	2,03 %	3,22 %	>3 %
HIÅ	Driftsutgifter finansiert av KD per avlagt heltidsekvivalent (60- studiepoengsenheter) (i 1000 kr)	121	118	123	130	130
HIÅ	Andel BOA totalt i prosent av total omsetning	4,57 %	5,91 %	8,02 %	9,67 %	>10 %

Høgskolens strategiske disposisjoner i prosent av total finansiering fra departementet har økt fra 1,15 % i 2009 til 3,22 % i 2012. Høgskolens ambisjon er at strategiske satsingstiltak skal utgjøre minst 3 % av den totale finansieringen fra departementet.

Høgskolen ser det som relevant å se på de totale driftsutgiftene som er finansiert av departementet i forhold til avlagte heltidsekvivalent (60-studiepoengsenheter). Høgskolen antar at økningen i studiepoengsenheter de kommende årene vil øke tilsvarende den forventede lønns- og prisvekst. Ambisjonene er å stabilisere seg på om lag 130.000 per heltidsekvivalent.

Høgskolens totale Bidrags- og oppdragsvirksomhet (BOA) inklusive NFR og EU har økt fra 4,57 % i 2009 til 9,67 % i 2012. Høgskolens ambisjon er at Bidrags- og oppdragsaktiviteten skal utgjøre minst 10 % av den totale omsetningen.

Høgskolen har følgende milepæler knyttet til kvalitative styringsparameter og langsiktig økonomisk planlegging:

- Høgskolen har lagt opp til at all budsjettering av BOA skal være for prosjektets totale levetid (prosjekt som går over flere år).
- Overgang til planbudsjettering og forutsigbarhet i midler som stilles til rådighet i den interne fordeling av budsjettet.
- Høgskolen vil i løpet av to år legge opp til en 3 års total budsjettering. Det vil si både for ordinær aktivitet og BOA.
- Knytte budsjetteringen tettere opp mot strategisk plan og avsette midler til strategiske tiltak frem i tid (3 til 5 år). Planlegge og prioritere strategiske tiltak opp mot hverandre innenfor planlagt avsetninger til strategiske tiltak.

Virksomhetsmål 4.2 Høgskolen skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til en kompetanseprofil og et arbeidsmiljø som gjør høgskolen attraktiv som arbeidsplass og studiested, og som bidrar til et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2009	2010	2011	2012	2013
KD	Andel kvinner i dosent eller professorstillinger (ny)	0	0	0	0,10	0,20
KD	Andel midlertidig ansatte (ny): -	0,20	0,22	0,24	0,22	0,20
HiÅ	Kvinner i førstestillinger	0,21	0,27	0,25	0,31	0,34
HiÅ	Andel ansatte som opplever organisatorisk arbeidsmiljø som godt	0,76	0,76	0,79	Min. 0,80	Min. 0,80
HiÅ	Andel ansatte som opplever psykososialt arbeidsmiljø som godt	0,79	0,79	0,83	Min. 0,80	Min. 0,80

HiÅ har 7,2 årsverk i professor-/dosentstillinger pr 1. oktober 2011. Ingen av disse er kvinner. Det legges opp til en gradvis økning av kvinneandelen for de akademiske toppstillingene ved Høgskolen.

Gjennomsnittlig andel midlertidige tilsatte i høyskolesektoren er 0,22. HiÅ legger opp til en gradvis reduksjon av denne andelen.

Høgskolen har en klar målsetting om å øke andelen kvinner i førstestillinger. Etter en reduksjon i 2011 forventes økning i årene fremover med basis i iverksatte doktorgradsløp.

Vi viderefører vår målsetting om at minimum 80 % av de ansatte skal oppleve det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet som godt.

Høgskolen har følgende milepæler knyttet til kvalitative styringsparameter og robuste fagmiljøer:

- Høgskolen skal drive langsiktig personalplanlegging med et tidsperspektiv på minimum 3 – 5 år
- Høgskolen skal ha klart definerte strategiske områder og sikre disse kapasitetsmessig ved egne ressurser og/eller med utstrakt samarbeid med andre organisasjoner
- Høgskolen skal ha et omdømme som tiltrekker seg personell med høy kompetanse

Vi opplever en stadig sterkere konkurranse om høyt utdannet arbeidskraft. Alderssammensetningen viser at behovet for nyrekruttering er stigende. En del av dette må dekkes ved rekruttering utenlands. Selv om vi lykkes med rekrutteringen, forventer vi at det i fremtiden blir mer krevende å holde på de beste talentene. Personalpolitiske virkemidler vil være sentrale i dette arbeidet.

Risikovurderinger sektormål 4

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på enhetens mål er det identifisert følgende kritiske suksessfaktorer:

KSF 1: HiÅ har den nødvendige økonomiske handlefrihet til å gjennomføre tiltak for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

KSF 2: HiÅ har tilstrekkelig kompetanse til å utføre sine oppgaver på en god måte.

KSF 3: HiÅ har tilstrekkelig ressurser og kapasitet til å utføre sine oppgaver på en god måte.

KSF 4: Systemer og rutiner fungerer slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.

KSF 5: Vedtak fra HS, beslutninger fra høgskoledirektøren og anbefalinger blir klart formidlet og følges opp internt i hele organisasjonen.

Identifisering av risikoer

Basert på enhetens kritiske suksessfaktorer er følgende risikoer identifisert:

- R 1.1 HiÅ har ikke nødvendig økonomisk frihet for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
- R 1.2 Roller, fullmakter og ansvar internt i HiÅ er ikke klart definert.
- R 2 HiÅ har ikke tilstrekkelig kompetanse.
- R 3.1 HiÅ har ikke tilstrekkelig ressurser / bemanning.
- R 3.2 HiÅ har ikke tilstrekkelig lokaliteter til å håndtere økt studentmasse som igjen har ført til økt bemanning.
- R 4 Systemer og rutiner fungerer ikke slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.
- R 5 Svikt i kommunikasjon, misforståelser og manglende oppfølging av vedtak, beslutninger og anbefalinger i organisasjonen.

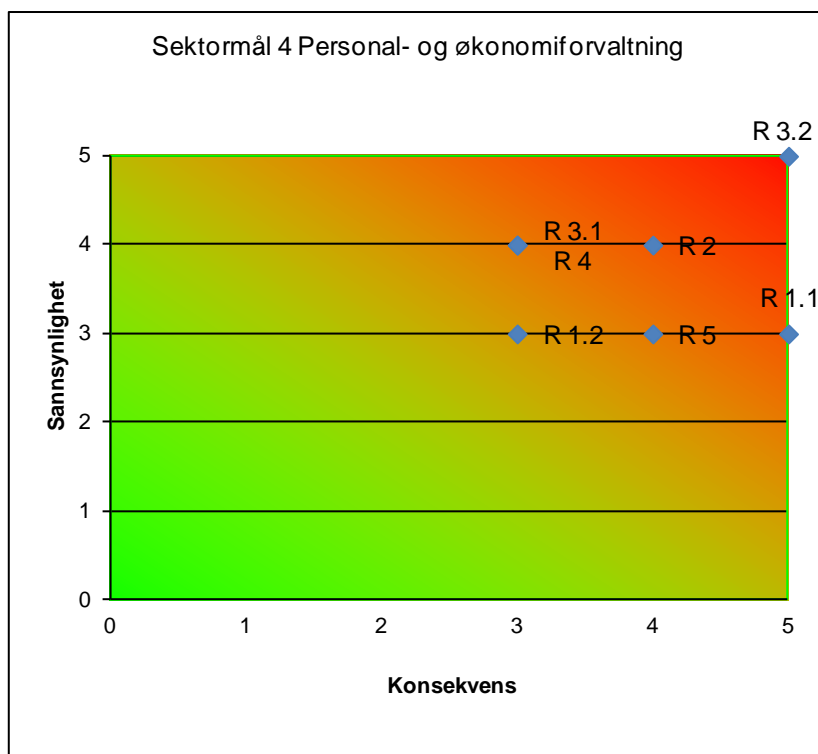
Vurdering og prioritering av risiki – tiltak 2012.

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuelt undernummerering av risikoer knyttet til en KSF.

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons	Sanns	Risiko	Tiltak
R 1.1	<ul style="list-style-type: none">• Manglende behovsdekning.• Feil bruk av ressurser.• HiÅs mulighet til måloppnåelse svekkes.	5	3	15	<ul style="list-style-type: none">• Kartlegge og iverksette tiltak for å øke økonomisk handlefrihet på sikt.• Utarbeide nødvendige analyser for å gi bedre beslutningsunderlag.• Identifisere kostnadsdrivere og iverksette tiltak.• Opparbeide midler til strategiske formål
R 1.2	<ul style="list-style-type: none">• Oppgaver blir ikke gjort.• Unødig ressursbruk til avklaringer.• Misnøye blant ansatte	3	3	9	<ul style="list-style-type: none">• Økt satsing på internopplæring.• Forbedre arbeidsflyt.
R 2	<ul style="list-style-type: none">• Oppgaver blir ikke utført, eller blir utført med for dårlig kvalitet.• Ressursbruken unødig høy.	4	4	16	<ul style="list-style-type: none">• Ferdigstille og implementere rekrutteringsstrategi.• Fokus på langsiktig personalplanlegging
R 3.1	<ul style="list-style-type: none">• Får ikke utført nødvendige oppgaver.• Manglende leveranser, eller dårlig kvalitet på det som leveres.	3	4	12	<ul style="list-style-type: none">• Øke administrativ kapasitet på kritiske områder.• Sørgje for optimal dimensjonering av fagmiljøer og administrasjon.

R 3.2	<ul style="list-style-type: none"> HiÅ har ikke tilstrekkelig lokaliteter til å håndtere økt studentmasse som igjen har ført til økt bemanning. 	5	5	25	<ul style="list-style-type: none"> Sørge for at rehabilitering av Laboratoriebygg ferdigstilles i 2012. Søke å finansiere nødvendig utstyr slik at bygget kan tas i bruk. Leie flere kontorer Ombygging av lagerrom til grupperom for studenter.
R 4	<ul style="list-style-type: none"> Manglende eller ikke-optimale system og rutiner gir økt risiko for feil eller at oppgaver ikke utføres. Ineffektiv ressursbruk og system benyttes ikke fullt ut. 	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> Internopplæring. Løpende fokus på å etablere og videreutvikle system og rutiner. Bedre utnyttelsesgrad i system som er tilgjengelige.
R 5	<ul style="list-style-type: none"> De ulike deler av organisasjonen og de ansatte kan oppleve "uforklarlige" forskjeller i hvordan saker håndteres og følges opp. Uklare kjøreregler kan gi usikre forhold for de ansatte og bidra til misforståelser og misnøye. 	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> Aktive møteplasser. Bedre tilgang på informasjon. Bedre kommunikasjon. Felles opplegg (rutiner, veiledere mv)

*Konsekvens (max 5) x Sannsynlighet (max 5) = Risiko

3.1.5 Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK)

Mørealliansen

Mørealliansen er en allianse mellom Høgskulen i Volda, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Ålesund og Møreforskning AS. Mørealliansen ble i 2010 tildelt kr. 3 mill i SAK-midler av Kunnskapsdepartementet for "å etablere et felles beslutningsgrunnlag vedrørende framtidig samarbeid mellom de tre høgskolene i Møre og Romsdal, samt vurdere vesentlige suksesskriterier inkludert finansierings- og rekrutteringsbehov og relasjoner til andre institusjoner, samfunn og næringsliv." Det vises til rapport om bruken av disse midlene i kapittel 2.5.3.

De tre høgskolestyrene er enige om å gå videre i å utvikle et formalisert, avtalefestet samarbeid om høyere utdanning og forskning i Møre og Romsdal. Møreforskning har vært en integrert del av Mørealliansen helt fra starten, og deltar både i styringsgruppe og prosjektarbeid.

I 2012 vil man arbeide videre med konkret samarbeid på definerte fagområder (helse, maritim/teknologi/logistikk, animasjon/visualisering/simulering) samt å etablere "Fjordkonferansen" som årlig møtearena for fagmiljøene i høgskolene i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane.

I 2011 ble Mørealliansen tildelt ytterligere kr. 1 mill i SAK-midler "som skal bidra til at Mørealliansen etablerer en forpliktende dialog med viktige samarbeidspartnere i regionen." Det vises til kapitlene 2.5.1-2.5.3 i rapportdelen.

Styringsgruppa for Mørealliansen har startet opp en prosess med mål å utvikle innholdet i slike samfunnskontrakter, jfr. Kapittel 2.5.3. Som en integrert del av arbeidet med å utvikle samfunnskontrakter har de tre høgskolene bestemt seg for å etablere et felles Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Det er inngått en konsortieavtale mellom partene i Mørealliansen som fastlegger rammene for arbeidet med å utvikle samfunnskontrakter.

Midt-Norsk Nettverk (MNN)

Som en følge av det utredningsarbeidet som MNN utførte i 2011, vil det i løpet av 2012 bli utformet en ny samarbeidsavtale for MNN av mer overordnet strategisk art. Dagens MNN-styre vil i den nye avtalen bli erstattet med en årlig rektorkonferanse, og ansvaret for rektorkonferansen vil alternere mellom medlemsinstitusjonene. Rektorkonferansen vil blant annet vurdere muligheter for nye samarbeidsområder. I den nye samarbeidsavtalen vil alle institusjonene i nettverket ha likeverdige roller.

Dagens samarbeidsavtale gjelder inntil den nye samarbeidsavtalen er på plass. I tillegg til den overordnede strategiske samarbeidsavtalen vil det bli utarbeidet egne fagspesifikke avtaler for dagens samarbeidsområder (lærerutdanningene og helse- og sosialfaglige utdanninger) som styrker og konkretiserer disse. Arbeidsutvalgene for de respektive fagområdene vil se på dette i 2012.

Nedenfor spesifiseres 2012-planene for helse- og sosialfagene (MNHS). Det informeres også om et bibliotekfaglig samarbeid som er under utredning, da det er disse delområdene som er aktuelle for Høgskolen i Ålesund.

Planer 2012 for faggruppen for helse- og sosialfagene (MNHS)

I MNHS deltar HiST, HiNT, HiMolde, HVO, HiÅ og NTNU.

- Det gjennomførte kartleggings- og profileringsarbeidet vil danne utgangspunkt for en rapport som presenterer institusjonenes profil mht. utdanning og forskning, etablerte samarbeidsområder og forslag til en modell for videre samarbeid. Rapporten vil bli ferdigstilt i 2012.

- Arbeidsgruppa avventer føringene i stortingsmelding før en avgjør fokus i det videre samarbeidet om utdanning.
- MNHS vil gjennomføre en evaluering av arbeidet i MNHS, og dette vil danne utgangspunkt for de beslutninger som tas veien videre.

Plan 2012 for bibliotekfaglig samarbeid

Dette utredningsarbeidet ble påbegynt i 2011 og fortsetter i 2012.

Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon innenfor maritim profesjonsutdanning - MARKOM2020

Det vises til omtale av MARKOM2020 i kapittel 2.5.3.

I 2012 vil det bli arbeidet med felles infrastrukturiltak, benchmarking og felles kvalitetsnormer ut over minimumskravene i STCW-konvensjonen. Aktiviteter som gir kvalitetsheving av maritime bachelorutdanninger vil få høy prioritet. Det arbeides også aktivt for å nå prosjektets målsetting om to mastergrader ved at Høgskolen i Ålesund i samarbeid med Høgskolen Stord/Haugesund utvikler en mastergrad i krevende maritime operasjoner, og at Høgskolen i Vestfold viderefører arbeidet med sin egen mastergrad. Det blir etablert felles møteplass for fagpersonell for å fremme faglig samarbeid i undervisning og forskning. Det vil bli utarbeidet planer for en nasjonal maritim forskerskole. Volumet av aktivitetene planlegges innenfor en prosjektramme på totalt kr 22.5 mill, som inkluderer kr 18.5 mill fra Stø kurs, og kr 4 mill fra SAK-midler.

I disse planene ligger at de maritime fagskoleutdanningene inkluderes i MARKOM2020 budsjettet. Dette begrunnes ut fra at høyskoler og universitet spiller en sentral rolle for utvikling og vedlikehold av kompetansen til lærerstaben i de maritime fagskoleutdanningene. Det vil også skapes en felles arena for å styrke samarbeidet mellom maritime fagskoleutdanninger og høyere maritime utdanninger i samsvar med MARUT-utvalgets anbefalinger.

4 PLAN FOR TILDELT BEVILGNING FOR 2012

Målsettingen for gjennomføringen av virksomheten i 2012 er forankret i høgskolens strategiske plan og gjenspeiles i høgskolens plan og budsjett. For bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) setter budsjettmodellen de økonomiske rammer for gjennomføring av aktivitetene. De økonomiske forutsetningene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er regulert gjennom avtaler og budsjetter for de enkelte prosjekt.

Plan for disponering av tildelt bevilgning i 2012

Inntekter / utgifter	2012
Bevilgningsfinansiert virksomhet	201 756
Salgs og leieinntekter	9 450
Tildeling / inntekt fra NFR	8 500
Kursinntekter	1 000
Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	14 212
Sum driftsinntekter	234 918
Lønnskostnader	144 769
Anskaffelser og påkostninger	15 005
Husleie	32 614
Andre driftskostnader	48 030
Sum driftskostnader	240 418
Driftsresultat BFV	-6 500
Driftsresultat EFV	1 000

Kommentarer til tabellen

Bevilgningsfinansiert virksomhet er gitt i Kunnskapsdepartementets brev av 21.12.2011 vedrørende "Statsbudsjettet for 2012 kap. 260 – Tildelingsbrev for Høgskolen i Ålesund". Bevilgningen som stilles til disposisjon for høgskolen er 201,756 millioner kroner.

Følgende aktiviteter prosjektbudsjetteres og regnskapsføres som merinntekter mot merutgifter over høgskolens eget kapittel:

- I henhold til retningslinjene, gjeldende fra 2009, så er all kursvirksomhet som finansieres ved egenandeler, kursavgifter mv. definert som en del av den ordinære driften. Denne aktiviteten er budsjettert til en million kroner og synliggjort som en egen inntektspost i tabellen over. Budsjetterte inntekter på eksternfinansiert kursvirksomhet er redusert med 8 millioner kroner som følge av opprettelsen av Ålesund Maritime Operasjoner AS som er i aktiv drift fra 1.1.2012. Budsjetterte oppdragsinntekter er tilsvarende økt.
- I KD sitt brev av 22.12.2010 står det: "Tildelinger fra Norges forskningsråd skal imidlertid klassifiseres som bevilgning og behandles etter bestemmelsene i SRS 10 Inntekt fra bevilgning". Tildelinger fra NFR er budsjettert til 8,5 millioner kroner og synliggjort som en egen inntektspost i tabellen over.
- Som følge av dette forventes omsetningen av høgskolens BOA i 2012 å ligge på 14,2 millioner kroner.

I høgskolens plan for disponering av tildelt bevilgning i 2012, er det lagt til grunn en forventet pris- og lønnsvekst på 3,1 %.

Når det gjelder anskaffelser og påkostninger ser høgskolen seg ikke i stand til å imøtekomme de behov som gjennom budsjettprosessen fremstår som meget kritiske for driften. Budsjettet er på 8,5 millioner kroner som er en økning på 18,5 % i henhold til regnskap for 2011. Budsjettet er kun tiltenkt for gjenanskaffelse av utstyr som høgskolen ser på som mest driftskritisk.

I tillegg så er det budsjettert med inntil 6,5 millioner kroner til anskaffelser og bygningsmessige tilpasninger i forbindelse med rehabiliteringen av laboratoriebygget som etter Statsbygg sine planer skal være ferdigstilt i november 2012. Rehabiliteringen har blitt forsinket i to år og midlene er avsatt i budsjettperiodene 2010 og 2011. Dette blir således synliggjort som et merforbruk / negativt driftsresultat EFV i tabellen over.

Bevilgningsfinansiert virksomhet

Bevilgningen som KD har stilt til rådighet, har HiÅ med utgangspunkt i budsjettmodellen fordelt på følgende måte:

Budsjettenhet	Netto ramme 2012
Avdeling for ingeniør- og realfag	19 370
Avdeling for maritim teknologi og operasjoner	20 687
Avdeling for helsefag	29 004
Avdeling for biologiske fag	7 565
Avdeling for internasjonal markedsføring	14 874
Sum instituttene	91 500
Høgskolens sentrale budsjettposter	26 587
Høgskolens sentrale fellesposter	44 186
Høgskolens sentrale administrasjon og støttefunksjon	39 483
Sum høgskolens netto ramme for 2012	201 756

Avdelingene er tildelt midler etter resultatutviklingen i finansieringssystemet. Forskningsrelaterte tiltak på til sammen 9,8 millioner kroner er budsjettert over høgskolens sentrale budsjettposter og blir i sin helhet omfordelt til avdelingene. Dette består av stipendiatmidler på 6 millioner kroner, incentivordning for publikasjonspoeng på 1,5 millioner kroner, samt midler som forsknings strategisk råd (FSR) disponerer og omfordeler på 2,5 millioner kroner.

Høgskolens sentrale budsjettposter består hovedsakelig av:

- Forskning og utvikling
- Studieutvalget
- Stipendiater
- Lønnskompensasjon (sentrale og lokale lønnsforhandlinger omfordeles som kompensasjon til enhetene når resultatet er kjent).
- Verv (frikjøp)
- Strategiske satsinger

Høgskolens sentrale fellesposter består hovedsakelig av:

- Husleie
- Forvaltning, drift og mindre vedlikehold av bygningsmassen.
- Porto
- Kopinor
- Inventar
- Kontorrekvisita

Høgskolens sentrale administrasjon og støttefunksjon består av:

- Studieseksjonen
- FOU - seksjonen
- PLUSS - Kurs- ressurs- og mediesenter
- Biblioteket
- IT-seksjonen
- Personal- og organisasjonsseksjonen
- Økonomi- og driftsseksjonen

Økonomiske hovedpunkter

Tiltak som høgskolen har prioritert å finansiere:

- Master produkt- og systemdesign (POS) og master skipsdesign er en strategisk satsing som det er avsatt 5,268 millioner kroner til i 2012.
- Ulike personalrelaterte tiltak er budsjettert med 2,565 millioner kroner.
- Ulike studierelaterte tiltak er budsjettert med 1,142 million kroner.
- Ulike FOU relaterte tiltak er budsjettert med 9,8 millioner kroner.

Strategiske midler – tiltak og reserver

Høgskolen har i 2012 vedtatt å øremerke 5,2 millioner kroner til ulike strategisk viktige tiltak:

- Videreføring av simulatorsatsingen ved helsefag 0,7 millioner kroner
- Laboratorieutstyr bioteknologifag 0,2 millioner kroner
- Etablering av master i internasjonal markedsføring 0,55 millioner kroner
- Nyskaping og entreprenørskap 0,3 millioner kroner
- Redusere risiko og sårbarhet tiknyttet lønnsområdet 0,45 millioner kroner
- Satsing på e-læring 0,3 millioner kroner
- Styrking av bibliotekfunksjonen ifm økt studentaktivitet 0,37 millioner kroner
- Bygningsmessige tilpasninger ved nytt leieforhold 0,7 millioner kroner
- Økt utstyrsanskaffelser knyttet til fristasjon 0,15 millioner kroner
- Kompetanse og rekrutteringstiltak 0,85 millioner kroner
- Oppfølging av Campus Ålesund – sikre videre fremdrift 0,6 millioner kroner

Høgskolen har i tillegg budsjettert med 1,3 millioner kroner i strategiske midler og reserver for å imøtekomme uforutsette hendelser og iverksette mindre tiltak:

- Høgskoledirektørens reserver 0,3 millioner kroner
- Rektors strategiske midler 0,3 millioner kroner
- Høgskolestyrets disposisjon 0,7 millioner kroner.

Økonomiske utfordringer

Høgskolen har delvis opparbeidet seg en økonomisk handlefrihet gjennom strategiske midler på 5,2 millioner kroner og reserver på 1,3 millioner kroner. En kritisk suksessfaktor er å tilrettelegge for at høgskolen og høgskolestyret skal kunne opprettholde nivået og helst øke budsjettavsetningen og derigjennom kunne prioritere organisasjonsutviklende tiltak. Noen av de større utfordringene er blant annet:

- Høgskolen må minimalisere uforutsette hendelser slik at høgskolestyret skal kunne disponere midlene primært til strategiske satsinger.
- Høgskolen blir mer og mer avhengig av eksterne midler for å kunne finansiere den ordinære driften.
- Høgskolen har i de senere år ikke hatt økonomisk handlefrihet til å avsette midler til utstyr og investeringer i ønsket omfang.
- Høgskolen har for lite rom for prioriteringer, hovedsakelig må dette basere seg på omprioriteringer og / eller nedprioriteringer.

- Høgskolen vil fortsette arbeidet med å tilpasse høgskolens aktivitetsnivå til de økonomiske forutsetningene.
- Høgskolen ser videre at det er et ytterligere behov for å balansere forholdet mellom lønnsrelaterte kostnader, midler til investeringer og andre driftskostnader.

Kritiske forhold

Det er et vesentlig etterslep på gjenanskaffelse av møbler, inventar og utstyr. Dette er det ikke funnet rom for.

I tillegg råder det stor usikkerhet i forhold til finansiering av laboratorieutstyr og øvrige anskaffelser tilknyttet rehabiliteringen av laboratoriebygget. Høgskolen har søkt departementet om midler til dette formålet i "Satsingsforslag utenfor rammen" både for 2012 og 2013. Alt tyder nå på at bygget ferdigstilles i november 2012 og det ligger derfor store utfordringer knyttet til finansieringen. Dette setter høgskolen i en meget kritisk situasjon med tanke på utstyr til teknologilaboratorium.

Andre forhold

Andre forhold som høgskolen vil se nærmere på er:

- Tiltak for å øke inntektsgrunnlaget fra eksterne finansieringskilder (BOA, kursvirksomhet mv.)
- Omdisponering og effektivisering av ressursbruken ved høgskolen, herunder personale, bemanningsplaner mv.
- Kostnadsreduserende tiltak.

5 VEDLEGG

Utdanningsinstitusjon: Høgskolen i Ålesund					
KORT SKJEMA					
Overordnede spørsmål som besvares helt kort og konsist, jf. den strategiske delen av Rapport og planer (2012-2013).					
1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med fra dagens nivå frem mot høsten 2013, gitt 60/40 finansiering fra departementet,og infrastrukturen innenfor dagens øvrige rammebetingelser?					
Svar spm 1: 295. Tallene er knyttet opp til Høgskolens forslag til budsjett 2013 - store satsninger utenfor rammen.					
2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?					
Svar spm 2: Tilgang på undervisningsrom vil være en utfordring, men kan løses midlertidig ved leie. På litt lenger sikt vil mangel på undervisningsrom kunne være en begrensende faktor, jf høgskolens beskrivelse i plan 2012.					
3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?					
Svar spm 3: Nautikk og mastergradsstudier					
4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvike av samme årsaker?					
Svar spm 4: Det er 1 en justering av studietilbud innenfor marine og biologiske fag til høsten 2012					
		Opptak 2011 (antall studie- plasser)	Planlagt opptak 2012(antall studie-plasser)	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2012?	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2013?
		Antall	Antall	Ca. antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	279	343	10	35
	<i>hvorav</i>				
	<i>Barnesjukepleie</i>	0	0	10	10
	<i>Master i helsefag</i>			0	25
Lærerutdanning	Samlet	0	0	0	0
	<i>hvorav</i>				
	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0	0
Realfag og teknologiske fag	Samlet	212	212	60	60
	<i>hvorav</i>				
	<i>Bachelor i Ingeniørfag</i>	145	145	15	15
	<i>Bachelor i ingeniørfag - Elkraft</i>	0	0	25	25
	<i>Bachelor i Nautikk</i>	40	40	20	20
Andre fag	Samlet	198	213	65	65
	<i>hvorav</i>				
	<i>Bachelor i Økonomi og administrasjon</i>	0	25	40	40
	<i>Master Internasjonal business</i>		15	25	25